

KURJER POZNANSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 180 Wydanie P

Poznań, sobota dnia 18 kwietnia 1936

Rok 31

Poznań, 17 kwietnia

Ewolucja strajku

Od kilku dni w całej prasie rozpętała się zażarta polemika na temat tak zwanych „strajków polskich” czyli okupacyjnych. Pozornie przyczyną tego było znamienne wynurzenie inspektora Kłotta i do pewnego stopnia wypadki krakowskie. W rzeczywistości chodzi o to, że strajk okupacyjny stał się w ostatnich czasach zjawiskiem tak codziennym w większych ośrodkach przemysłowych, że lada powód musiał wywołać ożywioną wymianę poglądów o tem zjawisku.

Bez przesady można powiedzieć, iż na przykład w Łodzi niema dnia bez strajków. Jeżeli nie strajkują włókniarze, to napewno strajkują szewcy, robotnicy budowlani, taśmowcy lub kotoniarze... Niezależnie od tych strajków powszechnych, obejmujących całe gałęzie przemysłu, stale strajkuje conajmniej kilka fabryk na tle lokalnych zażądań. Te właśnie strajki w poszczególnych fabrykach najczęściej przybierają charakter strajków okupacyjnych, a nawet niejednokrotnie i strajki powszechne na okupacji się kończą. To też polemika prasowa na temat, czy strajk okupacyjny jest sprzeczny z obowiązującym prawem o własności prywatnej, ma charakter zasadniczy. Jeżeli zagadnienie to będzie rozwiązane w sensie pozytywnym, na przyszłość władze administracyjne stale będą siłą usuwały robotników, okupujących zakład. Dotąd działało się to wedle uznania starosty — pamiętne są ostatnie wypadki w Krakowie i nie mniej jaszkrawe zajścia przed kilku laty w „Częstochowie”.

Nam jednak w danym wypadku nie chodzi o stwierdzenie, czy okupacja się zgadza z obowiązującym ustawodawstwem — tej kwestji nie da się w obecnych warunkach „zasadniczo”, abstrahując od lokalnych warunków, rozstrzygnąć. Robotnicy, okupujący fabrykę na tle zażądania o wybór delegata, niewątpliwie naruszają własność prywatną. Natomiast jak potraktować robotników, okupujących zakład, który od szeregu miesięcy zalega z wypłatami zarobków i jest winien poszczególnym robotnikom po kilkaset i więcej złotych? Przecież w tych warunkach okupacja jest jedynym sposobem zabezpieczenia sobie wypłaty należności! Słowem, spór o kwalifikację prawną strajków okupacyjnych jest w tej chwili jałową gadaniną w duchu rosyjskich „pryncypialistów”.

Jeżeli poruszamy ten temat, to jedynie po to, aby zastanowić się nad charakterem strajku w ogóle i nad ewolucją, jakiej uległy strajki w ostatnich czasach.

W okresie względnie normalnego funkcjonowania ustroju liberalnego strajk był z reguły zatargiem na tle ekonomicznym pomiędzy przedsiębiorcą a robotnikami. Godził on w interes fabrykanta i zmuszał go do ustępstw albo też załamywał się. Dziś strajk

Niepowodzenie rokowań genewskich

Większość pism angielskich uważa, że próby zażegnania zatargu w Afryce nie dały znów wyniku — Poważny cios dla Ligi Narodów

London. (Tel. wł.) Dzisiejsze dzienniki poranne w ocenie położenia w Genewie są bardzo powściągliwe. Zdaniem większości pism, usiłowania, aby doprowadzić do załagodzenia sporu, można uważać za chybione. Jak się rokowania genewskie potoczą dalej oraz jakie stanowisko w przyszłości

zajmie rząd brytyjski — o tem w chwili obecnej trudno mówić. Pomiedzy wierszami można wyczytać, że angielskie koła rządowe wykazują małą skłonność do podtrzymania sankcji przeciw Włochom.

Genewski korespondent „Daily Telegraph” oświadcza, że propozy-

cje włoskie wychodzą całkowicie poza ramy statutu Ligi Narodów. Jeżeli jeszcze w ostatniej chwili położenie nie zmieni się, komisja rozjemcza będzie musiała dziś stwierdzić rozbicie usiłowań pojednawczych. Następnie zwołana zostanie komisja sankcyjna, lecz wątpić należy, czy powożenie ona uchwale w sprawie nowych sankcji.

Pertinax w tym samym dzienniku donosi, że w czasie wczorajszego posiedzenia komisji rozjemczej Eden bardzo gorąco wypowiadał się za wykorzystaniem wszelkich możliwości, aby doprowadzić do pojednania.

Dyplomatyczny współpracownik pisma „Morning Post” stwierdza, że angielskie koła rządowe z dużą rezerwą odnoszą się do rozwoju wypadków w Genewie. Włosi są przekonani, że przed zawieszeniem broni wejdą do Adis-Abeby. Gdy to nastąpi, trudno sobie wyobrazić, na jakiej podstawie w przyszłości Liga Narodów będzie mogła pośredniczyć.

Vernon Bartlett donosi do „New Chronicle”, że większość członków Rady Ligi uważa propozycje włoskie za niemożliwe do przyjęcia. Kilku wypowiada się za zaostrzeniem sankcji. Grupa państw, prowadzona przez Francję, oświadcza, że przed francuskimi wyborami nie można nie przedsięwziąć. W kołach brytyjskich panuje przekonanie, że Włochom ciężar sankcji dosyć daje się we znaki i nie potrzeba uchylać nowych. Nawet zdobycie Adis-Abeby nie poprawi ich położenia.

Socjalistyczny „Daily Herald” stwierdza, że Mussolini chce pokonać państwu dyktować pokój. Żądania włoskie są fantastyczne i groteskowe. Liga Narodów ma tylko jedną drogę, jeżeli chce się ocalić i ratować swój honor: uchwale bezwzględnych i niszczących sankcji.

„Daily Mail” stanowczo stwierdza, że angielska polityka zagraniczna w zatargu włosko-abisyńskim poniosła całkowitą porażkę. Gdyby swego czasu rząd brytyjski przyjął plan Hoare-Laval, pokój byłby już od czterech miesięcy i negus panowałby nadal nad państwem, trzykrotnie większym od Anglii.

Paryż. (Tel. wł.) Prasa francuska bardzo żywo zareagowała na rozwój wypadków w Genewie i nie ukrywa swego pesymizmu co do możliwości wybrnięcia z obecnego chaosu. Pisma zgodnie liczą się z możliwością załamania się Ligi Narodów.

„L'Intransigeant” stawia wręcz pytanie, czy Francji w takich warunkach może nawet zależeć na utrzymaniu Ligi. Francja obecnie jest zdolna do samoobrony i zagwarantowania bezpieczeństwa własnymi siłami, co też z naciskiem podkreślił premier Sarraut w swoim oświadczeniu, złożonym w środę wieczorem. Nieco inaczej natomiast ma się sprawa z małymi państwami, które nie potrafią same obronić się i które byłyby skazane na różne trudności i możliwości napadu przez państwa silniejsze. To też Francja raz jeszcze wraca do Genewy przedewszystkiem w interesie tych państw, zatem dla obrony słabszych.

Niemal identyczne stanowisko zajmuje „Le Temps” oraz inne poważniejsze pisma paryskie.

Abisynja odrzuca propozycje Włoch

Paryż. (PAT). Ag. Havasa donosi z Genewy, że w nocy, skierowanej do przewodniczącego „komitetu trzynastu”, rząd abisyński oświadcza m. in.: „Rząd włoski czuje się dość silnym, aby jasno postawić sprawę.

„1. Proponuje on, aby rokowania podjęte były bezpośrednio między Włochami i Abisynją bez czynnej współpracy Ligi Narodów, przyczem Liga byłaby conajwyżej powiadomiona o przebiegu rokowań.

„2. Rząd włoski proponuje, aby układy odbywały się poza Genewą.

„3. Rząd włoski przedstawi swe propozycje pokojowe dopiero wtedy, gdy pierwsze dwa warunki będą przyjęte przez Abisynję.

„Delegacja abisyńska, opierając się na słowach apelu, który był wystosowany do niej przez Radę Ligi, odrzuciła i odrzuca nadal te propozycje. Składa ona energiczny protest i piętnuje groźny precedens, jaki może być w ten sposób wytworzony, a który zaciążyłby

bardzo poważnie na losach wszystkich państw, specjalnie małych krajów.

„Rząd włoski, domagając się, aby naród abisyński oddany został napastnikowi, w rzeczywistości ustala jedynie cenę dla dalszych targów. Włochy udziela swego poparcia w ewentualnym zatargu europejskim wzajemian za zniesienie sankcji i ogłoszenie, że Liga nie interesuje się ich napadami.

„Czyż dla osiągnięcia takich rezultatów — zapytuje nota — 52 narody użyczyły w październiku 1935 rząd włoski za winny napad z pogwałceniem zasad paktu Ligi Narodów, stwierdzając zarazem swą wierność wobec tegoż paktu? Obecnie dla Ligi Narodów nadchodzi chwila przyjęcia na siebie odpowiedzialności.”

W zakończeniu nota podkreśla, iż zasady, których zastosowania domaga się rząd abisyński, są zasadami samego paktu Ligi. Były one wielokrotnie ogłaszane i przypominają ją m. i. rząd francuski w swem oświadczeniu z 8 kwietnia 1936 roku.

W jutrzejszem wydaniu głównem:

PRZYGODY JOASI

przez Zygmunta Wasilewskiego.

nie wywiera presji na przedsiębiorcę — leniwe tempo produkcji pozwala zadowolonych przedsiębiorcy bardzo długo czekać na zakończenie akcji strajkowej, a nawet często leży ona w interesie przemysłowca. Natomiast jest ona wysoc niepożądana z punktu widzenia państwowego.

Dzięki panującemu bezrobociu robotnik w ogóle jest podatny na wszelkiego rodzaju hasła wywrotowe, szczególnie zaś łatwo ulega agitacji komunistycznej w czasie okupacji. Bezczynność, skupienie w jednym miejscu i podniecenie nerwowe ogromnie sprzyjają akcji wywrotowej. Doskonale rozumieją to i władze administracyjne i robotnicy. To też, gdy się rozpoczyna okupacja, strajkujący liczą nie tyle na przełamanie oporu przedsiębiorcy, co na rychłą interwencję władz administracyjnych. I rzeczywiście kończy się wszystko na presji, wywieranej przez Inspektorat Pracy na niesumieńnym przedsiębiorcy, względnie na usuwaniu okupantów siłą policyjną z murów fabryki. Aby przyspieszyć interwencję władz, w ostatnich czasach zaczął się nawet rozpowszechniać typ strajków głodowych, czyli okupacji w połączeniu z głodówką.

Okazuje się zatem, że dziś strajki, acz wybuchają na tle ekonomicznym, operują argumentami politycznymi. To już nie jest gra sił li tylko gospodarczych i nie argumenty natury ekonomicznej, jeno groźba o charakterze wybitnie politycznym.

W tych warunkach dyskusja na temat legalności okupacji musi pozostać sporem „akademickim” — tu nie pomogą ani teoretyczne rozważania, ani ewentualne nowe do ustaw. Rozwiązanie możliwe jest jedynie na drodze przebudowy gospodarczej; gdy rozwiniemy tempo przemysłu tak, że zniknie stała armia bezrobotnych, a jednocześnie wyeliminujemy z przemysłu nieumiejących przedsiębiorców (prawie zawsze Żydów), dorabiających się na krzywdzie robotnika, zniknie i strajk okupacyjny, względnie głodowy... Wówczas sporadyczne wypadki zatargów na tle politycznym o charakterze wywrotowym będą likwidowane siłą i nie spotka się to z potępieniem opinii.

Oto jeszcze jeden argument na rzecz uaktywnienia naszej gospodarki i wyeliminowania żydowskich przedsiębiorców. Samo życie wskazuje, że jest to jedno z najpilniejszych zadań.

Łódź

K. H.

Ostatni akt wojny w Afryce

Szczegóły zajęcia Desje — Przed marszem ku stolicy Abisynji — Gdzie jest negus —
Uśmierzenie buntu Uallos przez następcę tronu

Rzym. (PAT). Nadeszły tu dalsze szczegóły wkroczenia wojsk włoskich do Desje, stwierdzające, że miasto miało martwy wygląd. Większość mieszkańców schroniła się do okolicznych wiosek. Budynki, w których mieściły się wojskowe magazyny abisyńskie, leżały w gruzach z powodu wielokrotnego bombardowania. Jednocześnie z wojskami gen. Birola przybyły trzy samoloty włoskie.

Przednia straż donosi, że napotkała oddział wojowników ze szczepu Galla, znajdujący się w pościgu za wojskami negusa. Liczne trupy żołnierzy gwardji cesarza, potwornie okaleczone białą bronią, są uważane za dowód zażartej nienawiści tego szczepu wobec mieszkańców prowincji Soza, z której rekrutuje się większość żołnierzy gwardji.

Korespondenci pism włoskich donoszą, że droga z Desje do Adis-Abeby jest w dobrym stanie, wobec czego zmotoryzowana kolumna mogłaby przebyć tę przestrzeń w ciągu niespełna trzech dni.

Warszawa. (PAT). Na podstawie wiadomości z rozmaitych źródeł PAT. ogłasza następujący komunikat o położeniu na frontach w Abisynji w dniu 16 kwietnia.

Obecnie, gdy oddziały askarysów i piechoty włoskiej dotarły do Desje, kolumna wojsk zmotoryzowanych zamierza podjąć marsz na Adis-Abebe, posuwając się t. zw. drogą cesarską, ponad którą aparaty dokonywują licznych lotów wywiadowczych.

Po kilku dniach milczenia komunikacja z cesarzem została przywrócona. Niewiadomo, gdzie znajduje się on obecnie, lecz, jak sądzą, po bitwie nad jeziorem Asziangi objął kierownictwo wojsk na froncie południowo-wschodnim. Na froncie somalijskim Abisyńczycy, według doniesień z Adis-Abeby, odnieśli zwycięstwo. Na froncie ogadeńskim toczą się podobno walki, lecz, jak się zdaje, chodzi w danym wypadku dopiero o starcia straży przednich.

O ruchach następcy tronu, który opuścił Desje przed przybyciem Włochów, niema dotychczas żadnej wiadomości. Na kilka dni przedtem zdołał zażegnać poważne niebezpieczeństwo, jakie zagrażało miastu, gdy 18.000 wojowników ze szczepu Uallos, niezadowolonych z dowódcy, którego zadaniem było zreorganizowanie ich po porażce na północy — postanowili powrócić do domu. Założyli oni obóz w okolicach Desje i ustawili karabiny maszynowe na pozycjach, aby bronić się na wypadek napadów. Pewna liczba tych wojowników zaczęła grabić miasto, którego ludność żyła w ciągłym strachu.

Cesarz polecił aresztować przywódcę i rozprościć zbuntowanych. Następcę tronu jednak dał tym wojownikom

do wyboru: powrócić do domów lub też udać się na front pod dowództwem człowieka, którego sami wybiorą. Książę zaprosił następnie około 20 przywódców tego szczepu na wielki bankiet. W nocy, gdy przywódcy popijali twardo zasnęli, gwardja cesarska pochwyciła trzech głównych winowajców, w tej liczbie kuzyna zmarłego niedawno b. cesarza Lidz Jassu, zakuta w kajdany i odesłała samolotem do Adis-Abeby. Dalszy ich los jest niewiadomy.

Wrażenie w Adis Abebie

Rzym. (PAT). Donoszą z Dżibuti, że zwycięski marsz Włochów, którzy zajęli Desje wywołał olbrzymie wrażenie w Adis Abebie. Dwór cesarski jest przekonany, że samoloty zbombardują niebawem pałac negusa.

Na dworcu kolejowym trzymany jest w pogotowiu specjalny pociąg przeznaczony dla rodziny negusa, podczas gdy sam Haile Selassie zamierza podobno uciekać samolotem do kolonii angielskiej Kenja. Wedle innych pogłoszek abisyński następca tronu skierować miał do Włochów swych wysłanników celem podjęcia rokowań pokojowych. Następcę tronu gotów jest jakoby zgodzić się na protektorat nad całą Abisynją.

Wedle doniesień z włoskiej kwatery

Ag. Reutersa donosi z Adis-Abeby, że ubiegłej nocy patrol abisyński zaatakował oddział włoski w okolicach Sidamo, i po krótkiej walce zmusił do ucieczki. Na placu boju zostało 321 żołnierzy i oficerów. W ręce Abisyńczyków wpadło 6 samochodów ciężarowych, wypełnionych amunicją. Po stronie zwycięzców było jakoby tylko 17 zabitych. Na wieść o tym zwycięstwie cesarz nadał dowódcy oddziałów abisyńskich i 5 oficerom wysokie odznaczenia.

główniej znajdował się on w Desje aż do 14 b. m. i opuścił miasto w nieznanym kierunku, eskortowany przez tysiąc żołnierzy. W Desje krąży pogłoska, iż następca tronu zamierza poddać się Włochom, co wydaje się tembardziej prawdopodobne, iż, jak wiadomo, między cesarzem a starszym synem zdawna istniała tarcia, ponieważ negus zamierzał Adis Abebe (PAT). Nad stolicą Abisynji przeleciały dziś rano na niezauważalnej wysokości dwa włoskie samoloty bombardujące, rzucając zadrukowane kartki koloru czerwonego i żółtego, które początkowo ludność wzięła za pociski gazowe.

Mieszkańcy stolicy byli jednak tym razem mniej przestraszeni niż podczas poprzedniej defilady dwudziestu kilku aparatów.

Oferta Mussoliniego pod adresem Francji?

Paryż. (PAT). Paryskie wydanie amerykańskiego dziennika „New York Herald Tribune” ogłasza sensacyjną wiadomość, jakoby ambasador włoski Cerutti podczas ostatniej wizyty u min. Flandina wystąpił z specjalnymi propozycjami Mussoliniego pod adresem Francji.

Rząd włoski zobowiązałby się do całkowitego poparcia polityki francu-

skiej w Europie, wzamian za zniesienie uchwalonych sankcyj, a przede wszystkim przeciwstawienie się przez dyplomację francuską angielskim zamiarom rozszerzenia i zaostrzenia tych sankcyj.

Wspomniana oferta — kończy dziennik — miała być wzięta pod rozważenie.

Echa zaburzeń we Lwowie

Lwów. (PAT). Zw. Obr. Lwowa ogłosił w związku z wczorajszymi zajściami odezwę, która stwierdza m. in.: „Nieorganizowane żywioły, kierowane przez podżegaczy, doprowadziły do pożałowania godnych ekscesów. Obrońcy Lwowa, świadomi potrzeb ludzi pracy, uważają, że środki na zwalczanie bezrobocia muszą się znaleźć. Stwierdzają jednak, że wywołanie zajść nie jest odpowiednim środkiem do załatwienia sprawy bezrobocia.

„Obrońcy Lwowa wzywają obywateli do spokoju i nieulegania zgubnym wpływom płatnych agitatorów komunistycznych. Nie cofniemy się przed żadną akcją, niezbędną dla zachowania ładu i spokoju we Lwowie.”

Lwów. (PAT). Dr. St. Ostrowski, zastępujący prezydenta m. Lwowa, ogłosił dziś odezwę do mieszkańców, w której stwierdza m. in.:

„Bezrobotni mimo wielokrotnych ostrzeżeń dali się sprowokować przez zorganizowanych agitatorów, działających za obce pieniądze i w imię obcych interesów. Udział i wywrotowe cele tych czynników zostały ponad wszelką wątpliwość stwierdzone. Wszyscy odczuwamy niedolę świata pracy, walczącego ze skutkami kryzysu ogólnoswiatowego. Zdajemy sobie jednak sprawę, że droga do przezwyciężenia panujących trudności nie prowadzi przez gwałt i terror.”

Posada płk. Ryszanka?

Warszawa (Tel. wł.) Ag. Press donosi:

Po odbytych na koszt państwa studiach żeglugi morskiej zagranicą powrócił do kraju płk. Ryszanka. Planowana dla płk. Ryszanka posada w porcie gdyńskim natrafiła na przeszkody natury technicznej i personalnej. Obecnie mówi się, iż płk. Ryszanka uchodzi za najpoważniejszego kandydata na posadę komisarza rządowego miasta Gdyni.

Przed przyjazdem „Batorego”

Gdynia. (Tel. wł.). Wyjechała komisja, która w Trieście przyjmie ostatecznie statek „Batory”. Cała załoga nowego transatlantyku jest już na jego pokładzie od tygodnia.

Przybycie „Batorego” do Gdyni nastąpi 12 maja. Powitanie statku będzie uroczyste. Na dzień poświadczenia zjedzie specjalna delegacja węgierska, wysłana przez rząd. Ma to być wyraz pamięci Węgrów o Stefanie Batorym.

Groźne wybuchy

Brest (PAT). W tutejszym arsenałe nastąpił wybuch torpedy, od którego dwóch robotników zostało zabitych, a trzech odniosło ciężkie rany.

Londyn (PAT). W czasie lotu ćwiczebnego samolot szkolny rozbił się o dach hangaru, przyczem nastąpił wybuch zbiornika z benzyną.

W katastrofie poniosło śmierć dwóch lotników, oraz jeden mechanik, zajęty w hangarze.

Londyn (Tel. wł.) W mieście Hull w czasie przeprowadzenia remontu i próby ciśnienia zbiornika, który od dłuższego czasu nie był w użyciu, nagle nastąpił wybuch.

Pokrywa o średnicy 24 metrów, na której w tej chwili pracowało dwóch robotników i jeden inżynier, wyleciała w powietrze i runęła na ziemię o kilka metrów od miejsca katastrofy. Wszyscy trzej ponieśli śmierć.

Trzęsienie ziemi

Ateny (PAT). Trzy wioski w okolicy Janiny (w Macedonii) zostały

wczoraj wieczorem zniszczone przez trzęsienie ziemi.

Ofiar nie było. Ludność spędziła noc pod gołym niebem.

Rozbił się o skały

Berno. (PAT.) Wczoraj o godz. 15 rozbił się o skały w pobliżu wsi Orvin niemiecki samolot wojskowy, pochodzący z Augsburga.

Katastrofę spowodowały niepomysłne warunki atmosferyczne. Lotnik prawdopodobnie zabił z powodu mgły. W aparacie znajdowała się załoga, złożona z 5 osób.

Zwłoki dwóch zabitych znaleziono. Jeden z lotników jest ciężko ranny. — Zwłok dwóch pozostałych członków załogi dotychczas nie odzyskano. Samolot całkowicie spłonął.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.28 zł, w obrotach oficjalnych w Warszawie 5.31 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 17. 4. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 55,— oraz za 4% premj. dol. 50.50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano jedynie 4% listami zast. konwert. po 36,— w płaceniu.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 95,— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 55.— P.

4% poz. premj. dol., seria III 50.50 P.

4% listy zastaw. konwert. ostempl. P. Z. K. 36.— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 17. 4. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań. ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg: STANOWISKO: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne: Żyto 30 tonn par. Poznań 15.30

Ceny orientacyjne: Żyto (Uspob. mocne) 15.00—15.25

Pszenica (Uspob. stare) 20.40—20.65

Jęczmień 700—725 g/l. 15.00—15.25

Jęczmień 670—680 g/l. 14.75—15.00

Uspob. stare. 14.75—15.00

Owies 450—470 g/l. 14.25—14.50

Owies standardowy 14.25—14.50

Uspob. spokojne.

Maka 21.75—22.00

Żytnia wylag. 0-30% w/l. w. 21.25—21.50

Żytnia gat. I 0-50% w/l. w. 20.25—20.75

Żytnia gat. II 0-65% w/l. w. 17.25—18.25

Żytnia posł. pon. 65% w/l. w. 15.75—16.75

Uspob. stare.

Pszena gat. I wyc. 0-20% w/l. w. 33.00—34.75

Pszena gat. IA 0-45% w/l. w. 32.25—32.75

Pszena gat. IB 0-55% w/l. w. 31.25—31.75

Pszena gat. IC 0-60% w/l. w. 30.75—31.25

Pszena gat. ID 0-65% w/l. w. 29.75—30.25

Pszena gat. IIA 20-55% w/l. w. 29.00—29.50

Pszena gat. IIB 20-65% w/l. w. 28.50—29.00

Pszena gat. IID 45-65% w/l. w. 26.00—26.50

Pszena gat. IIF 55-65% w/l. w. 24.00—24.50

Pszena gat. IIG 60-65% w/l. w. 22.50—23.00

Pszena gat. IIIA 60-70% w/l. w. 20.50—21.00

Pszena gat. IIIB 70-75% w/l. w. 18.50—19.00

Uspob. stare.

Otreby żytnie stand. 12.25—12.75

Otreby pszenne grube stand. 12.00—12.50

Otreby pszenne średnie stand. 11.00—11.75

Otreby jęczmienne 11.00—12.25

Rzepak zimowy 40.00—41.00

Siemie lniane 42.50—44.50

Gorzyczka 32.00—34.00

Wyka latowa 25.50—27.50

Peluszka 26.00—28.00

Groch Viktorja 21.00—25.00

Groch Folgera 21.00—23.00

Łubin niebieski 10.50—11.00

Łubin żółty 13.00—13.50

Seradela 25.00—27.00

Koniczyna czerwona surowa 120.00—130.00

Koniczyna czerw. 95-97% czysta 135.00—145.00

Koniczyna biała 75.00—100.00

Koniczyna szwedzka 165.00—190.00

Koniczyna żółta odluszczone 65.00—75.00

Przelot 75.00—90.00

Zieloniki jadalne 4.25—4.75

Makuch lniany w taflach 18.25—18.50

Makuch rzepakow. w taflach 15.00—15.25

Makuch słonecznik. w tafl. 42/43% 10.75—17.25

Śrut Soja 21.00—22.00

Słoma pszena luzem 2.20—2.45

„ pszena prasowana 2.70—2.95

„ żytnia luzem 2.50—2.75

„ żytnia prasowana 3.25—3.50

„ owsiana luzem 2.75—3.00

„ owsiana prasowana 3.25—3.50

„ jęczmienna luzem 2.20—2.45

„ jęczmienna prasowana 2.70—2.95

Siano zwykłe luzem 5.75—6.25

„ zwykłe prasowane 6.25—6.75

„ nadnoteckie luzem 6.50—7.00

„ nadnoteckie prasowane 7.50—8.00

Ogólne usposobienie stare.

Ogólny obrót: 1641.3 tonn, w tem żyta 280 tonn, pszenicy 123 tonn, jęczmienia 77 tonn, owsa 45 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 17. 4. 1936 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 1, krów 22, świń 255, prosiąt 132, cieląt 223, owiec 5, razem 638 zwierząt

Wiadomości

Rozmowy przedstawicieli sztabów głównych W. Brytanji, Belgji i Francji zakończono. Delegaci francuscy i belgijscy pozostaną w Londynie jeszcze jeden lub dwa dni.

*

Francuski szef sztabu generalnego, gen. Gameli odbywa podróż inspekcyjną do okręgów pogranicznych. Po wizycie w garnizonie w Strasburgu udał się następnie do Kolmaru i Molmy.

*

We Francji w odległości 4 klm. od Niort wykołcił się pociąg osobowy. Szczęśliwie pasażerów jest rannych, w tej liczbie 4 ciężko.

*

Międzynarodowe wojskowe zawody konne, które miały się rozpocząć w czwartek w Nicei przy udziale drużyn Francji, Hiszpanji, Czechosłowacji, Irlandji, Portugalji, Szwajcarii i Polski odłożono z powodu kilkudniowej ulewy. Wszystkie konie polskie przybyły do Nicei w dobrym stanie.

*

Włoski Automobilklub zabronił kierowcom startowania w państwach, stosujących sankcje wobec Włoch. Najbliższe zatem wielkie wyścigi w Tunisie, Barcelonie, Lians-Monthlhery itd. nie będą obeślane przez doskonałych włoskich kierowców.

*

W Austrii w St. Peter koło Grazu bezrobotny czeladnik rzeźnicki Mach dokonał zamachu rewolwerowego na kpt. Troche, raniąc go. Mach przyznał się, że jest narodowym socjalistą i dokonał zamachu z powodów politycznych.

Zbrojenia polskie jako zagadnienie gospodarcze

Oświadczenia ministra spraw woj-skowych, gen. Kasprzyckiego, złożone w Sejmie, głośny artykuł „Berliner Tageblattu” o pogotowiu wojennem Pol-ski, półoficjalne niejako wystąpienie „Polski Zbrojnej” — wszystko to za-plodniło dyskusję prasową w sprawie zbrojeń i zdolności obronnej gospodar-ki krajowej. Łamy prasy fachowej i codziennej w ostatnich czasach zawie-rały szereg artykułów sprawie tej po-święconych. Dobrze się dzieje, że do-niosła ta sprawa stała się przedmio-tem powszechnego zainteresowania. Jak zwykle, tak i tym razem można zauważyć dalekoidące rozbieżności zdań między uczestnikami dyskusyj prasowych.

Porównajmy dla przykładu dwa ar-tykuły, z których jeden zamieściła „Gospodarka Narodowa”, drugi zaś „Polityka Gospodarcza”. Chodzi o kie-runek polityki zbrojeniowej.

Gdzie zdobyć fundusze potrzebne na cele zbrojeniowe? Istnieją różne źródła: powiększenie budżetu, zacią-gnięcie pożyczki, znalezienie w zwy-czajnych dochodach skarbu pełnego pokrycia potrzeb zbrojeniowych (oczy-wiście, kosztem pozostawienia innych potrzeb bez zaspokojenia!), ale wszyst-kie te sposoby nie zbiegają się z linią polityki finansowej i gospodarczej o-becnego rządu. Są jeszcze inne sposo-by, znane np. w Rosji i w Niemczech:

Rosja zużytkowała na cele dozbroje-nia przemysłowego — dochody wsi. Je-śli chodzi o zakres zadań, jakie stały przed Rosją, mianowicie ogólne upre-mysłowanie kraju, to nasze położenie jest bardzo podobne. Natomiast wieś u nas już została wyeksploatowana przez „nożyce cen”. W Niemczech znów źródłem, skąd brano środki na zbrojenia, było i jest obniżenie stopy życiowej ludności miejskiej. Stopa ta była wysoka, więc było z czego czer-pać; niestety, w naszych miastach sto-pa życiowa jest naogół niska, nie przedstawia więc poważniejszego zna-czenia w omawianym względzie. A w Polsce?

Zdaniem p. Zygmunta Szempliń-skiego („Gospod. Nar.”, nr. 7), „jedy-nem poważnym źródłem środków, które dziś można skierować na upre-mysłowanie w Polsce jest — renta kartelowa”. Rentę kartelową można, zdaniem cytowanego autora, powięk-szyć przez koncentrację wytwórczości w warsztatach najlepiej urządzonych i pozbawienie amortyzacji i oprocen-towania zbędnych warsztatów w gałę-ziach przeinwestowanych, a także war-sztatów technicznie zestarzałych, pro-dukujących drogo i finansowo dawno zamortyzowanych. Tak więc p. Szem-pliński wypowiada się za „planowa-niem gospodarki”, za poddaniem prze-mysłów skartelizowanych pod bar-dziej, niż obecnie, rygorystyczną kon-trolę czynników rządowych oraz za przelaniem renty kartelowej z kieszeni przemysłowców do skarbu państwa.

Na zgola innem stanowisku stanę-ła „Polityka Gospodarcza” (nr. 13). Zdaniem jej, „trzeba sobie wybić z gło-wy możliwość zabezpieczenia siły o-bronnej kraju zabiegami, podważają-cemi jego fundament gospodarczy”. Czyli, innymi słowami: „im bardziej odbiega się od rozsądku gospodarcze-go, tem silniej — na dalszą metę — podkopuje się kapitał siły obronnej”. Konkretnie mówiąc, zdaniem „Polityki Gospodarczej”, należy twardą ręką po-stawić przemysł w obliczu konieczno-ści doskonałania się, należy odebrać mu sztuczne podmurowanie w formie wysokich celi, w formie karteli, w for-mie kredytów ratowniczych z fundu-szów publicznych, w formie monopo-lów zakupu i zbytu, w formie ochrony dłużnika zamiast wierzyciela, w for-

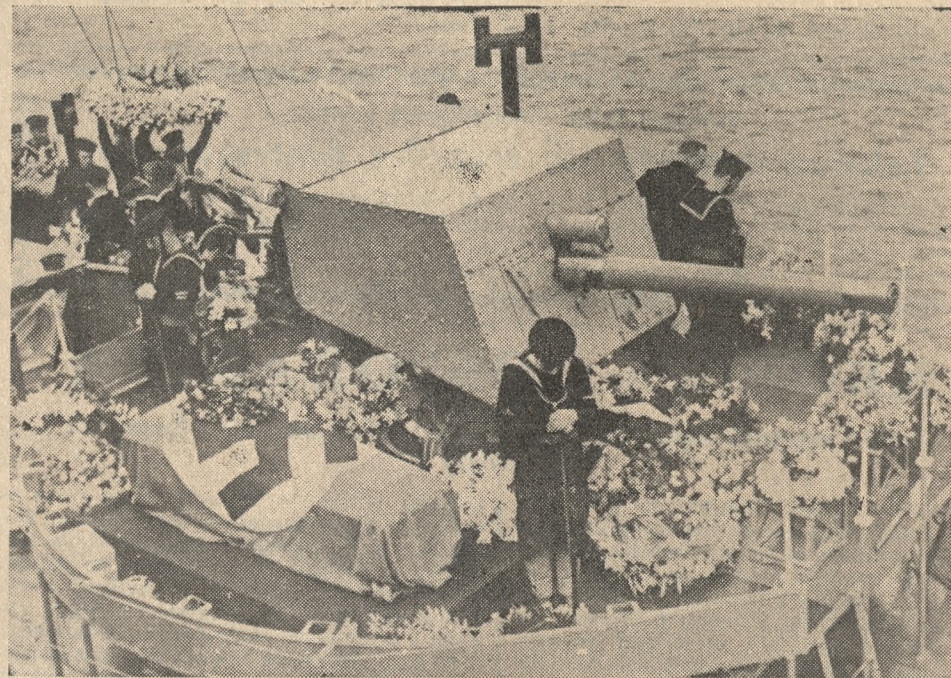
mie dziesiątków koncesyj i koncesy-jek, indywidualnie udzielanych; ale jednocześnie trzeba zredukować nad-mierne obciążanie przemysłu opłata-mi publiczno-prawnymi, zredukować biurokratyczne wszechwłóciństwo ad-ministracji, zredukować zasięg etatyz-mu, zarzucić okrojowanie cen. Tylko w tych warunkach wychowa się zdro-we życie gospodarcze, zdolne do dania z siebie tego, co dla obrony kraju jest potrzebne. Hasło szerokiego uprzemysłowania dla celów obrony kraju jest — zdaniem „Polityki Gospodarczej” — fikcją przy tym sposobie myślenia po-

lityczno-gospodarczego, który częs-to się u nas zarysowuje.

Oto — przykład, jak skrajnie róż-ne mogą być zdania w jednej konkret-nej sprawie. Co do nas, ograniczamy się do stwierdzenia, że wśród licznych głosów, jakie padły dotychczas w dys-kusji „zbrojeniowej”, nikt nie wziął pod uwagę wielkiej użyteczności, jaką dla celów obrony kraju mogą mieć warsztaty rzemieślnicze; mówi się wy-lącznie o przemyśle, widocznie niedo-ceniając rzemiosła.

Do spraw powyższych powrócimy niebawem.

POWRÓT v. HOESCHA

Trumnę zmarłego w Londynie ambasadora Niemiec von Hoescha przewieziono na pokładzie torpedowca angielskiego do Wilhelmshaven. Wartę honorową pełnili ma-rynarze, mając zwyczajem angielskim opuszczone głowy.

Oblicze wsi krakowskiej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Kraków, 16 kwietnia 1936

Na określenie nastrojów podkra-kowskiej wsi można użyć jednego sło-wa: niezadowolenie...

Powodów tego niezadowolenia jest bardzo wiele. Przedewszystkiem po-łożenie gospodarcze chłopów... Od kilku lat ugina się on pod ciężarem kryzysu gospodarczego, od kilku lat wyczekuje jakiegokolwiek poprawy, a tymczasem zamiast poprawy staje przed nim — widmo głodu...

W wielu okolicach daje się odczu-wać brak nawet takich podstawowych artykułów spożywczych jak zboże i ziemniaki. Obywanie się bez cukru a nawet bez soli zaczyna być po wsiach regułą.

Nie trzeba zasłaniać oczu na to zja-wisko, że wieś przestaje być konsu-mentem artykułów przemysłowych. Kupcy krakowscy skarżą się, że chłop coraz rzadziej zagląda do sklepu. Gdy rolnik przywiezie czy też przyniesie produkty wiejskie do miasta, zmuszo-ny jest sprzedać je po bardzo niskiej cenie, a uzyskane ze sprzedaży pieni-ądze musi przeznaczyć na zapłacenie podatków i długów, bo egzekutor i ko-mornik nie czeka...

Nie dziw więc, że w takich warun-kach chłop narzeka. Nie można się także dziwić, że to narzekanie przybie-ra niekiedy formę „pomstowania”.

Wiele zarzutów odnosi się do sto-sunków politycznych.

„Reforma” ustroju gminy, znosząca w istocie samorząd wiejski, spotyka się z powszechną krytyką ludności wiejskiej. Gmina zbiorowa źle zdała egzamin. Po „reformie” wieś podkra-kowska znacznie cofnęła się w rozwo-ju. Jedna tylko rzecz świetnie się ro-zwinęła — biurokracizm...

Wbrew szumnym zapowiedziom za-prowadzenie gminy zbiorowej nietylko nie przyczyniło się do potaniaenia administracji samorządowej, ale wręcz przeciwnie podwyższyło jej koszty. O-kazuje się, że im mniej samo-rządu w Polsce, tem wię-ciej on kosztuje.

Pod względem politycznym panuje

na wsi zachodnio-małopolskiej rozbi-cie i apatia. Przez długie lata wieś tu-tejsza pozostawała pod wpływami lū-dowców z Witosem na czele. Autory-tet jego był bardzo duży. Dziś, kiedy zabrakło „wodza”, ludowcy stracili dawne wpływy. Przyczynia się do te-go niemało także niejednolity charak-ter Stronnictwa Ludowego, co sprawia, że poszczególne grupy ujawniają od czasu do czasu swoje właściwe obli-cze (jako Piast, Wyzwolenie i Stron-nictwo Chłopskie) i nie działają jednolicie.

„Sanacja” straciła na wsi wszelkie znaczenie. Jedynymi jej „reprezentan-tami” są tu i owdzie jednostki zależne,

Jedyną realną siłą, która na pod-krakowskiej wsi zdobywa coraz więk-sze znaczenie jest Obóz Narodowy. Chłopi z wielkim zaufaniem zwracają się do Stronnictwa Narodowego, wi-dząc w nim silną ostoję w obecnych niepewnych czasach. Kół Stronnictwa Narodowego przybywa po wsiach co-raz więcej. W okręgach Nowy Sącz, Gorlice, Tarnów ruch narodowy rozwi-ja się bardzo pomyślnie. Także w in-nych okręgach praca postępuje na-przód.

Obóz Narodowy rozwija swą dzia-łalność nietylko na gruncie politycz-nym, ale także gospodarczym. Na licz-nych zebraniach, urządzanych po wsiach, uświadamia się chłopów o ko-nieczności odżywienia wsi polskiej. Praca ta wydaje już owoce. Powstają sklepy polskie, spółdzielnie i warszta-ty rzemieślnicze. Dzięki tej akcji Ży-dzi zaczynają się czuć po wsiach nie-pewnie. Zaczynają się już przenosić do miast.

W gospodarce rolnej województwa krakowskiego nastąpiły w ostatnich la-tach pewne przesunięcia. Daje się zauważyć przechodzenie od gospodarki zbożowej do gospodarki hodowlanej. Przyczyną tej zmiany jest łatwiejszy zbył produktów hodowlanych zagranicą. W najbliższej okolicy Krakowa rozwija się ogrodnictwo. Jednakże kon-servatywny chłop podkrakowski nie-

Niezależny byt

ca. 1.000 zł zysku miesięcznie daje wyrób pa-tentowanych płyt budowlanych z węgla drzew-nej i cementu przy kapitale 3.000 zł na urza-dzenie i 5.000 zł kap. obrot. Licencji rejonowych udziela Generalna Reprezentacja patentu „Ma-stewal”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 39 m. 11. ng 9468

Z życia

Takie już są prawa psychologii ludz-kiej, że dla skupienia energii, zmierz-a-jącej do osiągnięcia pewnych celów, po-trzebne są jakieś punkty krystalizacyjne, jakieś hasła, jakieś podniety. Zrozumi-a-ły to wcześniej ruchy polityczne, które zagarnęły władzę w Rosji, we Włoszech i w Rzeszy niemieckiej.

W krajach tych doszedł potężnie do głosu czynnik propagandy. Rozwinięty na wielką skalę, umożliwia on kierow-a-nie energią mas ludności, potrafi za-grzać do pracy, do coraz nowych wysił-ków. To, czego się nie uzyska rozkazem, czy groźbą, dochodzi do skutku dzięki propagandzie.

Propaganda stała się nową dziedziną wiedzy, o bardzo rozległej skali zastoso-wania.

W dziedzinie prywatno - gospodarczej pojęcie to sprowadza się do reklamy. Roz-liczne są formy reklamy i przyznać trze-ba, że metody posługiwania się reklamą stale się udoskonalają.

Pocieszającym objawem jest to, iż w Polsce w tej dziedzinie szczególnie wielką inicjatywę okazuje Poznań. Liczne po-chody reklamowe, konkursy okien wysta-wowych, targi i wystawy, dbałość o ze-wnętrzny wygląd witryn sklepowych, dość wysoko postawiona reklama ogło-szeniowa — wszystko to składa się na obraz intensywnego wyzyskiwania broni reklamowej.

Warto tu wspomnieć, iż w Poznaniu właśnie zawiązało się niedawno temu stowarzyszenie p. n. „Szermierze Rekla-my”. Czyż nie świadczy to o zrozumie-niu doniosłości tak ważnego instrumen-tu postępu gospodarczego, jakim jest re-kлама i wogóle propaganda?

chętnie przechodzi od gospodarki zbo-żowej do warzywniczej i sadowniczej, toteż ogrodnictwo ujęli w swe ręce — Bułgarzy!... Wydzierżawiają pola pod Krakowem, uprawiają jarzyny i zaopatrują w nie rynek krakowski.

Bardzo ważną gałęzią jest prze-mysł chałupniczy. Na szczególną uwa-gę zasługuje przemysł stolarski na Podkarpaciu, przedewszystkiem w Ka-lwarii, przemysł garbarski w Zembrzy-cach, oraz przemysł hafciarski w Ma-kowie Podhalańskim. W Jezioranach pod Krakowem rozwinął się przemysł koszykarski. Wyplatania koszyków z wikliny nauczyli tutejszych chłopów ks. Benedyktyni z Tyńca. Gotowe wy-roby wykupywali od chłopów za bez-cen Żydzi i eksportowali zagranicę (do Hamburga, Triestu i Liverpoolu). O-becnie chłopci postanowili ominąć po-srednictwo żydowskie. Żydzi wzięli się na sposób i zaczęli wykupować ma-sowo wiklinę, chcąc w ten sposób uza-leżnić chłopów od siebie.

Aby dać pełny obraz stosunków, pa-nujących na wsi podkarpackiej, trzeba kilka słów poświęcić stanowi oświaty i moralności. Otóż pod tym względem wieś tutejsza pozostawia bardzo wiele do życzenia. Liczba analfabetów w województwie krakowskim wynosi 19,4 proc. Należałoby się zapytać, co robi Towarzystwo Szkoły Ludowej? Dlaczego tak świetnie zapowiadająca się praca uległa w ostatnich latach za-hamowaniu?

Sprawa moralności i obyczajności na wsi przedstawia się bardzo smutno. Kryzys i nędza doprowadziły do nie-poszanowania cudzej własności. Czę-ste kradzieże stały się istną plagą ludności wiejskiej.

Jest to sprawa najbardziej bolesna i najwięcej wołająca o środki zaradcze.

TADEUSZ MILDNER

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską”

DZIAŁ GOSPODARCZY

O właściwy kierunek akcji antyetatystycznej

Komisja, powołana do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych, zwana w skrócie „komisją anty-etatystyczną”, rozpoczęła swoje prace. Rzecz zrozumiała, że w chwili obecnej wiele o tych pracach powiedzieć nie można. Natomiast na podkreślenie zasługuje fakt, iż — jak głosi wieść — podział komisji na poszczególne grupy dokonał się w myśl zasady „niekompetencji”. Innymi słowy, członkowie komisji, którym przydzielono do zbadania pewne przedsiębiorstwa państwowe, nie mogą się znać na odnośnej gałęzi produkcji wzgl. danej dziedzinie gospodarczej... Wprawdzie, zdaniem naszym, pogłoska ta jest przesadzona, niemniej jednak musimy stwierdzić, że istotnie w ogłoszonym ostatecznie wykazie podziału komisji na poszczególne grupy wzgl. referaty dają się stwierdzić rażące błędy. Tak np. znany fachowiec drzewny, p. Barański z Wilna nie objął referatu w sprawie lasów państwowych, jak to powszechnie przypuszczano. A nazwisk rzeczoznawców chemicznych, pp. Trepki, Wiślickiego i Zamoyskiego napróżno szukaliśmy wśród członków komisji, powołanych do badania gospodarki państwowych przedsiębiorstw chemicznych... O tych faktach będzie trzeba pamiętać, gdy komisja zakończy prace i ogłosi sprawozdanie, są to bowiem niedociągnięcia formalne o dużym znaczeniu.

Teraz, kiedy komisja podjęła swoje prace, wylania się pytanie, w jakim właściwie kierunku ma pójść akcja przeciw etatyzmowi? Wiadomo: komisja ma za zadanie — zbadanie gospodarki przedsiębiorstw państwowych. Zgoda. Ale, co potem?

O jakiejś „krucjacie” przeciwko przedsiębiorstwom państwowym nie może być mowy, bo — poprostu — niema w tej chwili w Polsce kapitałów, które mogłyby i chciałyby wykupić fabryki państwowe z rąk fiskusa. Są to przecież obiekty wielomilionowe! A poza tem ogólne warunki, jakie panu-

O praktyki wakacyjne dla przysposobienia gospodar.

Z komisji rejonowej przysposobienia gospodarczego w Poznaniu otrzymujemy następujący komunikat:

Przygotowanie młodzieży do przyszłej pracy zawodowej powinno się rozwijać w dwóch kierunkach, a mianowicie drogą teoretycznego wykształcenia oraz drogą nabywania praktyki. Doniedawna jeszcze nie robiono nic, aby studiującej młodzieży ułatwić odbywanie tych praktyk. Praktykę mógł otrzymać student, niemal wyłącznie przez protekcję. Całe zaś rzęsy młodzieży nie miały możliwości zapoznania się z prawdziwym, rzeczywistym życiem pracy.

Ministerstwo przemysłu i handlu wszczęło akcję pod nazwą „przysposobienie gospodarce”, mającą na celu wyszukiwanie praktyk wakacyjnych i udzielanie im najbardziej potrzebującym studentom. Przeprowadzenie tej akcji powierzyło min. przemysłu i handlu czynnikowi społecznemu w postaci komisji rejonowych przysposobienia gospodarczego. W skład tych komisji wchodzi obok przedstawicieli władz, przewodzący przedstawieli przemysłu i handlu, organizacji gospodarczych i zrzeszeń zawodowych oraz zainteresowanej w sprawie rozdziału praktyk młodzieży, pracującej w sekretariatach przysposobienia gospodarczego, będących organami wykonawczymi komisji.

Na terenie woj. poznańskiego działają dwie komisje: jedna dla rejonu poznańskiego, druga dla rejonu bydgoskiego. W działalności swej komisje rejonowe opierają się głównie na ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami przemysłowymi i handlowymi, zrozumiałe jest bowiem, że przydzielanie praktykantów do poszczególnych zakładów pracy nie może się odbywać z urzędu bez porozumienia się z kierownictwem przedsiębiorstwa. Kierownictwo przedsiębiorstwa może stawiać warunki, jakim praktykant ma odpowiadać i może nawet zarezerwować pewną praktykę dla ściśle określonej osoby. Wzorem r. ub. komisja rejonowa zwróciła się do poszczególnych przedsiębiorstw z prośbą o deklarowanie praktyk na tegoroczne miesiące wakacyjne. Niestety, liczba zgłoszonych zapotrzebowań jest niewystarczająca. Komisja rejonowa zwraca się więc ponownie z gorącym apelem do przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych całego województwa, aby zechciały ponownie rozpatrzyć swe możliwości poparcia tej celowej i pożytecznej akcji przez deklarowanie praktyk pod adresem sekretariatu przysposobienia gospodarczego w Poznaniu, ul. Wąły Zygmunta Starego 2/3 gmach W. S. H. pokój 67.

ja w gospodarce krajowej, są tego rodzaju, że trudno jest o chętnych, którzy byliby gotowi pakować miliony w przemysł. To też należy liczyć się z o-kolicznością iż hasło wykupu przedsiębiorstw państwowych może gospodarcę prywatnej więcej zaszkodzić, niż pomóc; bowiem gdy się okaże, że niema kapitalistów skłonnych do dokonania wykupu, nasi domorośli etatysty gotowi z tego ukuć broń przeciw inicjatywie prywatnej, głosząc: „a widzicie! nie ma kapitałów prywatnych w kraju! czy nie mamy więc racji, twierdząc, że państwo musi utrzymywać własne przedsiębiorstwa?” Na to niebezpieczeństwo „obrócenia kota w miechu” należy zawczasu zwrócić uwagę.

W tej chwili, zdaje się, trzeba bę-

dzie ograniczyć się do posunięć o mniejszym zasięgu. A więc, poza zbadaniem gospodarki przedsiębiorstw, należy zapobiec możliwości powstawania nowych placówek etatystycznych; trzeba zahamować postępy etatyzacji. Następnie trzeba wreszcie przywrócić jawność rachunkowości przedsiębiorstw państwowych; przeciw obecny stan, w którym np. sprawozdania dy-rekcji lasów państwowych traktuje się niemal jako tajemnicę stanu, nie jest do utrzymania na dalszą metę!

Rzecz najważniejsza: należy zrównać szanse konkurencyjne między przemysłem państwowym i prywatnym, co równa się zniesieniu przywilejów podatkowych, kredytowych, socjalnych itd., z jakich przedsiębiorstwa fiskalne korzystają.

Gdy powyższe postulaty zostaną wypełnione, będzie można mówić o dużym sukcesie. Czy aby zostaną wypełnione?

Poważna firma chrześcijańska poszukuje

Lekarza-dentysty lub technika dentystycznego

chrześcijanina, młodego, dobrej prezencji, władającego językiem niemieckim w słowie i piśmie dla propagandy i sprzedaży środków stosowanych w denty-styce. Oferty w języku polskim i niemieckim pod „Dent” do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, ulica Marszałkowska 115. ng 9469

KRONIKA GOSPODARCZA

Jakie ograniczenia stosuje zagranica wobec eksportu polskiego?

Instytut badania koniunktur gospodarczych i cen przeprowadził obliczenia udziału, jaki posiada w ogólnej sumie wywozu z Polski eksport towarów na rynki wolne z jednej strony, a z drugiej na rynki, których chłonność dla wywozu polskiego jest ograniczona skutkiem zarządzeń prawnopublicznych. Te ostatnie obejmują kontyngentowanie i zakazy przywozu oraz ograniczenia dewizowe w postaci — ogólnej reglamentacji obrotu dewizami lub reglamentacji zapłaty, związanej z poszczególnymi towarami. Wywóz reglamentowany był obliczony zgodnie z przepisami prawnymi — publicznymi, obowiązującymi w trzecim kwartale r. 1935, na podstawie istotnie dokonanego wywozu w całym r. 1934, objętego szczegółowymi publikacjami statystycznymi, przyczem obliczenia dotyczą 99 proc. całkowitego wywozu.

Wywóz reglamentowany obejmuje 59 proc. całego eksportu z Polski; wywóz do krajów europejskich jest reglamentowany w 64 proc., a do krajów pozaeuropejskich w 16 proc.; napotyka więc na ograniczenia przywózowe i dewizowe w Europie znacznie częściej, niż w krajach zamorskich, jednak udział naszego wywozu do tych ostatnich krajów stanowi tylko 10,5 proc. całości.

Jeśli chodzi o poszczególne grupy towarowe, to stosunkowo korzystniejsze warunki (mianowicie odsetek reglamentowanego wywozu niższy od przeciętnego odsetka) istnieją dla towarów z grupy: drewna i wyrobów z drewna — tu wywóz reglamentowany obejmuje 29 proc., a suma wolnego wywozu stanowi według stanu z 1934 r. 115 milj. zł, co czyni około 38 proc. całości wywozu wolnego z r. 1934 (304 milj. zł); z grupy surowców i wyrobów włókienniczych (odpowiednie liczby: 43 proc. i 18 milj. zł); z grupy przetworów chemicznych i farmaceutycznych (51 proc. — 12 milj. zł) oraz innych o mniejszym znaczeniu.

Pozostałe główne artykuły wywozu, acz-

kolwiek obejmują drugą połowę wywozu wolnego, są reglamentowane bardziej ściśle, tak n. p. wywóz wyrobów pochodzenia mineralnego — w 65 proc., roślinnego — w 60 proc., metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — w 67 proc., zwierząt żywych i wyrobów pochodzenia zwierzęcego w 89 proc. Niektóre towary są reglamentowane w Europie, wywóz ich natomiast do krajów zamorskich jest prawie całkowicie wolny; są to artykuły pochodzenia roślinnego, skóry, futra i wyroby z nich, metale nieszlachetne i wyroby z nich, surowce i wyroby włókiennicze i szereg innych grup mniejszego znaczenia; dla wyżej wymienionych ważniejszych grup drewna i wyrobów mineralnych odsetek reglamentowanego wywozu pozaeuropejskiego zbliża się do odsetka obowiązującego w Europie. Nie świadczy to jednak o tem, by istniały poważne możliwości wywozowe na teryni pozaeuropejskiej dla wszystkich wymienionych grup towarów wobec tego, że kraje odbiorcze są w wielu wypadkach producentami danych wyrobów na skalę światową, np. w dziale wyrobów pochodzenia roślinnego.

Powyższe obliczenia nie obrazują jeszcze całkowicie ograniczeń handlowych, ponieważ oprócz tych przepisów działają jeszcze w tym kierunku przepisy kontyngentowe i zakazy wywozu, zawarte w międzynarodowych umowach kartelowych i specjalnych porozumieniach przemysłu krajów eksportujących. Istotny więc zasięg ograniczeń, na jakie napotyka nasz eksport, jest jeszcze większy, niż to wynika z wyżej przytoczonych liczb.

IWONICZ-ZDRÓJ

TANI SEZON OD 10. V. — 15. VI.

zł 153,— ryczałt 3-tygodniowy
Zadajcie prospektów.

ng 9223

Z KRAJU

(k) Wzmocnienie dolara i funta. Na wczorajszych giełdach walutowych wystąpiła mocniejsza tendencja dla walut angielskich. Jeżeli chodzi o funta, przypuszczać należy, że angielski fundusz walutowy w dalszym ciągu interweniuje przeciw jego wyższemu ciągu skupu franków (i późniejszej wymiany na złoto w Banku Francji), tylko że interwencja ta następuje przy niższym kursie relacji funt - frank, niż to się działo w poprzednich tygodniach. Jeżeli chodzi o dolar, nie osiągnął on mimo wyższości górnego punktu złota. Pozostałe waluty nie wykazywały poważniejszych zmian.

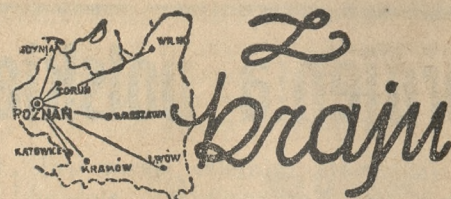
(k) Udział Polski w Międzynarodowych Targach we Wrocławiu. W tegorocznych Międzynarodowych Targach we Wrocławiu bierze udział Polska. Targi odbędą się w okresie 7—10 maja r. b. Organizacja udziału polskiego zajmuje się Państwowy Instytut Eksportowy, do którego winny nadesłać swe zgłoszenia firmy, mające zamiar uczestniczyć w Targach. Zgłoszenia na piśmie należy nadsyłać do dn. 20 kwietnia r. b., eksponaty zaś, przeznaczone na Targi — do dn. 24 kwietnia r. b. pod adresem firmy spedycyjnej „Polskie Towarzystwo Transportu Międzynarodowego Schenker i S-ka” — Warszawa, Marszałkowska 138, stacja przeznaczenia Warszawa Główna, Magazyn nr. 6, Kolejowa 4.

Z ZAGRANICY

(z) Polityka gospodarcza rządu hiszpańskiego. W czasie swego ekspozycji w Kordobach premier Azana poruszył również najważniejsze problemy ekonomiczne, jakie mają być rozwiązane przez obecny rząd hiszpański. Hiszpania zalega po kilka miesięcy ze spłatą swych zobowiązań z tytułu obrotu towarowego. Jedynym realnym rozwiązaniem może być redukcja niedoboru bilansu handlowego. Jeżeli chodzi o sytuację finansów państwowych, rząd ma zamiar złożyć w najbliższym czasie kilka projektów fiskalnych. Rząd ma zamiar obciążyć własność ziemską w ścisłej zależności od postępów reformy rolnej. Przewidywane są wielkie roboty publiczne dla zwalczania bezrobocia. Rząd przedstawi szereg projektów, dotyczących reorganizacji kredytu rolnego i utworzenia banku rolnego. Przy tej okazji premier wspominał o zainstalowaniu na obszarach, należących do instytutu reformy agrarnej, 70 tys. bezrobotnych. Rząd ma wreszcie dążyć do podwyższenia płac.

Krótkie informacje gospodarcze

— W ciągu marca r. b. wyeksportowano z okręgu łódzkiego ogółem 321.676 kg. towarów włókienniczych wartości 2.294.227 zł. Pod względem ilości wywiezionych towarów eksport w marcu był mniejszy od lutowego o 22.240 kg., natomiast wartość eksportu wzrosła o 68.487 zł.

O OBNIŻCE TARYFY OSOBOWEJ NA P. K. P.

W związku z wiadomościami o rzekomo zamierzonej obniżce taryfy osobowej na kolejach o 25 proc. od dnia 1 czerwca rb. dowiadujemy się, że wiadomości te nie odpowiadają prawdzie. Ministerstwo komunikacji przeprowadza obecnie badania nad wynikami przewozowymi i finansowymi reformy taryfy, dokonanej w dniu 1. 1. 1936 roku, co wymaga zebrania materiałów z większego okresu czasu. Studja te mają na celu ewentualne dalsze uproszczenie opłat i ulg taryfowych, narazie jednak nawet w przybliżeniu niepodobna określić, jakie zniżki opłat normalnych mogą jeszcze nastąpić.

O terminie 1 czerwca r. b. dla wprowadzenia jakichkolwiek istotnych zmian taryfy osobowej nie może być mowy, choćby ze względów technicznych, sam bowiem druk około 100 milionów biletów zajmuje kilka miesięcy czasu.

PROF. BARTEL WYCOPAŁ SIĘ Z ZARZĄDU FUNDACJI KÓRNICKEJ

B. premier prof. Bartel zgłosił rezygnację ze stanowiska wiceprezesa rady fundacyjnej i członka zarządu Fundacji Kórnickiej. Prof. Bartel sprawował obie powyższe funkcje z ramienia Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

ZA OSZCZERSTWO, RZUCONE NA ŻONĘ MIN. BECKA

W Białej toczyła się sprawa sądowa przeciwko dwóm rolnikom ze Szczyrka, którzy podczas rozmowy w szynku rzucali podejrzenia na żonę min. Becka. Za oszczerstwo został skazany jeden z nich na 2 miesiące aresztu, a drugi z braku dowodów został uniewinniony.

DWA GŁOSNE PROCESY W SĄDZIE NAJWYŻSZYM

Przez Sąd Najwyższy były rozpatrywane ostatnio dwa procesy, które nabrały szerokiego rozgłosu.

W pierwszym oskarżony był ks. Mieczysław Małynicz - Malicki. Akt oskarżenia zarzucał mu rozpowszechnianie w kazaniach nieprawdziwych wiadomości o Berzie Kartuskiej, uchybienie pamięci marsz. Piłsudskiego oraz zamknięcie w kościele uczniów i woźnych seminarjum nauczycielskiego, którzy samowolnie zakradli się na dzwonicie, aby dzwonić na wprowadzenie zwłok ś. p. marsz. Piłsudskiego. Sąd okręgowy skazał ks. Małynicza na półtora roku więzienia, sąd apelacyjny zaś złożył karę do roku, Sąd Najwyższy wyrok ten zatwierdził.

Drugim głośnym procesem rozpatrywanym przez najwyższą instancję była sprawa ks. Kochańskiego, prefekta szkoły powszechnej z Tykocina, obwinionego o przeciwdziałanie zarządzeniom władz szkolnych w sprawie noszenia przez dzieci szkolne żałoby po śmierci marsz. Piłsudskiego. W pierwszej instancji sąd okręgowy w Łomży skazał ks. Kochańskiego na 6 miesięcy aresztu. Sąd apelacyjny w Warszawie wyrok ten uchylił uniewinniając całkowicie oskarżonego. Wskutek odwołania prok. Rudnickiego, Sąd Najwyższy, wyrok uniewinniający uchylił, przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia.

HODOWLA RAKÓW NA WILEŃSZCZYNIE

Wileńszczyzna zajmuje bardzo poważne miejsce w eksporcie raków, gdyż 30 proc. całego eksportu z Polski pochodzi z tego terenu. Ostatnio wileńska Izba Rolnicza stwierdziła, iż ilość raków w wodach otwartych znacznie się zmniejszyła. Pragnąc temu zapobiec postanowiono w sezonie bieżącym wpuścić około 10.000 raków szlachetnych do jezior, w których dotychczas raków prawie zupełnie niema. M. in. raki będą wpuszczone do jezior: Opsa, Długie, Bohin II, Miory, Madziol i Surwielski.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WILDA

Walne zebranie odbędzie się w piątek 17 b. m. o godz. 20 w lokalu p. Zawadki, ul. Górna Wilda 75.

Wszystkich członków o punktualnym przybyciu prosi

Kierownik

KOŁO ŁAZARZ-JEŻYCE

Walne zebranie odbędzie się w poniedziałek 20 b. m. o godz. 8 wieczorem w salce p. Tomikowskiego, Szmarzewskiego 18. Obecność wszystkich członków bezwzględnie obowiązkowa.

Kierownik

„WARTA”

OPIEKA NAD DZIEĆMI SZKOLNEMI

Walne zebranie odbędzie się dopiero w dniu 7 m a j a o godz. 5-ej w Korporacji Budowniczych „Strzecha” przy ul. Sew. Mielżyńskiego.

Zarząd

Rozruchy i strzały we Lwowie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Lwów, w kwietniu.

Wypadki, które rozegrały się we Lwowie w dniu poświęconym, 14 kwietnia r. b., są bez wątpienia jednym z ogniw szeroko zakrojonej akcji komunistycznej i przez komunistów „Frontu Ludowego”. Dlatego też zasługują na omówienie i dokładną analizę. Nie jest bowiem rzeczą przypadkową, że po śmiertelnych strzałach w Krakowie i Częstochowie padają ofiary we Lwowie a jutro — być może — padną w innym mieście. Komunie i jej „Frontowi Ludowemu” potrzebne są trupy, a okoliczności nieśwety tak się układają, jak to sobie w sztabach komunistycznych ustalono.

W dniu 14 b. m. bezrobotni zebrali się przed zarządem Wojewódzkiego Funduszu Pracy, który mieści się w Domu Emigracyjnym, mniej więcej w pobliżu Politechniki. Tu oświadczono zgromadzonym, że narazie nie ma dla wszystkich pracy i zatrudnienia zostanie tylko część bezrobotnych. Stamtąd tłum ruszył w kierunku centrum miasta i starał się dojść do ratusza. Policja przez cały czas pochodu z pod Domu Emigracyjnego do ratusza nie stawiała żadnych przeszkód.

Tłum, rozproszony przez policję pod ratuszem, zebrał się częściowo na placu Marjackim i podążył przez ul. Akademicką w kierunku placu o tej samej nazwie. Około godz. 12 na placu Akademickim i u wylotu ulic św. Mikołaja i Mochnackiego — tuż za pomnikiem Fredry — zebrała się grupa bezrobotnych. Plac Akademicki jest w tej części obecnie rozkopany z powodu robót kanalizacyjnych. Około 250 ludzi stanęło za wykopami i zaczęło wznosić okrzyki i gromadzić kamienie. Policji narazie wogóle nie było widać. W pobliskich sklepach wybito kilka szyb. W tłumie przeważali prawdziwi bezrobotni chrześcijanie, nie brak było jednak agitatorów. Gdy pokazała się konna policja, zaczęły padać okrzyki, mimo, że jeszcze żadnej akcji policyjnej nie było. Komisarz wezwał obecnych do rozejścia się. Na to posypały się na niego kamienie. Zaczęto też bić dokoła siebie. Oddział konnej policji w liczbie 10 ludzi przysunął się bliżej. Zaatakowany przez tłum rzucający kamieniami, przodownik wyciągnął rewolwer i dał kilka strzałów. Jeden bezrobotny — Władysław Kozak — padł trafiony w głowę. Dwaj inni — również chrześcijanie — odnieśli rany. Tłum natężył się, która przysunęła szarżę. W tej samej chwili zjawili się też policja piesza i tłum został rozproszony.

Poszkodowane zostały przede wszystkim firmy chrześcijańskie, których w tej okolicy jest więcej, niż żydowskich. Demonstranci nie oszczędzali jednak i tych ostatnich. Np. wybite zostały prawie wszystkie szyby wystawowe w kawiarni „Roma”, która niedawno na skutek bojkotu żydowskiego przeszła z rąk chrześcijańskich w ręce żydowskie. Zwracały też uwagę porozbijane publiczne zegary, których w tej okolicy jest kilka. Rabunków nie było żadnych.

Uważni obserwatorzy wyciągają z tych zajęć ciekawe wnioski. Trasa pochodu i miejsce zajęć były starannie przez komunistycznych agitatorów wybrane. Gdy policja zajęta była pod ratuszem, komuniści poprowadzili część tłumy na miejsce do tego rodzaju demonstracji wymarzone. W centrum miasta, za rowami i rusztowaniami robót ulicznych, przy stosach kamieni. Osoby wiarygodne zapewniali, że część agentów komunistycznych czekała na ustalonym zgóry miejscu. Na pierwszy ogień wypchnięto zapalnych i naiwnych, a przytem bardzo nieszcześliwych bezrobotnych Polaków. Agitatorzy żydowscy, socjaliści i komunistyczni będą w pierwszych szeregach — aby ich widziały masy — ale dopiero na pogrzebie.

We Lwowie można zauważyć dość duże podniecenie. Dziś, na drugi dzień po wypadkach, znowu gromadziły się grupy bezrobotnych. Jedną z nich odbyła na placu Akademickim manifestację żałobną. Napewno uwijają się wśród nich bolszewicko-żydowscy agitatorzy. Socjaliści zapewne urządzają akademję i znowu będą mieli sposobność do wielu frazesów, które są wodą na młyn bolszewizmu. Potem zorganizują strajk i znowu będą mieli znakomitą sposobność do szerzenia hasła „ludowego frontu”.

„Kurjera Poznańskiego“)

W tem wszystkim jest metoda. Szczególnie zwraca uwagę kierowanie nienawiści przeciwko policji i policjantom. Każdy, kto zna początki rewolucji rosyjskiej z marca w r. 1917 w Petersburgu, wie jakim potężnym motorem działania rewolucyjnego tłum jest nienawiść do policji. W Rosji car już abdykował, powstał nowy rząd, a tłum ciągle jeszcze urządzał formalne polowanie na policjantów. Są siły w Polsce, które chcą tę wypróbowaną petersburską metodę zastosować u nas. M. R.

Lwowski „Wiek Nowy“ w następujący sposób opisuje przebieg tragicznych zajęć poświęconych:

„W godzinach rannych przed gmachem Funduszu i Biura Pośrednictwa Pracy przy ul. Świętokrzyskiej zebrały się większe grupy bezrobotnych, które przybyły po pracę. Dyrektor Biura Gajewski oświadczył delegacji, że narazie otrzyma zatrudnienie tylko 200 osób, gdyż z powodu braku kredytów chwilowo większej liczby przyjąć nie można. Większe kredyty zostaną uruchomione prawdopodobnie za kilka dni.

„Po otrzymaniu tej odpowiedzi większa grupa bezrobotnych ruszyła pod gmach ratusza w zamiarze zwrócenia się do prezydium miasta. Pod ratuszem jednak bezrobotni delegacji nie wysłali, lecz zamierzali utworzyć pochód demonstracyjny i przejść przez miasto. Policja pochód ten rozproszyła.

„Wówczas to bezrobotni małymi grupkami przedostali się na pl. Marjacki i uformowali w wylotu ul. Akademickiej pochód, ruszyli w górę ul. Akademickiej, wznosząc po drodze okrzyki: „My chcemy pracy, my chcemy chleba“ itp.

„Wedle relacji naocznego świadka, w chwili, gdy pochód mijał cukiernię Zalewskiego, ktoś rzucił kamieniem w

szybę cukierni. Na placu Akademickim pochód zatrzymał się na nasypie, utworzonym wskutek rozkopania ulicy, gdzie przy robotach kanałowych zajętych było 60 robotników. Uczestnicy demonstracji obsadzili szkarpi i zwróceni frontem do ul. Akademickiej, zaczęli wznosić okrzyki. Po kilku minutach od pl. Marjackiego wjechał na ul. Akademicką patrol konny policyjny, złożony z 7 osób, który krok za krokiem posuwał się w kierunku pl. Akademickiego. W międzyczasie publiczność szybko opuściła górną część ul. Akademickiej, tak, że na szkarpie pozostali demonstranci, a na jezdni w pobliżu pl. Akademickiego przystanął patrol. Komendant patrolu podjechał na pl. Akademicki i wezwał demonstrantów do rozejścia się. Z tłumy rzucono kamienie. Patrol zaczął się cofać, a jeden z policjantów, znajdujący się na pl. Akademickim — ugodzony dwukrotnie kamieniem, użył broni palnej, dając kilka strzałów rewolwerowych w powietrze i do tłumy.

„Od strzałów tych został ciężko ranny 23-letni Władysław Kozak, kawaler, zamieszkały przy ul. Kleparowskiej 10, który, przewieziony taksówką do szpitala, zmarł tam niebawem. Ponadto odniósł ranę w nogę i głowę Michał Szereda, zam. w Krzywczycach, żonaty, ojciec dwojga dzieci, oraz jeszcze jeden uczestnik demonstracji, którego nazwisko nie zostało ustalone.

„Kamienie, które padły w stronę policji, wybiły mnóstwo szyb w okolicy pl. Akademickiego, a w szczególności w kawiarniach „Szkockiej“ i „Roma“, w aptece Pilewskiego, w kinie „Pan“, w sklepie „Szarotka“ w „Pomorzance“ itd. Wartość stłuczonych szyb obliczają na 10 tys. zł.

„Władze bezpieczeństwa aresztowały kilkanaście osób pod zarzutem zorganizowania manifestacji i atakowania policji. Część tych osób aresztowano już w czasie zajść na pl. Akademickim. „Agencja Wschód“ podaje, że „wśród aresztowanych na miejscu zajścia zatrzymano dwóch osobników z dwoma pistoletami ze śladami użycia broni palnej. Dalsze dochodzenia w pełnym toku.“

Przy dolegliwościach żołądkowo-kiszkowych, braku apetytu, atonii kiszek, wzdęciach, zgadze, odbijaniach, ogólnym podrażnieniu, bólach głowy migrenowych zastosowanie 1 — 2 szklanek naturalnej wody gorzkiej **Franciszka - Józefa** wywołuje doskonałe opróżnienie przewodu pokarmowego. Zalecana przez lekarzy. Tg 684

„Dziennik Polski“, wychodzący we Lwowie, zamieszcza następujące uwagi na temat ostatnich zajęć z bezrobotnymi we Lwowie:

„1. Aresztowani zostali przywódcy zajścia, którzy brali bezpośredni udział w akcji ulicznej. Przywódcami, ujętymi na miejscu, są: Szulim Fuchs, Hersch Wollfisch, Mozes Flikszer, Majlech Gedański, Henoch Ferder i Nuchim Hoering. Z wyjątkiem Szulima Fuchsa, pozostającego bez zajęcia, wszyscy ujęci przywódcy posiadają pracę, a kilku z nich pochodzi z poza Lwowa i wszyscy są czynnymi notowanymi działaczami organizacji komunistycznej.

„2. Na placu Akademickim rannych zostało trzech polskich robotników, z których ś. p. W. Kozak zmarł po przewiezieniu go do szpitala. Ani jeden z komunistycznych szkaleni nie tylko nie zginął, ale nie uległ nawet jakiegokolwiek kontuzji. Wszyscy bowiem — przewodząc akcji — ukryci byli dobrze za plecami polskiego bezrobotnego, który stał w pierwszym szeregu.

„Trzeba, aby robotnik polski dowiedział się dobrze, kto go poprowadził we wtorek na ulicę, kto go rzucił pod strzały, kto jest winien krwi i śmierci jego towarzysza! Trzeba, aby robotnicy znali na pamięć nazwiska sześciu przywódców komunistycznych, którzy, ukryci za robotniczymi plecami — wezwali tłum, aby rzucał kamieniami w polskiego policjanta. I że to wszystko płatni agenci Kominternu wykonali we Lwowie, którego robotnik lwowski wspólnie z wszystkimi bronił w 1918-1920 r. przed zalewem wschodniego barbarzyństwa i przed bolszewicką rewolucją.“

SUBTELNY PUDER „COLETTE“

CELOBIL

LABOR. J. GESSNER WARSZAWA

nr 9413

Gwałtowna powódź w Wenecji

Wiedeń. (Tel. wł.) Według doniesień z Wenecji, wczoraj wieczorem plac św. Marka oraz bardzo wiele ulic zalała woda, która nagle się podniosła. Ludność nie mogła przez kilka godzin opuszczać mieszkań i zakładów pracy.

W godzinach wieczornych woda w szybkim tempie się podnosiła i na niektórych ulicach dochodziła do 80

cm. Ponieważ w paru miejscach uszkodzone zostały przewody świetlne, pewne ulice tonęły w ciemnościach, co wywołało panikę wśród ludności.

Teatry, kina i fabryki zamknięto. Dzienniki wyszły ze znacznym opóźnieniem. Dopiero krótko przed północą woda zaczęła ustępować. Najstarsi ludzie na pamiętają takiej powodzi.

Protest Hamburga i Bremy

Gdynia. (Tel. wł.) Sfery gospodarcze Hamburga i Bremy złożyły stanowczy protest przeciw oświadczeniu niemieckiego wicemin. komunikacji, Koenigsa, który planuje zrobienie z Królewca rozdzielczej bazy portowej dla krajów bałtyckich. Miało to w pierwszym rzędzie zatamować dalszy rozwój Gdyni, zwłaszcza jako portu tranzytowego z zaocceanicznymi połączeniami okrętowymi. Projekt, który już szczegółowo omawialiśmy we właściwym czasie, posiadał wybitne polityczne podłoże. Wszelkie rachuby gospodarcze przemawiały przeciw niemu.

Ostatnio przedstawiciele sfer politycznych Bremy i Hamburga, na posiedzeniu w Altonie potępiły projekt Koenigsa, uważając, że Królewiec, jako punkt rozdzielczy, odebrałby w pierwszym rzędzie ładunki transytowe niemieckim portom morza Północnego. Zdaniem tych sfer należy zabiegać o umocnienie pozycji Hamburga i Bremy jako punktów rozdzielczych, posiadających już odpowiednie tradycje i utarte szlaki handlowe.

Protest jest żywo omawiany również w polskich sferach gospodarczych nad Bałtykiem i głośnie echem odbił się w samym Królewcu, którego prasa apeluje do rządu niemieckiego, aby nie zaniechał swoich planów.

Stanowisko rządu Rzeszy w tej sprawie niewątpliwie zależeć będzie od szeregu różnych czynników. Kierownicy niemieckiej polityki komunistycznej nie ograniczają swoich zamie-

rzeń tylko do włączenia Królewca w orbitę niemieckich połączeń okrętowych. To jest raczej szczegół wielkiego planu, szczegół, przy pomocy którego chcą uzyskać pewne ustępstwo w polskim systemie komunikacyjnym, tak, aby dla niemieckich portów bałtyckich było możliwym zdobywanie ładunków z zaplecza polskiego. Od powodzenia tych starań, niewątpliwie zależeć będzie urzeczywistnienie planów wobec Królewca. (p)

Schwytnie morderców

Gdańsk. (Tel. wł.) Jak już donosiliśmy, policja gdańska wpadła na trop sprawców morderstwa, dokonanego przed 16 laty na osobie gospodarza Narlocha z pod Tczewa.

Polak umożliwił wybór hitlerowca

Gdańsk. (Tel. wł.) Rada miejska w Sopocie wybrała nadburmistrzem dotychczasowego komisarza, kierownika powiatowego N. S. D. A. p. Karola Tempa. Przedstawiciele opozycji nie wzięli udziału w wyborach opuszczając salę obrad. Opozycja swoje stanowisko uzasadniła tem, że wybór „kreisleitera“ na burmistrza jest legalizowaniem bezprawnego utożsamiania władz na terenie wolnego miasta z organami partii hitlerowskiej. Wszystkie podane fakty są prawdziwe.

Udało się ustalić dokładnie przebieg zbrodni już na podstawie zeznań Karla Sarnetzkiego, którego aresztowano jako pierwszego. Obecnie na zachodzie Rzeszy niemieckiej ujęto dwu dalszych morderców Budnowskiego i Fillbrandta. Wszyscy są już w więzieniu w Gdańsku.

Oczekuje się teraz rozprawy sądowej, która ustali okoliczności niezwykle tajemniczego morderstwa, połączonego ze zrabowaniem zabitemu większej ilości pieniędzy. (p)

Nocne loty

Gdańsk. (Tel. wł.) „Deutsche Lufthansa“ komunikuje, że z dniem 20 b. m. zostanie uruchomione nocne połączenie lotnicze, pocztowe i osobowe, pomiędzy Berlinem, Gdańskiem a Królewcem. Do Berlina będzie odlatywał samolot z lotniska we Wrzeszczu o godzinie 23,10 do Królewca o 1,20.

Ściągnięty z mielizny

Gibraltar (PAT). Ubiegłej nocy trzy potężne holowniki marynarki wojennej zdołały ściągnąć z mielizny parowiec „Ranpura“, wiozący dzieła sztuki chińskiej z wystawy londyńskiej z powrotem do Chin.

By umożliwić uruchomienie statku, trzeba było przenieść z pokładu na jeden z holowników 350 tonn ładunku.

Na sali pozostał radny polski, poseł na sejm gdański Budziński, i umożliwił przeprowadzenie wyboru, a nawet sam głosował za komisarzem Tempem.

Wybrany nadburmistrz jest znany z prowokacyjnych wystąpień przeciw polskim. Takie „rzeczowe“ stanowisko radnego polskiego budzi duże zdziwienie w Gdańsku. Należy nadmienić, że p. Budziński jest człowiekiem, stojącym bardzo blisko komisarzatu generalnego R. P. w Gdańsku. (p)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kwiecień
18
SOBOTA

Kalendarz rzym.-kat.

Sobota: Apoloniusza m.
Niedziela: Przewodnia
Pafnucego m.

Kalendarz słowiański

Sobota: Gościława
Niedziela: Władymira

Słońca: wschód 4,50
zachód 18,53

Długość dnia 14 g. 03 min.

Księżyc: wschód 3,07 zachód 15,04
Faza: 3 dzień przed nowiem.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu:
Dziś plus 0,50 mtr.

Przepowiednia pogody na sobotę: Pochmurno z przelotnymi deszczami, chłodno.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Sródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apt. pod Złotym Lwem, St. Rynek 75. — Apt. przy pl. Sapieżyńskim 1. — Apt. na Chwaliszewie 16. — Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. — Łazarz: Apt. przy Parku Wilsona, ul. M. Focha 47. — Wilda: Apt. pod Koroną, G. Wilda 61. — Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6. — Starołeka: Apt. miejscowa. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

WYCIECZKI

— * **Gdzie nabyć bilety na pociąg pielgrzymkowy do Gniezna?** Bilety wraz z kartą uczestnictwa w cenie 2,30 zł można nabywać: 1) we wszystkich poznańskich biurach parafialnych, 2) w biurze Arch. Instytutu Akcji Katolickiej, Al. Marcinkowskiego 22, III p., 3) w „Orbisie”.

— * **Pierwsza wycieczka pozamiejska.** Polskie Tow. Tur.-Krajoznawcze w najbliższą niedzielę, dnia 19 bm. rozpoczyna organizację wycieczek krajoznawczych pozamiejskich.

Pierwsza wycieczka do Krzesin, skąd pieszo przez Głuszynę do Warty, przeprawa promem i spacer do Puszczykowa. — Stamtąd powrót do Poznania o godz. 17. Zbiórka na dworcu głównym, koło kiosku „Ruchu” o godz. 8,30. Prowadzi prof. Dąbrowski.

WYKŁADY

— * **Stow. Polonia-Italia.** Dnia 21 bm. we wtorek o godz. 20,15 p. dr. Kolszewski wygłosi odczyt z przeżyciami p. t. „Hejże wiosna w bajkowe Alpy-Dolomity”.

— * **W obrębie Poznania potrzebne są lasy.** Dziś, w piątek, o godz. 18, w sali posiedzeń rady miejskiej (nowy ratusz, II ptr.) odbędzie się zebranie pod hasłem „Więcej lasów Poznańowi”.

Referaty wygłoszą pp. prof. A. Wodziczko n. t. „Rola lasów w życiu miasta”; inż. Wł. Czarnecki n. t. „Lasy w planie rozbudowy Poznania”; inż. R. Pekalski — „Lasy w planie regionalnym Poznania”; naczelnik A. Chybiński — „Obraz zniszczenia lasów i zadrzewień Poznania od czasów przedwojennych”. Komitet zebrania zamierza przygotować rezolucję, które, po uchwaleniu, będą wysłane kompetentnym władzom.

WYSTAWY

— * **Tow. Przyj. Sztuk Pięknych** (plac Wolności 18). Dnia 19 bm. odbędzie się w salach Tow. Przyj. Sztuk Pięknych o go-

SYN MARNOTRAWNY

najpiękniejszy poemat wielkiej miłości, zrealizowany wśród niebotycznych gór Tyrolu i w Ameryce — bezsprzecznie jeden z największych i najpiękniejszych filmów, na ogólne życzenie Szan. Publiczności wyświetlany będzie dodatkowo jeszcze tylko dwa razy a to: w sobotę, 18 i w niedzielę 19 kwietnia o godz. 3 po południu w kinoteatrze „Słońce”.

Wzruszająca treść, przecedne krajobrazy, niezwykle efektowne sceny, oryginalne ujęcie tematu, niezwykle starotyrolskie obrzędy religijne — owo atuty tego niezwykłego filmu, który od pierwszej do ostatniej sceny pochłania widza.

W rolach głównych: znakomity alpinista i świetny artysta **Luis Trenker** oraz wiośniara, pełna uroku **Marian Marsh**. Ze względu na swe wielkie walory artystyczne film „Syn marnotrawny” nagrodzony został wielką nagrodą na festiwalu w Wenecji.

Na całym świecie film „Syn marnotrawny” zdobył sobie najwyższe uznanie prasy i publiczności, a krytyka zalicza go do czołowych arcydzieł sztuki kinematograficznej.

Film jest dozwolony i polecany dla młodzieży!

Bilety po cenach znacznie zniżonych: cały parter 50 gr., cały balkon 75 gr. są do nabycia wcześniej od piątku w firmie S. Kalamajski w godzinach kasowych od 12 w południe do 6,30 wieczorem.

30-lecie organizacji uczniów handlowych

W roku bieżącym minęło 30 lat pracy sekcji uczniów kupieckich przy Związku Pracowników Kupieckich w Poznaniu. Sekcja stanowiła dawniej samodzielną organizację. W związku z wejściem w życie nowych przepisów ustawy o stowarzyszeniach, zabraniającej tworzenia związków niepełnoletnim, organizacja, występująca p. n. Towarzystwa Uczniów Handlowych, przekształciła się na sekcję uczniów kupieckich Związku Pracowników Kupieckich.

Towarzystwo Uczniów Handlowych powstało w lutym 1906 r. Mając na celu dokształcanie fachowe uczniów handlowych, organizacja urządzała kursy księgowości, korespondencji i t. d. Wygłaszane na zebraniach referaty ujmowały zarówno zagadnienia specjalne, zawodowe, jak i w dużej mierze uwzględniały literaturę narodową i historię Polski, budząc umiłowanie rodzinnego kraju. W 1914 r. niemieckie władze administracyjne stowarzyszenie zawiesiły.

Praca stowarzyszenia została wznowiona dopiero w r. 1920. Działalność organizacji rozwija się bardzo pomyślnie, dzięki m. in. troskliwej opiece kuratorjum, w skład którego wchodzi delegaci Stowarzyszenia Kupców Chrześcijańskich, Konfraterni Kupców Chrześcijańskich oraz Związku Pracowników Kupieckich.

W 1926 r. wysiłkiem kupiectwa poznańskiego utworzono „ognisko ucznia kupieckiego” w lokalu przy ul. Al. Marcinkowskiego 26. Założenie „ogniska” wpłynęło bardzo dodatnio na pracę stowarzyszenia. Nastąpiło większe życie

wzajemne członków. Zorganizowano w szerszym zakresie czytelnia, która stała się jedną z żywotniejszych agend stowarzyszenia. Agenda biblioteki rozwinęła żywszą działalność. 600-tomowy księgozbiór, powstały z darów kupiectwa poznańskiego, począł w pełnym zakresie spełniać swe przeznaczenie. Świetlica stowarzyszenia została wyposażona w epidjaskop, nabyty kosztem 1.400 złotych, złożonych przez Bank Cukrownictwa.

Stowarzyszenie w ciągu 30-letniej swej pracy położyło duże zasługi dla rozwoju handlu wielkopolskiego, przygotowując tysiączne rzesze do pracy zawodowej kupieckiej.

W związku z przekształceniem w październiku 1934 r. stowarzyszenia na sekcję uczniów kupieckich przy Związku Pracowników Kupieckich został zmieniony ustrój organizacji. Obecnie prace sekcji prowadzi z ramienia Związku delegowany przez niego kierownik. W bieżącym roku sprawozdawczym funkcje kierownika sekcji pełni p. Leonard Dobrzyński.

*

W niedzielę, dnia 19 kwietnia b. r. o godz. 10,30 w sali Domu Królowej Jadwigi przy Al. Marcinkowskiego 1 odbędzie się uroczysta akademja z okazji 30-lecia sekcji uczniów kupieckich. Na program akademji poza produkcjami artystycznymi złożony wykład dyr. J. Ligockiego, oraz referat p. Leonarda Dobrzyńskiego.

Akademję poprzedzi msza św. w kościele św. Marcina, która będzie odprawiona o godz. 8,30. (t)

podkowemu zacczadzeniu gazem świetlnym 70-letnia Marja Wojciechowska i 6-letni Leszek Nowak. Oboje zacczadzonych przewiozł pogotowie ratunkowe (66-66) do szpitala miejskiego. (kl)

— * **Zamach samobójczy.** Lyzolem zatrula się wczoraj z niewyjaśnionych powodów 26-letnia Stanisława W. (ulica Skarbowa 8). Po przeplukaniu żołądka przez pogotowie ratunkowe (66-66), desperatkę pozostawiono w kuracji domowej.

— * **Ciężkie poparzenie wałem.** Dziś poparzyła się dotkliwie wrzącą wodą u siebie w mieszkaniu 33-letnia Antonina Szalata. Poparzenia były tak dotkliwe, że udzielić jej musiało pomocy pogotowie ratunkowe. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Obławy policyjne.** Podczas obław policyjnych w komisariatach III i VIII ujęto ogółem 21 osób, z których 16 zatrzymano w areszcie policyjnym jako podejrzanych o kradzież. Podczas zarządzonej czat zdołano też ująć trzech osobników na gorącym uczynku kradzieży roweru z dziedzińca Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy. Podczas obławy zajęto dwa rowery, pochodzące z kradzieży. Cztery osoby ukarano doróżnami mandatai karnymi za przekroczenia przepisów o ruchu kołowym na drogach publicznych.

— * **Ujęcie „koperciarzy”.** Policja poznańska ujęła Leona Zborowskiego, z zawodu mistrza piekarskiego, bez stałego zajęcia i ślusarza Karola Spielera, mieszkających przy ul. Półwiejskiej 28. Obu aresztowanym udowodniono oszustwo na t. zw. „kopertę”, popełnione ze szkodą pewnego robotnika z Kleszczewa w pow. średzkim. Zborowski i Spielera oddawiono do dyspozycji władz sądowych. — Również osadzono w areszcie robotnika Dymitra Czubę, bez stałego zajęcia (ulica Źródłana 3). Aresztowano go w podejrzeniu o usiłowanie dokonania oszustwa przez podrzucenie pieniędzy. Podczas rewizji osobistej znaleziono u Czuby w rękawie koszulki kopertę z wycofanymi już z obiegu banknotami polskimi i niemieckimi. Kopertę tę miał Czuba przygotowaną do podrzucenia podczas usiłowanego oszustwa. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Za czyn niemoralny.** Sąd okręgowy w Poznaniu skazał Józefa Łajsa z Poznania na jeden rok więzienia za zgwałcenie 14-letniej Heleny Trojanek. Wykonanie kary sąd oskarżonemu zawiesił na przeciąg lat 5. (m.)

— * **Za rozbój i wymuszenie.** Przed sądem okręgowym w Poznaniu odpowiadał 26-letni Franciszek Przybysz, bez stałego miejsca zamieszkania, oskarżony o rozbój oraz o wymuszenie.

Przybysz w listopadzie ub. roku zjawił się w sklepie, należącym do Żyda Józefa Appla (Marsz. Focha 27) i pod groźbą wymusił od niego jedną parę butów, koszulę i kilka krawatów. W grudniu ub. roku spotkawszy Karola Maję, zażądał od niego pieniędzy na wódkę. Gdy Maj odmówił, zagroził mu nożem, przyczem w czasie szamotaniny Przybysz wyrwał Maj-

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 4515

wi z ręki paczkę, w której znajdowało się sukno, poczem zbiegł. Tego samego dnia został Przybysz aresztowany.

Sąd po przeprowadzeniu rozprawy skazał Przybysza na łączną karę 8 miesięcy więzienia. Na zasadzie amnestii karę tę obniżył mu do 6 miesięcy więzienia, przyczem sąd orzekł utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 2. (m.)

— * **Wyjaśnienie.** W związku z naszą notatką o skazaniu przez sąd apelacyjny Jana Roszyka, zawodowego złodzieja, zamieszkałego w Poznaniu przy ul. Szamarszewskiego 11 na 3 lata więzienia, nadsyła nam p. Jan Roszyk, 27-letni pomocnik handlowy, zamieszkały w Poznaniu przy ul. Warszawskiej 4 m. 8 wyjaśnienie, że prócz imienia i nazwiska nie ma nic wspólnego z oskarżonym. Warto zaznaczyć, że złodziej Jan Roszyk, lat 30, siedzi obecnie w więzieniu. (sk.)

Wielkie targi końskie w Gnieźnie

Jak już o tem pisaliśmy, w przyszłym tygodniu odbędą się w Gnieźnie wielkie targi na konie.

Z kół zainteresowanych informują nas, że popyt na konie będzie dość znaczny. Niestety panuje w dziedzinie handlu końmi wielka dezorientacja, którą należałoby w miarę możliwości usunąć. Chodzi mianowicie o to, jakie typy koni poszukiwane są przez handlarzy i kupców w Gnieźnie na targach końskich. Zebrane przez nas informacje idą w tym kierunku, że w pierwszej linii na zbyt koni liczyć mogą dobre konie typu roboczego. Pośród takich koni jest zawsze zbyt mały, aby pokryć zwykłe zapotrzebowanie. Poszukiwane są również konie na rzeź przez kupców zagranicznych, a mianowicie konie zdrowe, pełnomięsne. Poza tem poszukiwują kupcy z Szwajcarii koni, nadających się do pracy w ich warunkach terenowych, a kupcy z Belgii koni dla górnictwa kopalnianego. W ostatnich czasach wzrasta się bardzo popyt na konie luksusowe. Pożądanem byłoby doprowadzenie takich koni na targi. Właściciele wyżej podanych typów koni mogą w całej pełni liczyć na zbyt i dobre ceny na wielkich targach gnieźnieńskich.

W interesie hodowców koni, jak i handlarzy-kupców, leży nawiązanie bliższego kontaktu przez targi końskie w Gnieźnie. (br.)

Sprawy napadu na listowego przed sądem

Inowrocław w (c). Z początkiem marca b. r. pisaliśmy obszernie o napadzie bandyckim, dokonanym pomiędzy Żyrosławicami a Murzynem, w pow. inowrocławskim, na listonoszu Owczarku. Dwaj bracia, Józef i Jan Muszyńscy, po ubezwładnieniu Owczarka, zabrali mu 1.400 zł i rewolwer. Napad zauważył zdaleka rolnik Lewandowski, który puścił się wraz z innymi wieśniakami w pogoń za złoczyńcami, których ostatecznie ujęto w parku majątności Kawęczyn.

Na rozprawie sądowej, która toczyła się przed bydgoskim sądem okręgowym, na sesji wyjazdowej w Inowrocławiu, Muszyńscy przyznali się ze skruchą do winy. Sąd wymierzył obwinionym karę po 4 lata więzienia, oraz utratę praw obywatelskich i honorowych na lat 5.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Gniezno.** Na szosie Gniezno—Klecko zdarzył się wypadek, którego ofiarą padł 54-letni pracownik kolejowy, Szczepan Woźnicki z Klecka. Woźnicki, wracając rowerem do domu, usiłował wyminąć pewien odcinek szosy, na którym dokonywano naprawy. W tym czasie wpadł na niego jadący na motocyklu p. Włodarz z Zakrzewa, z tym skutkiem, że Woźnicki odniósł złamanie żeber i poważne okaleczenia na twarzy, rękach i nogach. Włodarz mimo, że sam dotkliwie się poranił, zawiadomił o wypadku rodzinę Woźnickiego. W. odstawiono do szpitala miejskiego w Gnieźnie.

— Z nowym rokiem szkolnym, według ukoń-

RÓŻNE

— * **O właściwe oznaczanie przedsiębiorstw handlowych nazewnątr.** W „Ogólnym niemieckim Poznania” ukazał się zarządzenie, przypominające o obowiązku umieszczania nazewnątr przedsiębiorstw handlowych pełnego imienia i nazwiska właścicieli składów. Przypomnienie to jest w związku z nadchodzącymi Targami Poznańskimi i przeważnie dotyczy Żydów, gdyż oni to najczęściej nie oznaczają nazewnątr swoich imion i nazwisk. (sk.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Przypadkowe zacczadzenie.** W mieszkaniu na Rybakach 22 a uległa przy-

czonych spisów, zapisano do szkół powszechnych 642 dzieci, urodzonych w roku 1929.

Dnia 15 bm. w Kiszewie utonął w torfisku półtoraroczny Gerhard Tramer, który bez dozoru rodziców udał się z dziecią polewaczką do odległych o 18 metrów torfowisk, w celu nabrania tam wody, przyczem wskutek własnej nieostrożności wpadł do wody. Po upływie około 10 minut przechodzące dzieci zauważyły małego Gerharda w wodzie i wzbudziły alarm. Mimo natychmiastowego wydobywania go z wody, przywołany lekarz stwierdził śmierć dziecka.

W Dziekanowicach skradziono ze stajni roln. Klawikrowi 2 szory robocze w dobrym stanie, wartości 200 zł. (br)

—* Inowrocław. Wielka burza z piorunami, pierwsza w roku bież., przeszła w czwartek nad Inowrocławiem i okolicą.

— Kujawy ogarnęła w ostatnich dniach nowa fala pożarów. W Chlewiskach ogień strawił doszczętnie stodołę i chlew wraz z narzędziami rolniczymi na szkód roln. Ed. Steina. Strata wynosi 12 tys. zł. W Bachorach na szkód roln. Młynarczyka spaliła się stodoła. W Bielsku na szkód Winc. Wesolowskiego spłonęły dwa chlewy. Wreszcie w Żarowie, w zabudowaniach T. Kacprzaka, spaliła się stodoła i chlew. Ogień przeniósł się na zagrodę Jana Korajdy, gdzie spłonęła stodoła, dom mieszkalny i dach na oborze, zboże i część narzędzi rolniczych. Poza tem spłonął dom mieszkalny roln. Br. Zeglicza w Bodzanowie.

— Swego czasu na rynku inowrocławskim wywołał dużą awanturę 20-letni Leon Majewski (sw. Wojciecha 59). Rzucił się on na przechodnia Olszewskiego i zadał mu tasakiem kilka ciężkich ran. Olszewski długi czas przeleżał na kuracji w szpitalu. Majewski stanął ostatnio przed sądem, który skazał go na półtora roku więzienia.

— Na walnem zebraniu Aeroklubu Kujawskiego, po szczegółowym zdaniu relacji z całorocznej działalności, wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp. dr. Zborowski, dyr. Matula, prof. Niedzielski, Stróżyński, Szczepański, adw. Znaniecki i wiceprezydent Juengst.

— W pobliżu parku solankowego usiłowała popełnić samobójstwo 17-letnia Marja Wandolka przez wypicie esencji octowej. Młodą desperatkę odstawiono do szpitala.

— Przed kościołem parafialnym w Radziejowie przejechane zostało trzyletnie dziecko niej. Ciachurskiej. W ciężkim stanie przewieziono je do szpitala. (c)

—* Kościan. Tow. mandol. „Lira” urządziła w dniu 19 bm. o godz. 20 w auli państw. gimnazjum koncert z współudziałem wirtuoza p. Leona Sawickiego z Poznania. W programie przewidziano występ dzieci szkolnych, śpiewy solowe i chóry z towarz. gitar i mandolin oraz występ starszego zespołu mandolinowego.

— Wielki wiosenny konkurs modeli latających z nagrodami urządził w maju br. kobiecie koło L. O. P. P.

— Pracownie mód damskich i męskich otworzył przy ul. Kościelnej 4 p. Czesław Kowalski.

— Zarząd miejski ustawił w tych dniach kilkanaście nowopomalowanych ławek na plantach i promenadach miejskich dla wygody publiczności.

— Koncert niewidomych artystów odbędzie się w dniu 2.5. br. o godz. 20 w sali hotelu Warszawskiego w którym biorą udział ociemniały artyści pp. Sowiślakówna i Wojciech Obieraj. W programie przewidziano utwory najprzedniejszych kompozytorów. (mk)

—* Ostrów. W niedzielę 19 bm. o godz. 15.30 odbędzie się w sali „Ogrodu Europejskiego” w Ostrowie, publiczne zebranie Stronnictwa Narodowego z udziałem delegata z Poznania.

— W Kępnie zmarł nagle znany społeczeństwu ostrowskiemu śp. Włodzisław Sawojski, sędzia okręgowy przy sądzie w Ostrowie. Przybył lekarz skonstatował udar serca.

— W środę odbyła się w sali rady miejskiej, pod przewodnictwem inspektora pracy p. Sukienickiego, ponowna konferencja pracodawców i pracowników budowlanych celem ustalenia taryfy, która i tym razem nie doprowadziła do rezultatu. Inspektor pracy wysunął propozycję utrzymania zeszłorocznej taryfy (75 groszy na 1 godz.), która prawdopodobnie doprowadzi do zlikwidowania strajku. Nowej konferencji nie wyznaczono. (rp)

— Nowozamianowana rada parafialna odbyła pierwsze posiedzenie i złożyła przysięgę. Na 6 lat zamianowani zostali pp. adw. Jankowski, Lasota, inż. Matuszewski, Sokolowski i Splitt, na 3 lata pp. Bruch, Grzęda II, dr. Michalski, Robiński i Urban. Sekretarzem rady wybrano p. Leona Sokolowskiego. Do kom. rewiz. weszli pp. Splitt, Matuszewski i Robiński, a do komisji cmentarnej pp. Splitt, Bruch i Urban. Uchwalono zaprosić do udziału w pokrywaniu potrzeb życia kościelnego wszystkich parafian zarobkujących. Przyjęto jako normę, że robotnicy i służba uiszczać winni dobrowolnej daniny 2 zł rocznie, rzemieślnicy nie płać podatku doch. 5 zł, wszyscy inni parafianie 10 proc. od płaconego lub potrąconego podatku dochodowego. Rolnicy winni płać 20—25 gr. od morgi, zależnie od jakości ziemi. Parafia ma poważniejsze długi powstałe przez budowę kościołów w Jankowie Przygodzkim i Gorzycach Wielkich. Ponadto zbierać musi fundusze na drugi kościół w Ostrowie. Budowa bowiem drugiego kościoła jest tu palącą kwestją.

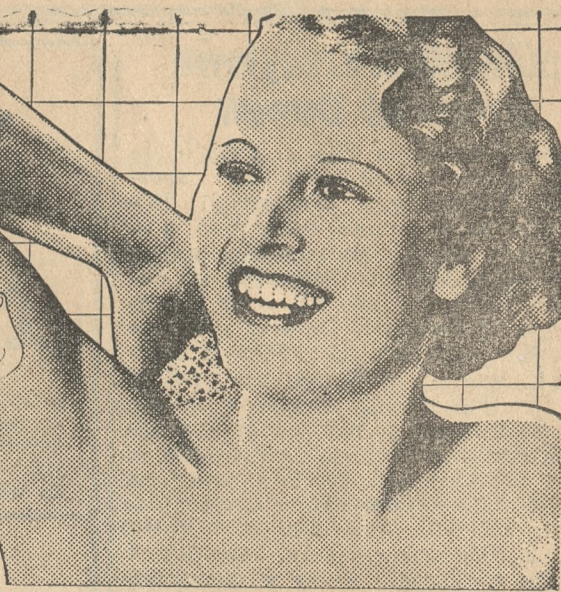
— Podmiejski 700-morgowy folwark Krep

Od STÓP do GŁÓW czarująca...

Jakkolwiek dzięki dzisiejszej modzie odsłonięte są jedynie ramiona, szyja i ręce, dlaczego nie dbać o całe ciało w równym stopniu, jak o twarz? Otóż tak samo jak Pani używa łagodnego mydła Palmolive do swej twarzy, należy używać go również do kąpieli. Gładka, piękna cera jest wynikiem tego prostego lecz skutecznego codziennego zabiegu. Mydło Palmolive jest wyrabiane według tajemnej recepty na olejkach owoców palmowych i oliwkowych. Dlatego przenika przez pory łagodnie, oczyszczając je gruntownie i nie drażniąc ich. Po kilku tygodniach stałego używania mydła Palmolive, zarówno do twarzy jak i do kąpieli, będziecie wszystkie posiadać od stóp do głów tę „cerę Palmolive”.

Cały świat podziwiał tę „dziewczecę cerę Palmolive”

Tragedja chorego reemigranta

Ubiegłej nocy wracał pociągiem z Francji 36-letni Walenty Burdy, który przez kilka lat pracował na emigracji.

Podczas postoju pociągu na dworcu poznańskim Burdy, pochodzący z Krawc, w powiecie kieleckim, okazał objawy choroby umysłowej i wydobył butelką z mlekiem, począł się tłuc po głowie.

Po kilku uderzeniach Burdy padł na peron ciężko poraniony i zakrwawiony.

Wśród świadków zajścia powstało zrozumiałe poruszenie. Nieszcześliwemu pośpieszono z pomocą. Przywołane pogotowie ratunkowe (66-66) stwierdziło złamanie czaszki, zgięcie kości ciemieniowej i wstrząs mózgu. Nieszcześliwego reemigranta przewieziono w stanie groźnym do szpitala miejskiego.

Burdy pozostawił na dworcu dwoje dzieci.

Dzieci, które Walenty Burdy wioził ze sobą z Francji do kraju, są jeszcze maleńkie.

Janek urodzony w dniu 27 marca 1934 ma niewiele ponad dwa lata, a drugie z nich, Łucja Marja, urodzona w d. 23 lutego 1936 niema jeszcze dwóch miesięcy.

Matka niemowląt pozostała we Francji, gdzie ma stałą pracę. Zauważywszy, że mąż jej Walenty jest chory, wysłała go z dziećmi do Polski, a sama zamierzała pozostać na emigracji, ażeby pracować na chorego męża i nieletnie dzieci.

W drodze, jak już wzmiankowaliśmy, chory nerwowo ojciec poranił się dotkliwie w czasie ataku furji, usiłując uderzeniem butelki w głowę pozbawić

się życia. Maleństwa przeniesiono natychmiast do lokali Katolickiej Misji Dworcowej na peronie I, gdzie zaopiekowała się nimi dyżurująca na stacji p. Helena Pucek. Do pomocy przywoła-

Dwuletni Janek Burdy, sfotografowany w lokalu Kat. Misji Dworcowej w Poznaniu.

no małą reemigrantkę z Holandji Joannę Barwińską, która zabawiła maleńkiego Janka Burdego.

Obecnie oczekuje się na zabranie tych nieszczęśliwych dzieci do przytulku miejskiej opieki społecznej. (kl)

Z POMORZA

—* Grudziądz. Pierwsze burze wiosenne, połączone z nieznacznymi opadami, przeszły w czwartek nad miastem i okolicą.

— Kanonikiem katedralnym w Pelplinie mianowany został ks. prałat Partyka, proboszcz paraf. św. Mikołaja w Grudziądzu. Kapelan wojskowy w C. W. K. ks. rotn. Federowicz, otrzymał awans, na majora W. P. Ks. mjr. dr. Łęga udekorowany został w związku z 25-leciem swej pracy naukowej złotym krzyżem zasługi. (gn)

—* Lidzbark. W lasku pod Wlewskiem popełnił samobójstwo przez powieszenie się na drzewie 19-letni szwajcar. Aleks. Jurkiewicz z Leżna. Denat, który otrzymał 50 zł na sprawunki, wpadł podczas odbywającego się jarmarku w ręce hazardystów, a przegrawszy pieniądze, targnął się w rozpacz na swoje życie. (gn)

—* Pelplin. J. E. Ks. Biskup dr. St. W. Okoniewski zwolnił z powodu choroby ks. prałata Kurowskiego z obowiązków wikariusza generalnego diecezji i zamianował na to stanowisko J. E. Ks. Biskupa Sufragana Dominika.

—* Toruń. W dniu 15 bm. upłynął termin zgłaszania ofert konkursowych na stanowisko prezydenta m. Torunia. Ofert tych wpłynęło aż 30. Nazwiska kandydatów w tej chwili są jeszcze nieznane, oferty bowiem są zamknięte. Otwarcie ofert w ustalonym trybie zajmie się komisja radziecka i rada miejska na swych posiedzeniach. Nastąpi potem ścisłe ogłoszenie przez wojewodę pomorskiego terminu wyboru prezydenta m. Torunia.

Z GDYNI I WYBRZEŻA

—* Gdynia. Znany policji oszust, występujący pod przybranym nazwiskiem „Frank Kopciab”, przybrał sobie współnika i upatrzył gmach poczty w Gdyni, jako dogodny miejsce, dla zrobienia nowego „kantu”. Kompan Franka zatrzymał w gmachu pocztowym Cyperskiego Juliusza, rolnika z Zukowa, rozpoczynając z nim rozmowę. W toku rozmowy przystąpił „Frank”

Proces o nadużycia w nadleśnictwie

Na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Poznaniu zasiadł 30-letni Marjan Koralewski, zamieszkały w Mosinie, pod zarzutem dopuszczenia się nadużyć w czasie, gdy pełnił funkcję rachunkowego w nadleśnictwie Masina.

Koralewski był zatrudniony w nadleśnictwie w Mosinie od r. 1930, gdzie prowadził kasę oraz księgowość. Swojem zachowaniem potrafił zdobyć u władz przełożonych pełne zaufanie. Wykorzystując to, dopuszczał on się w czasie od października 1933 r. do kwietnia 1935 r. szeregu nadużyć, narażając dyrekcję lasów państwowych w Poznaniu na stratę w wysokości 2 tysięcy złotych. Nie chcąc, aby sprzeniewierzenia wyszły najaw, w mistrzowski sposób poczynił poprawki w ksiązkach, tak że nadużycia wyszły dopiero najaw w kwietniu 1935 r.

Na rozprawie oskarżony przyznał się do winy, lecz tłumaczył się, że uczynił to z powodu złych warunków finansowych.

Po naradzie sąd skazał Koralewskiego na 10 miesięcy więzienia i utratę praw na przeciąg 2 lat.

i udając wielce podenerwowanego, twierdził, że przed chwilą w tym właśnie miejscu zgubił pieniądze. Poczciwy rolnik, aby wykazać, że ma tylko swoje pieniądze, wyjął z kieszeni zawiniątko z kwotą 214 zł. „Frank”, oglądając zawiniątko zamienił je na inne. Cyperski zmienny zawiniątko nie zauważył wcale. Później dopiero się przekonał, że zamiast pieniędzy jest w zawiniątku kamień, owinięty w gazetę. „Franka”, który nazywa się Czapiewski, odstawiono do więzienia, a za zbiegłym jego towarzyszem wysłano pościg.

— W ciągu ostatniej doby kronika policyjna Gdyni notuje szereg kradzieży i aresztowań. M. in. za kradzież zatrzymano Skrzyżczyńską Michalinę. Zatrzymana skradła patefon i różne przedmioty z garderoby, które były własnością jej przyjaciółki. Również za kradzież zatrzymano Konstantego Marcinkowskiego i wreszcie Kolodziejskiego Edmunda, Skulimowskiego Józefa i Chaculskiego Mieczysława.

— Gdyniński zarząd miejski przeprowadzi jeszcze przed tegorocznym sezonem letniskowym szereg inwestycji w Orłowie. Zbudowane zostaną także nowe łazienki. Obecnie przystąpiono już do rozbierania starych łazienek i przygotowywania terenu pod nowe. Orłowo, jako najbliższe Gdyni kąpielisko, będzie otoczone szczególną troską władz miejskich.

Składki i pokwitowania

Na rekolekcje dla chłopców opuszczonych: Pulk. Światłowski 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 35 zł.

Dla Marii Nowakówny z Szadku: Ignacy Kolodziejski, Zgierz, 2 zł. — Razem 2 zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 16 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu): ślus. Aleks. Zajączek i Pelag. Jaskowiakówna; handl. Wład. Bartkowski i owd. Wład. Jankowska z d. Bentkowska.

Zgony:

Dnia 16 kwietnia 1936 r. zapisano następujące zgony: Weronika Konieczna z domu Fległówna, 48 lat; Józef Kwieciński, mechanik-ślusarz, 55 lat; Janina Nowakowska, bez zawodu, 17 lat; Helena Kolecka, z domu Tundakówna, wdowa, 67 lat; Klara Weberówna, służąca, 45 lat; Jan Grochmalicki, profesor Uniw. Poznański, 53 lat; Stanisław Kaźmierczak, stróż, 64 lat; Antoni Wachowiak, robotnik, 27 lat; Marja Surma, 15 minut.

NOCNE ZDJĘCIE MOSTU DWORCOWEGO W POZNANIU
Na mokrej od deszczu jezdni odbijają się światła licznych lamp. (Fot. Bolesław Deręgowski, Poznań)

Spółdzielnia Kredytowa Właściciele Domów

Dnia 7 kwietnia 1936 r. odbyło się walne zgromadzenie członków Spółdzielni Kredytowej Właścicieli Domów stoł. m. Poznania, spółdzielni z ograniczoną odpowiedzialnością, mającej swoją siedzibę w Poznaniu, ul. Seweryna Mielżyńskiego 23 przy Towarzystwie Właścicieli Domów i Nieruchomości. Czwarte od założenia spółdzielni walne zgromadzenie zajął przy licznych udziałach członków prezes rady nadzorczej, p. radca Jan Słomiński, który powołał na sekretarza p. Leona Latowskiego. Stwierdziwszy na wstępie dalszy pomyślny rozwój spółdzielni, udzielił przewodniczący głosu p. dyr. Mikołajewskiemu, członkowi zarządu spółdzielni, który w szczegółowym sprawozdaniu zobrazował działalność spółdzielni i wyniki cyfrowe za rok sprawozdawczy 1935.

Mimo ogólnej ciężkiej sytuacji gospodarczej Spółdzielnia Kredytowa Właścicieli Domów postępuje naprzód i spełnia należycie zadania, dla których została przez właścicieli domów utworzona. W roku 1935 zanotować należy dalszy przyrost 50 nowych członków, jak i obrotów na wszystkich kontach bilansowych. Najlepszym tego dowodem jest przyrost kapitału udziałowego o ca 75 proc., a kapitałów wkładowych obcych o ca 115 proc. w porównaniu z rokiem 1934. Z pomocy kredytowej spółdzielni korzystało 330 właścicieli domów na sumę 255.000 zł.

Celem pomnożenia kapitałów obcych wprowadziła spółdzielnia w roku 1935 przyjmowanie od właścicieli domów oprocentowanych wkładów kaucyjnych, otrzymywanych przez właścicieli domów od swych lokatorów w postaci kaucyj komornianych.

W końcu roku sprawozdawczego osiągnięto ogólny obrót ca 3 i pół miliona złotych, a bilans zamyka się kwotą 381.652,09 złotych. Wykazano czysty zysk w sumie 1.662,08 złotych, z którego uchwalono dla członków 5 proc. dywidendy, jak w roku ubiegłym, płatnej od dnia 15 kwietnia 1936 roku.

Ustępujący z kolejności członkowie rady nadzorczej, pp. Józef Małkiewicz, prezes Towarzystwa Właścicieli Domów w Poznaniu oraz p. Kazimierz Lodi, zostali ponownie wybrani.

Wiosenny podwieczorek towarzyski

odbędzie się staraniem ruchliwego Koła Pań przy Tow. Czytelnia Ludowych. Podwieczorek odbędzie się w niedzielę 19 b. m. o godz. 5 po południu w sali restauracyjnej Bazaru. Panie przygotowują szereg miłych atrakcji. A ponieważ nadto czysty dochód przeznaczony jest na czytelnia dla młodzieży, przeto nie wątpimy, że powodzenie będzie duże. A więc o jak najliczniejszy udział życzyliwych uprasza

Zarząd Koła Pań TCL.

Czas letni na Zachodzie

Z nadejściem wiosny różne kraje zachodu przechodzą do czasu letniego i następują przesunięcia zegarów. W Belgii zatem czas letni wejdzie w życie 19 kwietnia i trwać będzie do 4 października; we Francji czas letni rozpoczyna się 18 kwietnia i trwać będzie do 3 października; w Holandji rozpocznie się on 15 maja i zakończy 4 października; w Portugalii — od 18 kwietnia; w Anglii — od 19 kwietnia do 4 października; w Stanach Zjednoczonych — od 26 kwietnia do 27 września.

35 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

Dokończenie tabeli z dnia wczorajszego.

CIĄGNIENIE TRZECIE

25.000 zł na nr.: 76228.
10.000 zł na nr.: 191998.
Po 5.000 zł na nr.: 52786 72600 98193.
Po 2.000 zł na nr. nr.: 22811 102398 111998 167959.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 29023 31392 33762 47930 53253 90664 126665 166497 177967.

Po 500 zł na nr. nr.: 16553 19663 89415 93538 11587 134364 138876 162965 164280 183063 187085 187366.

Wielka ilość graczy
zawdzięcza swe bogactwo przez nabycie losu w mojej kolekturze

STEFAN CENTOWSKI
POZNAN, plac Wolności 10.
ng 9427-8

Po 400 zł na nr. nr.: 11224 80465 81454 88134 91261 97870 101571 110711 120466 127380 130083 151455 174064 189476.

Po 300 zł na nr. nr.: 3143 24502 40252 41169 65139 70738 81764 82018 87008 89057 95291 110335 115955 124472 137636 146116 158137 161945 164000 167035 168829 194455.

Po 250 zł na nr. nr.: 1006 7923 8253 9161 14097 18495 20967 28740 31290 36550 41205

TEATR WIELKI

W niedzielę, dnia 19 bm. dwa specjalne przedstawienia

po cenach popularnych po południu o godz. 3-ciej

gościnny występ znakomitej primadonny

Stani Zawadzkiej „Cavalleria rusticana” i „Pajace”

Dyrekcja Teatru Wielkiego chcąc uprzystępnąć szerokim rzeszom naszych melomanów usłyszenie świetnej naszej primadonny Stani Zawadzkiej, wystawia po cenach popularnych powyższe opery z występem znakomitej artystki, oraz ze świetnym barytonem Z. Dolnickim. Dalszą obsadę stanowią czołowe nasze sily jak pp.: M. Janowska, J. Musielewska, M. Kisielewska, R. Peter, K. Czarnecki, A. Warchalewski, J. Gruszczyński. Dyryguje kapelm. Stefan Barański.

Wieczorem o godz. 8-mej po raz 51

ciesząca się nadal wielkiem powodzeniem operetka

„ROSE-MARIE”

z Marią Kaupę w roli tytułowej.

ng 8335

42434 46102 50371 51474 54786 56259 67393
68834 71627 82907 88554 99172 99020 100559
103877 105283 105589 108320 114299 115266
116385 124973 125374 125931 126357 130954
137701 138781 139536 142350 146797 147617
158913 162442 165845 166384 176411 183460
188587.

Po 200 zł na numery:

1547 2671 3238 348 4658 5027 35 550 839
6021 170 7600 8254 9490 11411 511 12462 13010
345 66 662 15450 580 16002 139 19977 20015
392 739 21246 569 667 22601 25462 27095 251
979 29728 30151 587 31213 561 604 32212 573
33968 36258 37483 598.
40214 41206 42035 103 439 43109 231 517
38 44439 45398 444 527 653 727 46502 894 47412
701 50915 985 51019 52142 987 57051 117 332
59185 581 998 60366 739 61536 802 958 63125
64418 65015 229 704 66332 67039 661 984 68054
889 69611 70086 465 74217 97 75775.

76377 77044 708 932 79824 81542 82151 83180
84134 85335 499 86832 88762 89002 756 90327
91955 92076 93101 77 255 487 95067 96794
97289 400 98924 100211 101447 102125 996
103826 104465 554 775 106267 784 107541 52
754 63 88 862 108866 109218 110510 111244
522 112537 618 746 994 113102 21 968.

114401 919 115146 116462 640 67 94 796
117271 746 118090 504 120086 837 121052 180
753 967 122847 123029 893 124855 126250 756
127733 128254 129334 892 95 130275 131235 471
833 134050 61 900 136663 137289 138184 139106
670 141331 143404 692 144040 515 899 145086
356 148023 630 149417 673 840 151019.

152776 153154 875 959 155584 751 157021
411 768 158748 923 159155 336 161514 162472
163430 164252 165313 167383 90 168588 169277
464 72 520 888 170220 494 172014 158 173178
257 174499 175775 85 176143 314 828 177518
178672 84 179157 181132 713 182067 709
183057 124 683 803 184110 556 875 969 80
185589 901 6 186413 609 880 187561 188063
189017 190563 941 191453 70 673 192229 193248
194084.

Ogólnie

wiadomo, że

WIELE WYGRANYCH

Po 50 zł na numery:

662 1499 644 2883 3108 485 4331 5002 582
736 6970 7309 8790 842 9192 286 873 10039 326
404 11149 598 12147 361 13414 14198 15335
526 601 16354 17017 605 20067 465 809 21003
22418 29237 376 25281 425 638 27180 29618
30581 31664 948 34450 36032 37040 399.

38521 39990 40341 755 41561 42018 450 45532
785 980 46326 48518 979 49065 124 50627
52167 54950 55263 56880 57853 58528 704 59011
885 60702 61184 978 63103 629 64850 65816 924
66813 31 67475 892 69655 70081 903 71096 72719
74329 454 75439.

76127 79756 80841 81338 621 718 82593 905
83330 84057 844 87079 107 88126 330 639 74
91106 29 92717 93046 695 94938 95075 791 96191
210 655 98198 450 585 803 99133 296 100180
825 101230 718 103140 667 976 81 104593 105107
109608 110302 60 111676 112673.

115046 334 118946 119659 121117 849 122311
87 483 123007 13 303 904 124270 125099 126391
960 128658 129032 130298 131255 133397 628
134123 473 578 135404 559 138299 333 139432
140165 644 142167 822 143701 144087 495 822
43971 145398 427 148266 149159 96 231 150331.

162065 203 153537 58 154255 932 155939
156059 157728 159263 161095 190 222 162213
163963 164398 405 771 975 165077 856 166511
167737 168843 968 169171 170022 171016 172545
174320 557 66 175080 177459 797 176066 177420
766 94 178810 182038 491 183212 184352 87 937
185843 186751 187817 188719 191253 893 192401
193321 519 786.

W drugim dniu ciagnienia 3 klasy, wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł na nr.: 94526.

Po 10.000 zł na nr. nr.: 326 122621 186117 194147.

Po 5.000 zł na nr. nr.: 116093 165611 174308.

Po 2.000 zł na nr. nr.: 5552 22583 44723 58924 137421 149339 190959.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 13779 15554 21292 53092 107087 109712 127322 142306 171415.

Po 500 zł na nr. nr.: 15661 29733 40670 47331 48492 68799 77 471 81556 91432 119228 173857 190789.

Po 400 zł na nr. nr.: 7346 44072 49912 56209 68328 77471 87330 88005 99653 102358 105878 110903 142428 156644 184028 192757.

Po 300 zł na nr. nr.: 6965 11756 38578 51718 75338 75469 82117 96294 100827 105854 115093 117334 137114 137486 148942 152679 152736 155637 166476 173692 177912 181933.

Po 250 zł na nr. nr.: 11017 11073 11260
16063 23991 37775 52121 52692 55567 55963
59529 59574 62385 62998 72053 75643 75797
78846 86704 87828 89421 98376 111021 115077
118356 121529 127368 127851 128718 135917
142716 142792 145103 146045 151710 167049
167918 168530 171396 173382 190532 191320.

Po 200 zł na numery:

393 526 798 1001 53 137 69 471 795 965 2367
865 3486 541 647 742 876 4141 222 773 813 93
975 5587 668 94 722 906 6237 383 490 713 559
7120 493 817 21 906 8541 733 851 9156 213 431
806 12 22 11128 12390 443 546 811 13206 526
14065 547 15426 944 16014 140 602 761 17613 49
701 820 46 18116 83 19085 251 583 665 89 20005
84 108 378 539 21448 507 869 22042 408 903 11
23369 24456 534 666 938 48 78 25024 208 26046
235 71 407 620 966 28160 205 310 576 813
29052 368 406 643 754 814 925 30159 334 96
477 673 737 878 85 935 31241 611 19 56 32024
93 140 262 615 738 33040 585 816 34923 35157
63 36263 469 503 691 936 37223 80 371 524 30 66.
38201 434 65 620 41359 87 906 42419 532 633
760 834 46 43403 44716 74 809 65 98 934 45093
928 91 49257 517 823 963 50344 523 51068 76
104 12 52148 222 341 569 666 962 53486 642 80
845 49 61 54485 530 55250 56355 535 714 49 848
57059 107 243 855 957 58248 599 59121 753 89
61054 62209 334 531 791 63411 64061 768 890
66569 950 63 67441 704 815 68024 285 608 60
761 895 981 95 69229 97 364 478 70263 387 707
925 71135 733 924 72994 73146 74866 958 75413
641 74.

76112 488 701 995 77478 88 587 671 78237
362 99 795 79014 155 776 864 83 981 80134 258
784 82057 103 295 83703 40 950 84100 242 372
479 85196 355 740 86274 87000 60 117 252 566
88114 93 439 583 771 89054 222 90099 259 94
656 834 93 91189 440 542 743 683 92324 419 653
93058 172 721 97 94844 973 95190 801 994 96104
489 97107 9 74 520 812 98573 9152 327 69 540
863 65 100043 66 101062 826 74 965 102580 964
103033 155 441 662 723 28 824 104037 369 726
41 95 880 105028 45 61 262 88 444 106026 58

pada

w kol.

Dzierżanowskiego Gniezno, Chrobrego 2

188 275 649 107048 295 400 544 727 800 109085
317 455 82 668 110010 13 225 57 602 111283 465
994 112150 97 899 113226 438 63 550 661.

114042 227 597 756 115105 323 494 542 87
116355 118711 998 119018 460 860 931 120553
800 121114 239 348 76 567 859 948 122532 99
974 97 125352 516 80 761 126095 399 716 817
891 123095 515 18 714 124215 309 434 39 696
127064 331 665 790 129030 296 567 130474 522
641 701 131059 243 355 607 799 880 989 132027
90 348 76 133104 533 709 834 134034 281 368
421 35 584 135054 305 497 697 857 136079 870
137100 232 138522 805 91 957 139188 374 552
140288 141512 606 42 757 923 142394 143518
625 144055 67 477 983 145042 85 196 226 475
595 757 982 146114 61 445 560 147616 948
148036 505 897 149538 692 722 76 150027 35
330 92 523 611 64 962 151656 67 832.

153001 30 233 700 951 61 154023 53 164 730
64 65 827 71 79 155038 42 106 34 217 156379
417 659 787 157418 510 673 994 158167 244
159231 56 352 160484 161066 310 937 162191
777 163300 164264 357 982 165840 975 166104
618 90 919 167079 841 926 168002 460 616 36
169317 820 170329 411 171078 775 172181 256
325 573 878 990 173363 88 174055 118 665
175094 987 176064 177 303 15 512 177076 83
129 630 63 726 862 981 178093 251 747 170128
421 755 906 180112 43 473 547 751 181111
182239 452 662 953 183096 913 184215 454 70
526 76 620 185093 554 764 827 186250 307 10
417 533 718 855 187069 617 711 13 188606
189417 882 904 190681 191296 404 99 625 61
961 132319 586 676 879 193829 961 194235 349
875.

Po 50 zł na N-ry:

99 525 915 1025 184 240 682 952 76 2271
791 813 3579 852 4935 5228 692 748 864 945 79
6056 259 90 388 580 660 798 7106 249 648 830
912 8394 624 755 800 9600 999 10070 357 583
11127 626 925 73 76 12631 13122 47 288 328
796 14084 15008 122 994 17399 723 28 809
18046 686 20225 46 478 749 817 46 56 21658
22295 556 462 500 95 638 878 83 23012 109 500
24245 582 888 25712 26335 430 953 27163 304
38 801 28016 167 588 29864 30091 133 381 464
81 716 31861 32103 640 893 33457 628 34227
573 944 35496 521 634 36416 62 769 37327 772
807 22 983.

SPORT

Kto zwycięży?

Do czwartku zgłoszono 193 zawodników — Nagroda prezesa PZLA, inż. Znajdowskiego na wystawie

Zgłoszenia do naszych niedzielnych biegów osiągnęły w czwartek wieczorem rekordową liczbę 193 zawodników, w tym 78 seniorów i 115 młodzików. O nagrodę Ka-De-Ha ubiega się obecnie 20 Harcerzy z dziewięciu drużyn. Po raz pierwszy zgłosiło się do biegu 12 Niemców, 8 z gimn. Schillera i 4 ze Sport Clubu.

Zdaniem przewodniczącego komisji sportowej, p. Jana Marcinkowskiego, bieg główny o puchar Kurjera Poznańskiego wygra niewątpliwie zeszłoroczny zwycięzca, nasz olimpijczyk Józef Noji z Legii warszawskiej, doniedawna jeszcze członek poznańskiego Sokoła. Groźnymi dla niego stać się mogą Janowski z Warty i Rogalski z Pozn. K. S. M.

Na dalszych miejscach ujrzymy najprawdopodobniej Robińskiego z Warty, Wierkiewicz i Jakubowskiego z Sokoła, Grygolicz i Bączyka z AZS, Michałowski z K. P. W., Klugego, Pomorzaninów Kuleję i Napierale oraz z prowincjonalnych zawodników Mańkowskiego z KSM-Stęszew, Reszewskiego ze Żnina oraz Sokoła Andrzejewskiego z Mieścisk. Nie bez szans jest również tegoroczny zwycięzca biegu „Wielkopolanina” Kubiak z KSM-Sapowice.

Są to wszyscy czołowi biegacze Wielkopolski, dlatego wśród nich należy upatrywać zdobywców 12 nagród fundowanych przez wydawnictwo Kurjera Poznańskiego. Nie wolno jednak zapominać, że właśnie w biegach Kurjera Poznańskiego niejednokrotnie wypływali dotąd nieznanymi zawodnicy, wybijając się później na czoło w całej Polsce. Z takimi „nieznanymi” czołowa nasza poważnie musi się liczyć.

Tytuł najlepszego poznańczyka w biegu, a tem samem i nagrodę firmy Polcyn przypadnie przypuszczalnie jednemu z dwu reprezentantów Poznania, wyznaczonych na mecz z Pomorzem, t. j. Janowskiemu lub Rogalskiemu. Większe szanse posiada tu Janowski, o ile przebiegnię, nabyte w czasie ostatniego biegu w Lublinie, nie pozostawiło poważniejszych śladów. Reszta poznańczyków z Jakubowskim, Grygoliczem i Wierkiewiczem na czele, a zwłaszcza Robiński i Kluge — posiadający za sobą piękne zwycięstwa w poprzednich biegach Kurjera Poznańskiego — mogą do wspomnianego pojedynku wprowadzić poważne zamieszanie, a tem samem i ciekawe przegrupowanie.

Janowski ma też największe szanse zdobycia nagrody prezesa Kuczyka, przeznaczonej dla pierwszego warciaza, a Robiński, Maćkowiak lub Waczyński — o ile nie wyprzedzą Janowskiego — stoczą zacięty bój o nagrodę dla drugiego warciaza — dar firmy Frankowski.

Indywidualną nagrodę — puchar Kat. Stow. Młodz. Męskiej — zabierze napewno bezkonkurencyjny obecnie wśród zawodników K. S. M. Rogalski z oddziału Poznań — Św. Jan. O niespodziankę i tu nietrudno, tem więcej, że przedstawiciele ośrodków prowincjonalnych Brzeźna — Sapowice — Stęszew i Żnina sygnalizują poważne zamiary utraty hegemonii Poznańczyka. Drugi puchar tej organizacji dla zwycięskiego zespołu (3 zawodn.) zdobędzie przypuszczalnie oddz. Poznań — Św. Jan, z uwagi na bardziej wyrównany skład (Rogalski, Iwański, Janicki).

Nagroda Sokoła winna normalnie przypaść Jakubowskiemu. Ostatnio jednak zauważyć było można zanik formy u tego zawodnika, co ułatwia zadanie Wierkiewiczowi z Żabikowa. Lec Łukaszewicz i Grześkiewicz, jak również Andrzejewski z Mieścisk i Maik z Leszna mają równe szanse o starania się o umieszczenie swego nazwiska na przeznaczonej dla nich rzeźbie.

O nagrodę firmy Goplana najwięcej skutecznie ubiegać się będą Tomczak i byli zawodnicy Warty i Sokoła Olszewski i Kosicki.

Komu przypadnie nagroda Klubu H. Cegielski, trudno przewidzieć. HCP wystawia bowiem zespół młodych zawodników, z których każdy posiada równe możliwości. „Rutyniarz” Piaszkowski mimo swoich ... lat nie chce również pogodzić się z myślą, że wśród swoich kolegów klubowych ma pozostać ostatnim.

Największą zagadką, to bieg juniorów, do którego zgłosiła się do czwartku wieczora rekordowa ilość 115 uczestników i dalsze zgłoszenia wciąż napływają. Walka wzdłuż całej trasy będzie naprawdę zaciekła, gdyż większość zgłoszonych solennie zapewnia, że skończy bieg, nie widząc przed sobą żadnych rywali. Zatem, czy górę weźmie prowincja ze swoimi 26 przedstawicielami, czy też zwycięży którykolwiek z 89 zgłoszonych poznańczyków, czy będzie to Harcerz, członek KSM, Sokół, klubowiec czy niestowarzyszony, czy nagrodę Ka-De-Ha zdobędzie Harcerz z Kórnik, Mogilna, Mosiny lub Nekli, z popularnej piątki pozn., 19, 20 lub 21 drużyny, o tem wszystkiem dowiemy się w niedzielę w południe na Stadionie Miejskim.

Bilety w przedsprzedaży nabywać można w firmie „Camera”, ul. Fr. Ratajczaka 3, lub od godz. 10 w niedzielę przy kasach stadionu.

Wszystkie nagrody, również i inż. Znajdowskiego, wystawione są w gmachu naszego wydawnictwa, św. Marcin 70, w oknie zakładu fotograficznego p. Pucińskiego.

Wobec wielkiej ilości zgłoszeń do naszego biegu młodzików zarząd POZLA ufundował żetony dla przybywających do mety zawodników na 6 do 10 miejsca oraz dyplomy dla 11 do 15 włącznie.

GIMNASTYKA

Przedolimpijski pokaz Sokoła. W dniu 19 bm. o godz. 18, w lokalu Tow. Gimnastycznego Sokół w Warszawie (Wybrzeże Saskiej Kępy nr. 26) odbędzie się pokaz gimnastyczny z udziałem olimpijczyków. Dochód z pokazu przeznaczony jest na wyjazd olimpijczyków Sokoła na Olimpiadę berlińską. (PAT)

Automobilizm

Włoski Automobilklub zabronił automobilistom włoskim startowania w pa-

APOLLO
Seanse 5 — 7 — 9
OD JUTRA, SOBOTA 18 bm.

DAWNO NIEWIDZIANA nasza genialna rodaczka

POLA NEGRI

W NAJGŁOŚNIEJSZYM FILMIE ŚWIATA

MAZUR

— OBRAZ DLA WSZYSTKICH —

— STRASZNY DWÓR ST. MONIUSZKI DZIŚ w piątek, PORAZ OSTATNI —

stwach, stosujących sankcje wobec Włoch. Najbliższe wielkie wyścigi automobilowe w Tunisie, Barcelonie, Linas-Monthlery itd. nie będą zatem obelane przez doskonałych włoskich kierowców.

Lekka atletyka

„Warta” komunikuje swym członkom, że z dniem 15 bm. treningi prowadzi trener PZLA p. Cejzik. Wobec tego apeluje się do pilnego treningu, który odbywa się w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do zmroku. (kom)

Treningi Sokoła odbywają się pod fachowym kierownictwem trenera związkowego p. Cejzika w każdy wtorek, czwartek i sobotę od godz. 17 na boisku Sokoła. Wzywamy do jak najliczniejszego udziału w treningach. (kom)

Piłka nożna

San I — Cybina I spotkają się jutro, w sobotę, o godz. 17.45 na arenie P. W. K. na Łazarzu. Wynik zawodów zadecyduje, która z tych drużyn zajmie definitywnie pierwsze miejsce w swej grupie. Dotychczas prowadzi San różnicą jednego punktu przed Cybiną. (Kom.)

Polonia (Główna) — Pogoń. Zawody półfinałowe powyższych drużyn o wejście do klasy A odbędą się w niedzielę o godz. 16 na arenie Łazarzkiej. Z uwagi na dobrą formę Polonii należy się spodziewać bardzo interesującej gry, tem więcej, iż Pogoń dołoży wszelkich starań, by na własnym boisku wywalczyć dalsze dwa punkty, potrzebne do zakwalifikowania się do rozgrywek finałowych.

W przedmeczach o godz. 11 spotka się Pogoń II z Unją (Swarzędz) w zawodach o mistrzostwo klasy C. (Kom.)

Strzelanie

Sokoł! W niedzielę na strzelnicy Bractwa Kurkowego w Szlagu odbywa się ostre strzelanie z broni wojskowej. Wpisowe wynosi 50 gr. Naboje, tarcze i karabiny bezpłatnie. Naczelnictwo okręgu wzywa druhow do udziału. Jeżeli dotąd nie są zgłoszeni przez swego naczelnika, mogą się

zgłosić wprost w sekretaracie ul. Podgórną 8 do godz. 12.

Zbiórka do strzelania w niedzielę o godzinie 15 przed ogrodem Bractwa Kurkowego od strony Warty. (kom)

Tenis

Projektowane przez Legję międzynarodowe zawody w kwietniu nie dojdą do skutku. Zarówno Francuzi jak i Anglicy odpowiedzieli odmownie tłumacząc się brakiem wolnych terminów. Pertraktacje w sprawie sprowadzenia do Polski Włochów prawdopodobnie nie zostaną sfinalizowane ze względu na bliski termin udziału włoskich tenisistów w rozgrywkach o puchar Davisa.

Powrocie naszych tenisistów z Grecji zostanie zorganizowany dwutygodniowy obóz w Warszawie, po którym nastąpi wyjazd do Budapesztu na mecz z Węgrami. Podczas obozu rozegrane zostaną, jak wiadomo, pokazowe mecze z Danielem Prennem, który ma przyjechać do Warszawy dnia 20 bm. (PAT)

Tenis stołowy

Zwycięstwo „K. P. W.” nad reprezentacją Poznania. Rozegrane w lokalu K. P. W. przy Dworcu Zachodnim spotkanie w tenisie stołowym zakończyło się bezapelacyjnym zwycięstwem drużynowego mistrza okręgu nad reprezentacją Poznania w stosunku 9:0.

Życie organizacyjne

Walne zebranie dziennikarzy sportowych. W dniu 15 bm. odbyło się roczne walne zebranie oddziału poznańskiego Związku Dziennikarzy Sportowych R. P. przerwane w dniu 14 ub. mies.

Obecni byli wszyscy członkowie oddziału za wyjątkiem skarbnika i jednego członka, który nadesłał jednak usprawiedliwienie. Uchwalono absolutorium jednemu z członków na zebraniu prezesowi p. Zglińskiemu, oraz sekretarzowi p. Antoniewiczowi z tem, że sprawozdanie złożył na piśmie. Wobec uniemożliwienia komisji rewizyjnej dwukrotnego zbadania stanu ksiąg kasowych uchwalono zebranie jednomyślnie wotum nieufności dla skarbnika p. Władysława Prytysia i poleciło wezwać go do zwrotu pieniędzy, ksiąg kasowych oraz wszelkich akt. Zarzuty, jakie wniesiono przeciwko skarbnikowi, oddano do rozpatrzenia sądowi koleżeńskiemu.

Z dalszych uchwał należy wymienić wniosek do zarządu głównego, celem zwolnienia zjazdu dziennikarzy sportowych w roku 1937 do Poznania w czasie trwania Targów Poznańskich.

Do nowego zarządu wybrano: na prezesa red. Stefana Śliwińskiego, na sekretarza red. Edmunda Świdzińskiego, na skarbnika red. T. Paczkowskiego. Do ko-

misji rewizyjnej weszli: red. Tadeusz Sołtykowski — przewodniczący, członkowie: red. St. Śmiglak i Paczkowski Sobiesław oraz Ed. Poszwa, jako zastępca. Sad koleżeński tworzą: red. Henryk Śmigielski, jako przewodniczący, oraz jako członkowie: red. Henryk Zgliński, Paczkowski Adam i Kierczyński Bolesław.

Obrazy, które trwały prawie trzy godziny toczyły się w rzeczowej atmosferze pod sprawnym kierownictwem red. Śliwińskiego. (PAT)

II. zjazd b. członków Tow. Młodzieży Kupieckiej w Berlinie

We wrześniu r. 1935 odbył się w Gdyni pierwszy zjazd koleżeński b. członków Towarzystwa Młodzieży Kupieckiej w Berlinie. Miał on na celu nie tylko wskrzeszenie pamięci wspólnych przeżyć i wysiłków, podejmowanych na emigracji dla podtrzymania ducha narodowego w latach niewoli, ale również zachęcenie byłych członków do gromadzenia materiałów, dokumentujących pracę niepodległościową Towarzystwa, celem przekazania ich młodemu pokoleniu.

Towarzystwo Młodzieży Kupieckiej odgrywało w zespole polskich organizacji społecznych na terenie Berlina doniosłą rolę. Otaczało ono polską młodzież kupiecką pracującą i kształcącą się na obczyźnie najtroskliwszą opieką, budząc w niej miłość do Ojczyzny i uodporniając ją przeciwko naporowi germanizacyjnej-

Proszok do pieczenia

Suba

to 100% pewność
wyborowego pieczywa

Pg 3915-16,34

mu. Towarzystwo utrzymywało ścisły kontakt z młodzieżą niepodległościową w Poznaniu, Krakowie i Warszawie, wymieniając z nią ożywioną korespondencję i referentów. Przy Towarzystwie istniał tajny wydział przygotowania wojskowego oraz komisja oświatowa, która pracowała wśród polskich towarzystw robotniczych. Komisja przygotowywała i kształciła referentów, którzy odwiedzali towarzystwa robotnicze z wykładami o treści narodowej. Wydział szkolny tej komisji umożliwił nauczanie dziatwy robotniczej w ojczystym języku.

Cała ta piękna, ofiarna i pełna trudu praca społeczna i narodowa poszaby w zapomnienie, gdyby jej nie można utrwalic w szczegółach, na podstawie relacji żyjących jeszcze b. członków Towarzystwa.

To też słusznie Prezydium zeszłorocznego zjazdu w Gdyni przeobrażono na stały komitet Koła b. członków T. M. K. w Berlinie, polecając mu zwołanie II Zjazdu w roku bieżącym w Poznaniu, w celu pogłębienia i kontynuowania zapoczątkowanej łączności.

Drugi Zjazd odbędzie się w dniach 25 i 26 kwietnia w Poznaniu.

Termin ten ustalono ze względu na odbywające się równocześnie Targi Międzynarodowe w Poznaniu, które zwiędza niewątpliwie wszyscy byli członkowie T. M. K., a więc i ci, którzy nie mogli uczestniczyć w Zjeździe Gdynińskim.

Komitet prosi wszystkich b. członków o wzięcie udziału w tym II koleżeńskim Zjeździe i nadesłanie adresów do komisji wryfikacyjnej na imię p. Kazimierza Donata, b. prezesa T. M. K. w Berlinie, Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 36, w następstwie czego komisja rozesele szczegółowy program zjazdu.

Komitet Organizacyjny Zjazdu

(—) Donat. (—) Chmielewski.
(—) Malczewski. (—) Głowacki. (—) Stróżyk.
(—) Słomiński.

Pończochy i rękawiczki Wybór najwiękzy, Ceny najtańsze Kałamajski

Pg 3997-16,9

Najlepsze uposażenie w Ameryce

Urzędy skarbowe w Stanach Zjednoczonych dokonywują rewizji złożonych zeznań o dochodzie za rok ubiegły. W pierwszym rzędzie sprawdzane są uposażenia pracowników, później dochody milionerów i przedsiębiorców. Człowiekiem, który, jak wynika z obliczeń skarbowych, pobiera największą w Stanach pensję, jest Thomas Watson, prezes międzynarodowej korporacji maszyn biurowych. Pensja roczna tego „pracownika” za rok 1935 wyniosła 364.532 dolarów. Pobiera więc on za każdy dzień pracy w biurze prawie 1000 dolarów! Wcale niezły majątek można odłożyć z takiej pensyjki.

Aparat do mierzenia śmiechu

Atrakcją cyrku „Belle Vue” w Manchesterze nie są ani jego lwy tresowane, ani nawet występy pewnej piękności abisyńskiej, pochodzącej podobno, tak przynajmniej mówi reklama cyrku — z Harraru, a której karkołomne sztuki wprawiają w podziw najstarszych bywalców cyrku. Główną jego atrakcją jest zainstalowany niedawno aparat do mierzenia siły i dźwięczności śmiechu, wynaleziony przez pewnego pomyslowego Anglika.

Aparat ten składa się z mikrofonu połączanego z specjalnym ryłcem, który na taśmie zakreśla odchylenia głosu, jednocześnie druga taśma utrwała dźwięk śmiechu. Przed tym aparatem gromadzą się codziennie mieszańcy, a zwłaszcza panie, i stając przed mikrofonem dziwnego aparatu, zaśmiewają się srebrzyście, czemu wtóruje nierzadko tubalny śmiech panów. Każdy za opłatą jednego szylinga otrzyma jego wykres i utrwalony na płycie dźwięk. Inowacja ta przyniosła dotychczas cyrkowi około 20.000 funtów czystego zysku.

Młodzież Wszechpolska

urządza w niedzielę, dnia 19 b. m. o godz. 18-tej

„jajko wielkanocne”

nr 225

w podziemiach W. S. H. (śniadalnia)

XVI bieg „Kurjera Poznańskiego”

Niedziela atrakcyj sportowych!!!

Niedziela niespodzianek!!!

STADJON MIEJSKI w POZNANIU

Przeszło 200 zawodników stanie na starcie biegów „Kurjera Poznańskiego”.

Bieg pań o mistrzostwo Polski — Spotkanie międzyokręgowe Poznań—Pomorze.

Uroczyste wręczenie „Warcie” nagrody prezesa PZLA.

125 sędziów i funkcjonariuszy!!!

Początek o godz. 12 w poł. — Kasy otwarte od godz. 10 — Przedsprzedaż u „Camery”

Olbrzymy i karły wśród gwiazd

Wiadomo powszechnie, iż gwiazdy, których tysiące widzimy rozsypanych na sklepieniu niebieskim, są bardzo odległymi słońcami, t. j. olbrzymimi kulami gazowymi o bardzo wysokiej temperaturze, wypromieniowującymi w przestrzeń energię świetlną i ciepłą zupełnie podobnie jak Słońce.

Wyniki badań astronomicznych nad temi ciałami niebieskimi przedstawiają się niezmiernie interesująco. Skonstatowano przedewszystkiem wielką różnorodność gwiazd pod względem ich rozmiarów. Przekonano się mianowicie, iż nasze Słońce, które posiada średnicę 109 razy większą od średnicy Ziemi, należy raczej do gwiazd małych. Istnieje bowiem wiele gwiazd znacznie od niego większych, przewyższających je pod względem objętości tysiące, miliony a nawet dziesiątki milionów razy. Gwiazdy te nazwano „olbrzymami” w przeciwstawieniu do „karłów”, którym to mianem ochrzczono ciała niebieskie o wielkości zbliżonej do rozmiarów Słońca lub też mniejszych jeszcze od niego.

Do olbrzymów zaliczamy n. p. jasne gwiazdy Arktur, Betelgeuze (w Orjanie), Antares (w Niedźwiadku) oraz zmienną „Cudowną” w Wielorybie. Ta ostatnia uchodzi, jak dotąd, za największą gwiazdę; średnica jej przewyższa bowiem 3-krotnie odległość Ziemi od Słońca. Gdyby na miejsce naszej gwiazdy dziennie udało się umieścić tego super-olbrzyma, materia gwiazdy sięgałaby daleko poza orbitę planety Marsa, podczas gdy drogi Merkurego, Wenus, Ziemi mieściłyby się wygodnie we wnętrzu tej olbrzymiej kuli gazowej.

Jest rzeczą zrozumiałą, że materia, z której zbudowane są gwiazdy-olbrzymy, znajdować się musi w stanie wiel-

kiego rozrzedzenia. Obliczono, że 1 cm sześcienny gwiazdy Antares zawiera zaledwie 3 dziesięciomilionowe części grama materji. Będzie to bardziej dostępne naszej wyobraźni, skoro powiemy, że gęstość materji jest w tym wypadku 3 tysiące razy mniejsza niż gęstość powietrza pod ciśnieniem 1 atmosfery i w temp. 0 st. Cels.

Jak powiedzieliśmy wyżej, Słońce zalicza się do rzędu karłów, lecz istnieje też gwiazdy znacznie mniejsze od niego. Do takich należy np. „gwiazda van Maanena” posiadająca średnicę sto razy mniejszą niż Słońce, a więc prawie równą średnicy Ziemi. Jeszcze mniejszą gwiazdę odkrył niedawno amerykański astronom Kuiper w obserwatorium Licka. Jest to gwiazdka trzynastą wielkości, dostrzegalna tylko w większych narzędziach. Średnica jej okazała się zaledwie równą połowie średnicy kuli ziemskiej.

Najciekawszym jednak jest fakt, iż liliście te gwiazdy posiadają wprost niewyobrażalnie wielkie gęstości, tyśiące razy większe od znanych nam na ziemi form materji. Jeden centymetr sześć gwiazdy van Maanena zawiera bowiem 400 tysięcy gramów materji (4 tonny), takąż objętość gwiazdy Kuipera waży aż 35 tonn! Ta wielka gęstość materji nie stoi jednak w sprzeczności z prawami współczesnej fizyki. Normalnie biorąc, materia zbudowana jest z atomów, na które składają się jądra otoczone elektronami. Otóż im mniej elektronów posiada atom, tem mniej zajmuje on miejsca, tem więc bardziej materia daje się zagaścić. Atomy, z jakich zbudowane są gwiazdy Maanena i Kuipera, składają się zapewne z samych tylko jąder atomowych.

Dr. P. I.

Nasz strażnik jest ciekawy...

Obrazki z „zielonej granicy”

Nasza straż graniczna ma ciężki orzech do zgryzienia. Pomysłowość bowiem przemytników — godna lepszej sprawy — jest tak olbrzymia, że trzeba istotnie dużo uwagi, czujności i zmysłu orientacyjnego, aby wpaść na wyrafinowane „tricki” przemytników.

Oto parę obrazków z nad granicy niemieckiej.

Przez granicę przejeżdża codziennie pewien pan o inteligentnym wyrazie twarzy, czytając grubą księgę. Hm — gruba księżka nadaje się napozór, by ją czytać przez parę dni, wiadomo, księgę trzeba studjować.

Ale nasz strażnik jest ciekawy. Lubi wszędzie zajrzeć, i książki mu nie obce.

- Co też pan studjuje ciekawego?
- E, nic specjalnego.
- Pozwoli pan?

I zajrzał do książki, która mu się jednak zbyt gruba wydała. I trafił nie na byle co. Bo na broń. A jakże. W książce był zgrabnie i niewidocznie wmontowany rewolwer. Nie pierwszy przemyczony rewolwer.

*

Idzie chłop przez granicę, dźwigając na plecach długi około 3 m konar drzewa. Ot, zwyczajne sekate drzewo, nadające się na opał. Nasz strażnik jest jednak ciekawy.

— Co tam niesiecie, dobry człowieku?

- Ano drzewo.
- Pokażcież.

Konar z drzewa nie był zwyczajnym konarem. Był przez całą długość

przecięty, a wewnątrz wydrążony; obie połówki drzewa były ze sobą dokładnie spojenie gwoździkami, dokładnie „dopasowane”. A we wnętrzu różnego rodzaju przemyt.

*

Widywano go tuż przy granicy ze zwojami materiałów. Domokrażca, sprzedający sukno na ubrania. A nasz strażnik jest ciekawy.

— Sprzedajcież na jakie ładne ubranie...

- A panu poco cywilne ubranie?
- Na niedzielę.

Nuże zajrzeć do zwojów. Co za odkrycie! To wcale nie zwoje ze sukna, lecz pudła opakowane materiałami, a imitujące tylko zwoje sukna. A w pudłach? Oczywiście przemyt.

*

Wiejska niewiasta przechodzi granicę. Tęga niewiasta ubrana w strój ludowy. Dużo sukien na sobie.

A nasz strażnik jest ciekawy. Niewiasta zbyt powolnie się porusza, za nadto okrągła...

- Skąd to?
- Z granicy — widzicie.
- Proszę bliżej.

Niewiasta nie była „z natury” okrągła. Miała na sobie halki obszywane woreczkami, równomiernie dookoła rozmieszczonymi, a w nich... czego dusza zapagnie: i koronki i sacharyna i wiele innych towarów.

*

Chłodnica — to ważna część samochodu. Komu by wpadło do głowy zaglądać do chłodnicy auta na granicy?

Ale nasz strażnik jest ciekawy. Zatrzymał samochód i puka jak doktor; słyszy niewyraźne szmery. Sprowadza mechanika, rozbierają chłodnicę.

I co się okazuje? Że pozornie duża chłodnica, to schowek, bo właściwa chłodnica, mała zresztą, wbudowana jest jakby w duże pudło. Naturalnie kunsztownie. A w pustej przestrzeni — przemyt.

*

Samochód miał pecha, bo po przekroczeniu granicy przejechał człowieka. Protokół i t. p. formalności. A nasza straż graniczna jest ciekawa. Nuż pytać, a skąd, a poco, a dokąd. I wnet specjalista-mechanik jest na miejscu.

POGADANKA DLA KOBIET

Moda peleryn

Moda ta, jak się przekonamy, zapamiętuje wszechwładnie, i chociaż w tem i owem będą pewne odchylenia, to jednak naogół zachowa się linja, jaką poniżej przedstawimy. Nowa moda peleryn jest dlatego tak korzystna, że stwarza sylwetki wydłużone i szczuple. Obecnie modne peleryny nie są nigdy długie, co należy podkreślić jako odrębność tej mody. Spotykamy się więc z pelerynkami krótkimi, półdługimi, a nawet sięgają-

Badą i puka. I dopukał się, choć z mozołem, bo schowek był dobrze zakonspirowany. Nawet dwa były schowki, po obu stronach wozu, pod bocznymi ścianami, koło stopni wozu.

Od schowków słodycz była — moc przemycanej sacharyny.

*

Są okoliczności w życiu, gdzie ciekawość jest jednak konieczna! (ele)

Cierpliwość

Cierpliwy mąż znosił wszystkie kaprysy żony. Codziennie zachciewało jej się coś nowego. Dzisiaj westchnęła: — „Ach, zobaczyć Neapol i umrzeć!”

Tu pękła cierpliwość męża; porwał rozkład jazdy i krzyknął: „Najbliższy pociąg odchodzi o 8-mej 30 rano!”

Na pierwszym obrazku widzimy kostium sportowy z pelerynką z materiału w kratkę o ładnych, okrągłych wyłogach. Bluzka przedłużana, zapinana z przodu na guziki, ze skóry albo jednokolorowego flauszu; całość wygląda bardzo oryginalnie i spotka się napewno z uznaniem jako rzecz estetyczna i ładna.

Również materiały w pasy znajdują doskonałe zastosowanie w obecnej modzie. Prosta spódnica z fałdami u dołu z przodu i peleryna poza kolana (która ma zastąpić zeszlaczony płaszcz). Dla uzupełnienia kamizelka jaskrawa z materiału w jednym kolorze jest niemniej gustowna, jak jasny szal, noszony zamiast krawatu.

Nowa moda przynosi z sobą również projekty peleryn, których się nie zdejmuje, które więc z suknią stanowią jedną całość. Wzór takiej toalety przedstawiamy na przedostatnim szkicu naszym. Do ciemnego lekkiego materiału albo matoowego jedwabiu nadaje się nadzwyczajnie kołnierzyk z jasnej organiny w formie rzeźki. Całość wygląda wytwornie i ładnie.

Na ostatnim szkicu widzimy elegancki płaszcz bez guzików i paska, który wiązany jest przy szyi i w pasie na kokardy. Taki płaszcz-peleryna ma zapewnione powodzenie, bo zastąpi w zupełności popołudniowe okrycia i na każdej sukni wizytowej będzie wyglądał doskonale. Do specjalnych niezwykłości nowej mody zaliczyć można odpinaną pelerynę. Płaszcz i pelerynę można wtedy nosić oddzielnie, czyli, że będziemy miały dwa zupełnie oddzielne okrycia.

Modne tkaniny

Reprezentacyjny Dom Mody
W. SCHUBERT

Poznań, St. Rynek 85/86.

Pr 2 099-36.53

Z powodu wypowiedzenia nam po 26 latach wszystkich ubikacji handlowych przy ul. Pocztowej 9 przez właściciela domu Drukarnię Dziennika Poznańskiego, urządzamy wielką wyprzedaż likwidacyjną
KAPELUSZY MARKOWYCH, po cenach znacznie niższych

dg 1501/2

TOMASEK i SKA
 SPEC. MAGAZYN i WYTWÓRNI KAPELUSZY

Wielkopolski Klub Filatelistów

Wielkopolski Klub Filatelistów, z siedzibą w Poznaniu, jest od kilku lat jedynym ogniskiem, skupiającym filatelistów poznańskich. Obecnie po kilkunastu zmianach lokalu klubowego siedziba klubu znajduje się ponownie w kawiarni „Italia” przy Al. Marcinkowskiego 8, na pierwszym piętrze.

Przez wzmocnienie intensywności pracy daje Wielkopolski Klub Filatelistów swoim członkom znacznie większe możliwości uzupełnienia zbiorów, przede wszystkim przez większy materiał wymienny. Również biblioteka Klubu powiększyła się bardzo poważnie, a o bok książek fachowych znajduje się w niej kilka katalogów Michla i Yverta, oraz fachowe czasopisma polskie, niemieckie i francuskie.

Zebrania sekcji wymiennej odbywają się w poniedziałki każdego tygodnia o godz. 20 w kawiarni „Italia”. — Wszelkich bliższych informacji udziela sekretarz Klubu p. A. Włodarczyk (skład żelaza firma „Przewodnik”), Poznań, Św. Marcin 30.

korespondencja

z czytelnikami

— „Stróż”. Pan zobowiązany jest stróża domu ubezpieczyć na wypadek choroby we właściwej Ubezpieczalni Społecznej. Naskutek zgłoszenia utraci stróż prawo do pomocy doraźnej. Pan nie może się kierować uczuciem, tylko musi spełnić swój obowiązek, gdyż zachodzi obawa, że dany pracownik może po opuszczeniu pracy donieść o tem Ubezpieczalni Społecznej, a wtenczas czeka Pana grzywna i dopłata zaległych świadczeń. (K.)

— „Jadwiga”. O ile Pan nie zawarł z gospodarzem dobrowolnej umowy najmu na piśmie i conajmniej na jeden rok, przysługiwałaby Panu 10 proc. obniżka od komornego ostatnio przez urząd rozjemczy ustalonego i byłby Pan uprawniony nadpłacone kwoty potrącić. (K.)

— 69 120. Przyznanie okularów osobom, pobierającym rentę z Ubezpieczalni Krajowej, nie należy do obowiązków tej ubezpieczalni. Ubezpieczalnia Krajowa nie zajmuje się również leczeniem obywatelstwem, wobec czego zabieg o przyznanie Panu okularów byłby bezcelowy. Jeżeli Pan nie podlega obecnie ubezpieczeniu chorobowemu w Ubezpieczalni Społecznej (dawniej Kasy Chorych) to radzimy zwrócić się o radę do Wydziału Opieki Społ. w Magistracie. Być może w opiece społ. znajdują się jakie fundusze na ten cel. (K.)

— Agencja „Kurjera Poznańskiego” — Stęszew. Możliwość otrzymania preten-

sji istnieje. Należy w każdym bądź razie dokonać zajęcia tenuty dzierżawnej, aby móc stwierdzić, czy cesja nie jest fikcyjna. Poza tem należy przeprowadzić egzekucję w mobilar dłużnika i ewentl. przywołać go do przysięgi wyjawienia. (K.)

— „Sklopotana”. Po upływie czasu, na który kontrakt najmu został zawarty, można ten sam kontrakt na dalsze lata przedłużyć, o ile takie przedłużenie nie następuje już automatycznie w myśl umowy najmu. Mieszkania sześciopokojowe zostały z dniem 1 grudnia 1935 r. z pod ustawy o ochronie lokatorów wyjęte i dlatego lokatorowi żadna obniżka nie przysługuje, a płacić winien wedle umowy. Odsetki od hipotek wiejskich, jeżeli one powstały przed 1. 7. 32 r., wynoszą 3 proc., jeżeli powstały po 1. 7. 32 r., to umowne najwyższe jednakże 8 proc. w stosunku rocznym. Odsetki hipotek miejskich, o ile one powstały przed 1. 7. 32 r., wynoszą 5 proc. w stosunku rocznym, o ile powstały po 1. 7. 32 r., to umowne conajwyżej jednakże 8 proc. w stosunku rocznym. Jeżeli dłużnik przedterminowo spłaci pewną część hipoteki w wysokości conajmniej jednej półrocznej raty, natenczas policza się jako spłatę za 100 zł 150 zł. Najwyżej dopuszczalna stopa procentowa wynosi 8 proc. rocznie. (K.)

— 131. L. K. Przerachowanie monet złotych, srebrnych i banknotów papierowych nastąpiło w równym stopniu. (K.)

— „Gołębie”. Jeżeli taka ustawa w ogóle istnieje, w co wątpimy, to można ją przejąć w starostwie grodzkim, dokąd się zwrócić należy. (K.)

— Fr. Wierchaczewski — Gniezno. Dokładnych informacji w tym kierunku udzielić może Panu jedynie prezes Izby Przem.-Handlowej p. Stefan Kałamański, Poznań, plac Wolności 6, dokąd się zwrócić należy. (K.)

— Kubiak — Poznań. Jeżeli wykreślenie hipoteki nastąpiło na podstawie prawomocnego wyroku sądowego, nie przysługuje Panu już żaden środek prawny. (K.)

— H. w miejscu. Tylko w razie śmierci ubezpieczonego przysługuje pozostałej wdowie i sierotom renta wdowa wzgl. sieroca. (K.)

— Steno — Sz. 1. 5. Z braku kwitu abonamentowego, informacji zasadniczo nie udzielamy. (K.)

— Nr. 203. Kontrakt jest ważny, o ile się automatycznie przedłuża. Skoro w kontrakcie umieszczony jest zakaz podnajmu bez zezwolenia gospodarza i Pan do tego czasu żadnych sublokatorów nie trzymał, to winien Pan sublokatora usunąć, inaczej bowiem uzyska gospodarz eksmisję. (K.)

— P. S. Noteć. Równowartość 1800 mkn. wraz z zaległymi a nieprzedawnionymi odsetkami za czas od 14. 5. 20 r. do 14. 5. 24 r. wynosi 30,85 zł, równowartość 20 000 mkn. wraz z odsetkami jak poprzednio wynosi 10,90 zł, a kwoty 1 000 000 mkn. wynosi 5,00 zł, do czego dochodzą jeszcze odsetki umowne od pierwszych dwóch kwot za ostatnie 5 lat. (K.)

— N. S. 16. Jeżeli Pan od roku 1905 nie jest ubezpieczony, to uprawnienia Pana niewątpliwie już wygasły. Staranie się o rentę w tym wypadku jest bezcelowe. Dla ubezpieczenia górniczego w Niemczech załatwia te sprawy Oberschlesische Knappschaft w Gleiwitz. (K.)

— „Niesłusznie poszkodowany”. Jeżeli otrzymuje Pan emeryturę, a prawo do tej emerytury przysługiwało za okres przed

objęciem zatrudnienia pracowników umysłowych, natenczas otrzyma Pan tytułem renty inwalidzkiej wzgl. starczej po przebyciu w ubezpieczeniu przepisane okresu wyczekiwania (12 miesięcy składkowych) kwotę wzrostu renty tj. 1/6 proc. przeciętnej płacy podstawowej za każdy miesiąc przebyty w ubezpieczeniu. Renta inwalidzka przysługuje Panu od miesiąca następującego po zaistnieniu niezdolności do wykonywania zawodu ponad 50 proc. zaś renta starcza od miesiąca następującego po ukończeniu 65 roku życia. Renta ulega zmniejszeniu, jeżeli łącznie z zarobkiem przewyższa podstawę wymiaru renty. (K.)

TOLA KORJAN

wystąpi w Poznaniu

Znana disease Tola Korjan przyjeżdża do Poznania i wystąpi jedyny raz w Pałacu Działyńskich w sobotę, dnia 25 kwietnia o godz. 20-tej. Tola Korjan jest jedyną polską pieśniarką (disease) w rodzaju słynnej Yvette Guilbert, która swym humorem rozbawić potrafi najwybredniejszą publiczność. Artystkę znamy z występów poznańskich w „Kaktusie” i „Różowej Kukulce”, gdzie Tola Korjan odniosła wielkie sukcesy. Również występy Toli Korjan w warszawskiej „Bandzie” były sensacją dnia. O szeregu misiecy bawi Tola Korjan w Paryżu, gdzie pogłębia swą sztukę u najsłynniejszej disease świata Yvette Guilbert.

Bilety w cenie od 1 do 3 zł są już do nabycia w firmie A. Szrejbrovski, ul. Pierackiego 20.

zg 13 333

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś operetka „Bal w Savoyu”, w której dominującą rolę odtwarza Halina Dudicz. Jutro gościnny występ znakomitego tenora Stanisława Drabika w operze „Casanova”.

W niedzielę dwa przedstawienia po cenach popularnych. Po południu o godz. 3 „Cavalleria rusticana” i „Pajace” z gościnnym występem Stani Zawadzkiej,

wieczorem „Rose-Marie” z Marią Kaupę w roli tytułowej.

Z Teatru Polskiego

Dziś odegrana będzie wyborna komedia St. Kiedrzyńskiego „Raz się żyje”. Jutro premiera sztuki, która zdobyła wielki sukces na scenach zagranicznych, a w bieżącym sezonie grana była z nadzwyczajnym powodzeniem w Krakowie. Premierą tą będzie uroczą, subtelną i pełną humoru komedia francuska Denysa Amiela „Trzy asy i jedna dama”.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj i dni następnych grana będzie nadal ciekawa nowości repertuaru, sztuka Władysława Fodora „Matura” w koncertowo zgranej obsadzie zespołu.

W przygotowaniu premiera sensacyjnej sztuki amerykańskiego autora Emmeta Lawery’ego p. t. „Rozum i wiara” („Pierwszy legion”).

Nagrody Zł 300,-

za strój damski polskiej kompozycji

W związku z ogłoszeniem konkursu na strój damski, który będzie demonstrowany na Wielkiej Rewii „KULTURA STROJU” w „Słońcu”, w początkach maja r. b. — o czym już donosiliśmy — podajemy warunki konkursu:

- 1) Celem konkursu jest uzyskanie projektu na strój damski.
 - 2) Rysunki barwne, w których należy uwzględnić dwie zasadnicze pozycje figury (w/g. żurnalu).
 - 3) Do każdej pracy winna być dołączona zaklejona koperta z nazwiskiem i adresem autora, opatrzona godłem tem samem jak na rysunku.
 - 4) Prawo udziału w konkursie mają tylko artyści plastycy zamieszkali w Wielkopolsce.
 - 5) Jury składa się z wybitnych osobistości świata artystycznego i literackiego m. Poznania.
 - 6) Projekty uprasza się nadsyłać naklejone na kartonach (rozmiaru 50x35 cm., na adres: Wały Batorego 5, pokój 5, do dnia 1 maja rb.
- Za wyróżnione prace wyznaczono 3 nagrody w kwocie 300,- zł.
 dg 1499

Z blaganiem: Błogosław Panie Naszej Polskiej Ziemi!

na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

złożyli do dnia 20 marca 1936 r.

1618 2N

Ze Skarby przy Pomniku		B. Piętnosiak, Bralin		A. Lebküchler, Zimna Woda 2,-	
wybrano:		M. i A. Englertowie, Gru-		St. Glybasiewicz, Sulmie-	
16. 3. 36		dział		rzyce	
17. 3. 36		A. Hallmann, Wefherowo		St. Mikołajewski, Dobrzy-	
18. 3. 36		A. Poszki, Dąbrowka		ca	
19. 3. 36		St. Lempiński, Kraków		J. Wojciechowska, Zyrar-	
20. 3. 36		M. Krupiarz, Kraków		dów	
Chruszczyński, Poznań w		Tow. Gimn. „Sokół”, Pola-		Wł. Brzozowski, Mościce	
miejsce piśm. zyc. imie-		jewo		K. Koźmiński, Warszawa	
ninowych		T. Borakiewicz, Czeszewo		J. Nage, Lublin	
S. Dobski, Poznań		A. Zielińska, Bolewice		W. Grzaśiewicz, Śmigiel	
T. Calkiewicz, Warszawa		W. Plewkieviczowa, Kro-		St. Mielarkowa, Padniewo	
B. Muszyńska, Czersk		toszyn		Fr. Koziół, Ołobok	
Nikol Abel, Biała k/Biel-		A. Wołoszowa, Pabjanice		F. Łukiewska, Wąbrzeźno	
ska		B. Kondern, Bykownia		J. Żymny, Poznań	
Al. Łypek, Dąbrowa Górni-		J. Rekasowski, Stryj		St. Kukowski, Sokolowo	
cza		Plut. W. Telles, Biała-Pod-		M. Kaczmarkówna, War-	
St. Pilek, Stanisławów		laska		szawa	
A. Danielak, Skalmierzyce		K. Brykowski, Jasło		M. Wawrzyniakowa, Buk	
Z. Ufnalewska, Niekłanie		K. Mawduk, kol. Potoka,		A. Olszewski, Skorzęcin	
W. Mozer, Lwów		Różanka		St. Tasank, Katowice	
X. Wilhelm, Miasteczko śl.		Sz. i J. Szarata, Pakosław		W. Stokowska, Kalisz	
J. Kaczmarek, Gonice		J. Wróblewski, Pławinek		J. Schmidt, Poznań	
A. Kołodziejczak, Krobia		C. Synoradzka, Koryna		A. Giałówna, Wilno	
L. Waldow, Żnin		A. i M. Michałkiewiczów-		Z. Kossowska, Lwów	
M. Dihn, Kraków		ne, Kalisz		J. Lewandowski, Poznań	
K. Bujak, Kraków		S. J. Mogilno z najserd.		B. Pronaszko, Pronaszko,	
K. Harulinska, Strzałko-		podz. za odebr. i. z pr. o		Góra Kalw.	
wo		dal. udział, błog. Bożego		A. Malenczuk, Sławacinek	
M. Andersz, Lenartowice		dla cał. rodz.		K. Wllesówna, Srem	
T. Krukowski, Łódź		M. Jabłonowski, Bilgoraj		E. Drodziewicz, Rogoźno	
Towarz. Kredyt. Ziemi, Skie,		T. Wiszniewska, Lwów			
Warszawa					

Konto P. K. O. nr. 207 470. — Sekretariat Poznań, św. Marcin 69 m. 17.

Gdy chcecie schudnąć

pamiętajcie o ziołach magistra Wolskiego na przemianę materji, ze znak. ochr. „Degrosa”, które stosuje się przeciwko otyłości. Zawierają one jod organiczny w roślinie morskiej Yahanga, który po-

budza organizm do spalania nadmiernego tłuszczu.

Wydawnia: **MAGISTER WOLSKI**, Warszawa, Złota 14.
 ng 7477

W czwartek, dnia 16 kwietnia 1936 r., zasnął w Bogu, po bardzo długich i ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy ojciec, teść, dziadek i brat, ś. p.

Edmund Sroczyński

budowniczy

w 75 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 19. bm. o godzinie 16,30 z domu żałoby w Wągrowcu, ul. Kcyńska 57 na cmentarz parafjalny. Nazajutrz o godz. 8 msza św. za spokój duszy drogiego Zmarłego w kościele farnym.

Nieutuleni w ciężkim smutku

żona, dzieci, wnuki i rodzina.

ng 9476

Wągrowiec, Inowrocław, Lisiekaty, Poznań, w kwietniu 1936 r.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

W dniu 15 kwietnia 1936 r., zasnął w Panu, prawdziwy przyjaciel naszej organizacji, ś. p.

Prof. Dr. Jan Grochmalicki

b. Dziekan i Rektor naszego Uniwersytetu.

W Zmarłym straciliśmy wielkiego i zasłużonego Syna Narodu.

zg 226 Młodzież Wszechpolska — Poznań

Spółeczne Biuro Pośrednictwa Pracy

przy Towarzystwie „Bratnia Pomoc” Stud. Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Rakowiecka 6 (tel. 8-29-20) poleca

wykwalifikowanych pracowników

z dziedziny bankowej, skarbowej, samorządowej, spółdzielczej, pedagogicznej i handlowej, z zawodową praktyką w wyżej wymienionych kierunkach, jak również praktykantów na okres letnich urlopów.
 Zgłoszenia przyjmujemy codziennie od godz. 10—12.

Dnia 15 kwietnia 1936 r. zmarł, opatrzony Sakramentami św.
profesor Uniwersytetu Poznańskiego
ś. p.

Dr. Jan Grochmalicki

Członek Zarządu Fundacji Zakłady Kórnickie.

Zmarły należał do Zarządu Fundacji Zakłady Kórnickie od roku 1927, był jej całą duszą oddany, a nie szczędząc sił i pracy, oddał jej bardzo wielkie usługi.

Wdzięczna pamięć o Nim we Fundacji nie wygaśnie.

Fundacja Zakłady Kórnickie

Za duszę Zmarłego odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele parafialnym w Kórniku we wtorek, dnia 21 b. m., o godzinie 10-tej. dg 1500

NA LATO

MATERJAŁY pierwszorzędnej jakości poleca w olbrzymim wyborze

Fabryka Sukna MOLEND

Poznań, Plac św. Krzyski 1
Pg 3924-16,01 27 Grudnia 12

Prosimy nas odwiedzić bez przymusu kupna.

Sztuczne oczy ludzkie

będę wprawiał wedle natury od 23—25 kwiet-
nia w godz. od 8—16 w Uniwers. Klinice
Okulistycznej Poznań, Wały Batorego 2

Karol Müller z Jeny.

ng 9162

TOKARZY

dobrze wykwalifikowanych
i samodzielnych poszukuje

Fabryka Maszyn Blumwe

dg 1493

Bydgoszcz.

W dniu 15 kwietnia 1936 r., zasnął w Panu, ś. p.

Prof. U. P. Dr. Jan Grochmalicki

członek honorowy „Bratniej Pomocy” S. S. S. U. P.

W Zmarłym straciliśmy Wielkiego Przyjaciela Młodzieży Akade-
mickiej, który swą głęboką wiedzą i dobrą radą niestrudzenie służył
„Bratniej Pomocy” przyczyniając się przez to waleń do jej obecnego
rozkwiutu

Cześć Jego świetlanej pamięci.

zg 13331

Zarząd „Bratniej Pomocy” S. S. S. U. P.

Salomea Frankenbergowa

wdowa po nauczycielu

zasnęła w Bogu, dnia 16 kwietnia 1936 r., przeżywszy lat 77. Pogrzeb
odbędzie się w niedzielę, dnia 19. bm. w Murowanej Goślinie z domu p.
Raczyńskiego. Msza św. żałobna odprawi się w poniedziałek, dnia 20. bm.
w Poznaniu w kościele Farnym o godzinie 8-mej.

Pg 3926-54,395

Prawdziwym bólem dotknięci

syn, synowa, wnuczka i rodzina.

Poznań, ul. Matejki 3 m. 7.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Spółdzielnia rolniczo-handlowa w województwie po-
znańskim poszukuje od 1 lipca rb.

KIEROWNIKA

na stanowisko pierwszego członka zarządu. Reflektanci
zechcą przesłać zgłoszenia z odpisem świadectw, podaniem
referencji i żądanych pborów do ekspedycji Kurjera
Poznańskiego pod zg 13 330.

„Fiat 501”

w zupełnym porządku, gotowy
do jazdy, tanio sprzedam.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zg 13 327.

BUSKO — ZDRÓJ

Ziemi Kieleckiej
Państwowy Zakład Zdrojowy

SEZON od 1 maja do 31 października

Kąpiele siarczano-słone i mułowe, leczenie elektrycznością i naświetlaniem,
kąpiele słoneczne.

Ceny kąpieli, zabiegów leczniczych, pensjonatów i pokoiów umeblowanych
umiarkowane. W miesiącu: maju, wrześniu i październiku — ceny niższe.

Dojazd: ostatnia stacja kolejowa KIELCE. Komunikacja autobusowa Kielce —
Busko-Zdrój stała i wygodna. ng 9456

Szanownej Publiczności

uprzejmie donoszę, że w sobotę, 18 bm. otwieram
pod firmą „ELKA”

przy św. Marcinie 62

SKŁAD OBUWIA

Zaznaczam, że dotąd w tym lokalu mieścił się żyd,
obecnie zaś jest to skład chrześcijański.

zg 13334

Z poważaniem

L. Kosicka.

Wiedz o tem, że MARECKIEGO cukierki nie reklamą,
lecz niezrównaną jakością i niską ceną zdobywają coraz to
więcej szeregów konsumentów.

Fabryka cukrów ST. MARECKI, Poznań, św. Wojciech 23.

APTEKA

uprzyw. świetnie prosper. w mieście ca 6000 mieszk.
w jednym z woj. zach. zaraz do sprzedania. Szybko
decydujący się reflektanci z gotówką 30 do 40 tys.
otrzymają bliższe szczegóły. Zgłoszenia uprasza się
pod dg 1406 do Kurjera Poznańskiego.

Większe

budynki fabryczne, nadające
się na przemysł metalowy i
drzewny z większym podwó-
rzem oddzierzawimy wzglę-
nie kupimy.

Zakłady Przemysłowe
Bronisław PRZYGODZIŃSKI
i Ska

Poznań, ul. Skarbowska 12.

Pg 3929-17,62

Noże krajowe

wszelkie wyroby
stalowe

Sprzęty kuchenne,
naczynia aluminiowe

duży wybór
ng 7 833 tanie ceny

Jan Deierling

Szkolna 3 Tel. 35-18, 35-43
Hurt. Detal.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811
t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje
się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświa-
teczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOM — PARCELE

**Najlepsze
parcele budowlane**
przy ulicy Grunwaldzkiej i Sło-
necznej. Informacje telef. 78-30.
zg 32 022

**Chcesz
budować dom, blisko w mieście**
kup parcelę na Komandorji każ-
dej wielkości tanio. Oferty Kur-
jer Poznański zg 34 149

Willa dom
5 mieszkaniowa w Poznaniu przy
tramwaju, niezupełnie wykończona
na okazję na sprzedaż. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zg 34 410

Kupię
parcele willową ca. 1000 m² w
dobrym punkcie. Oferty proszę
z opisem i warunkami Kurjer
Poznański zg 34 358

Kupię
willę jednorodzinną z ogro-
dem w Poznaniu. Oferty proszę
z opisem i dokładnym opisem i
podaniem warunków Kurjer Po-
znański zg 34 357

Sprzedam

5 mórg ziemi, pod budowlę w
Swarzędzu blisko dworca. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zg 34 356

Dom

sześciu lokatorów dużym ogro-
dem, frontową parcelą przy Gór-
czyńskiej cena 14 000.

Willa

nieukończona, dochód 3 900 roc-
ny, cena 21 000.

Kamienica

dwupiętrowa przy Hetmańskiej,
cena 35 000. Karaluz, Poznań,
Marszałka Focha 25. zg 34 455

Wille

10 pokoi jedno- lub dwumieszka-
niowa w śródmieściu lub Ostro-
roga za gotówkę kupię. Oferty
Kurjer Pozn. zg 34 380

Kamienica

dochodowa 10.000 rocznie 68.000
wpłaty 45.000. — Ratajczak, Po-
znań, Świętosławska 12 (Jezuicka)
zg 34 474

Willa

komfortowa, dwumieszkaniowa w
powiatowym mieście na sprzedaż
za gotówkę. Oferty Kurjer Pozn.
zg 34 628

Parcele

1.080 m² Grodzkiej ogrodem i
pokój kuchnia 13.000. — 1.040 m²
Zbaszyńskiej 12.000. — 1.383 m²
Górna Wilda 15.300. — 2.074 m²
Górna Wilda szopami z świrem,
2 eczyty 13.000. — sprzedam. Ma-
ciejewski, Focha 81, telefon 62-66
Pg 3925-54,387

Dom

centrum przynoszący 10 080. —
wykończony 1911 62 000. — wpła-
ty 52 000. — Oferty Kurjer Po-
znański zg 34 553

Wille

nowa pięciopokojowa, słicznym
ogrodem 18 000 sprzedam. Dom
Złocen, Poznań, Szkolna 12.
zg 34 592

2. PIENIADZ

Kto

pożyczyłby farmaceutce 500 zł
na dokończenie studjów? Oferty
Kurjer Poznański zg 34 422

7 000 zł

na I hipoteke domu z przedsię-
biorstwem na wsi wartości 40 000
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn.
zg 34 051

Jarska

jadłodajnie centrum Warszawy,
dobrze prosperującą sprzedam,
przyjme współnika. Warszawa,
Wiejska 3, Denker, ng 9470

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Inowrocław - Zdrój

„Pensjonat „Janina”. Pokoje
słoneczne, kuchnia wykwintna.
Przyjmują goście ryczałtowych i
prywatnych. zg 34 107

Letnisko

Puszczykowo 3—5 pokoi kuchnia
umeblowane ul. Poznańska na ca-
łe lato wydzierżawie. Oferty Kur-
jer Poznański zg 34 379

Poszukuję

na letnie miesiące parterowe 2—3
pokoje kuchnia Puszczykówku —
Puszczykowie. Oferty Kurjer
Poznański zg 34 482

4. OSOBISTE

„Ines”

przerabia kapelusze 1,50. Piek-
ary 22/23. zg 34 540

Kryzys

pofołgował, idą lepsze czasy. za
sześćdziesiąt pięć
groszy zjadasz

ananas.

Cukiernia Weber, Nowa 4.
ng 7215

Bieliznę

meska, damska dziecięca, naj-
lepiej wykonaną pierwszorzęd-
nych materiałów korzystnie pole-
ca Wytwórnia Bielizny, Stary
Rynek 80/82 — 8.
zg 33 550/1

6. OŻENKI

Niezależny

kawaler zapozna towarzyszącą in-
teligentną, ładną do 25 lat. Cel
matrimonialny. Zgłoszenia tylko
z fotografią Kurjer Poznański
zg 34 355

Panna

majątkiem poszukuje męża. —
Oferty Kurjer Poznański
zg 34 599

Wdowa

bezdzienna, lat 23, szuka męża u-
meblowanie, cośkolwiek gotówki.
Oferty Kurjer Pozn. zg 34 573

Kojarzę

małżeństwa dyskretnie przez 29
letnią praktykę tysiące mał-
żeństw zawdzięcza swe szczęście
mej działalności. Piotr Mrówka,
Poznań, św. Wojciech 2 a — 1.
zg 34 427

7. SPRZEDAŻE

Meble

poleca najtaniej
K. Bakoś,
Stary Rynek 51.
zg 30 788

Przed zakupem

prosze sie przekonać o niskich
cenach wszelkich urządzeń domo-
wych. Świętosławska 15. (Jezuic-
ka). Pr 3563-14,30

„Meble W. Paetz”

Najnowocześniejsze wzory, niskie
ceny. Poznań, Wrocławska 15.
Coroczna wystawa na Targach
Międzynarodowych. dg 1166

Skład

cukry, czekolady, dobrze zapro-
wadzony korzystnie sprzedam. —
Oferty do Kurjera Poznańskiego
pod zg 33 756

2
kompletne okna wystawowe (220x180) korzystnie na sprzedaż. Sp. u. Darlehnkase. Rogożno (Włp.).

Sprzedam
nieruchomość, składająca się z domu mieszkalnego, warsztatu kowalińskiego, kołodziejskiego i lakierniczego wraz z maszynami i motorem, ogród 6 mórg roli przy tem skład węgla i drzewa. Cena podług umowy. Spieszne zgłoszenia Agentura Kurjera Poznańskiego, Gebice, pow. Mogiła. nr 9347

Motor elektryczny
prąd zmienny 220/380 volt 30 KM całkowicie kapslowany, poleca korzystnie F. Kujański, Toruń, Grudziądzka 31. Pg 3906-64-29

Szafy, szafki biurowe
nowoczesne, stalowe Skóra Ska Al. Marcinkowskiego 23. ng 7257

Samochód
Fiat 507 bardzo dobrym stanie, otwarty korzystnie sprzedam. Górna Wilda 136, godz. 8-16. zdg 33 502

Kolonialkę
pierwszorzędnej prosperującej, 3 pokojowej mieszkanin, magiem urządzeniem, towarami, 15 lat jedynych rekach spowodu zmiany rodzinnej sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 33 619

Skład
kolonialny, dobrze prosperujący, z mieszkaniem przy ruchliwej ulicy zaraz sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 34 417

Skład
spożywczy na sprzedaż spowodu choroby. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 34 425

Kukulę
zegar antyki, obrazy, sztuchy okazyjnie. Muza, Rzeczypospolitej 4. zdg 34 426

Restauracja
w pełnym biegu zaraz na sprzedaż. Półwiejska 16. zdg 34 330

Skład
kolonialny przyległym pokojem, centrum zaraz sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 34 407

Rower
pierwszorzędnej jakości, długoletnia gwarancja. Wybór rozmaitych modeli na składzie. Wytwórnia rowerów, Marszałka Focha 77, w podwórzu. zdg 34 328

Kolonialka
mieszkanin, magiem 1800. — Adres Kurjer Poznański zdg 34 463

Porcelanę
białą

Porcelanę
dekorowaną

Porcelanę
miedroga — sprzedaje tylko Nowoczesny Hurt Porcelany, Wroniecka 24. (podwórze). zdg 33 877

Skład
sprzedam spowodu wyjazdu. Górna Wilda 56. zdg 34 394

Wózek
dziecięcy w dobrym stanie. Marszałka Focha 45 m 13. zdg 34 398

Obuwnicy
sprzedam tania gabiotkę czkła. Chorzelewski, Al. Marcinkowskiego 15. zdg 34 399

Kolonialka
dobrze prosperująca, główna ulica spowodu wyjazdu. Adres Kurjer Poznański zdg 34 372

Kantówka
na drut jak nowa korzystnie na sprzedaż. Pieprzyk, Podgórna 5. zdg 34 389

Naręczonym
ślubne obrączki od 12 zł, własny wyrób poleca Chwilkowski, teraz Nowa 8, Bazar zdg 34 435/6

Mebie
najtaniej poleca

Baranowski
Poznań Podgórna 13. Pg 2543/4

Lodówkę
dużą na korku do rozbiierania — jeden sezon używana sprzedam. Derczyński, Ostrow, Marez, Piłsudskiego 19. zdg 33 994/5

Paski
teki. Czyst. Szkolna 11. Pg 2969/70-11.46/7

Radio
baterijne, Ratajczaka 26 — 17. zdg 34 453

Aparat
fotograficzny Leica sprzedam. Wąły Zygmunta Augusta 2. — mieszkanie 8, godzina 15-19. zdg 34 441

Kajak
z wiosłem sprzedam. Chwaliszewo 25 — 2. zdg 34 481

Kolonialny
mieszkanin sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 34 499

Singera
damska (okragle). Kochanowski 17 — 9. zdg 34 549

Maszynę
pisanie, rower półbalon sprzedam. Półwiejska 11, m. 12. zdg 34 546

Pianino
Woźna 10, m. 20. zdg 34 545

Sprzedam
urządzenie rzeźnicze z maszyną. Franciszek Staszak, Prusa 20. zdg 34 542

Rzeźnictwo
sprzedam tania mieszkanie, warsztat, zapeł elektryczny i chłodziar. Franciszek Staszak, ul. Prusa 20. zdg 34 543

Skład
kolonialny sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 34 531

Pianino
krzyżowe, metalowa płyta 500 zł sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 34 557

Maszyna
szycia wpuszczona. Półwiejska 34 — 17, godzina 4-9. zdg 34 636

Radio
4 lamp, głośnik batrj, dobre, okazjnie sprzedam. W. Garbary 46, m. 3. zdg 34 634

Pianino
zagraniczne, krzyżowe metalowa płyta okazjnie sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Pozn. zdg 34 626

Kolonialkę
dobrze prosperującą mieszkaniem tanio sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 34 624

Lustro
kanape, tapczan tanio Za Bramka 11, m. 3. zdg 34 620

Skład
pieczywa, pół wyszynkiem tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 34 647

Piła taśmowa
mało używana, model ciężki, — okazjnie telefon 78-24. Wiadomość: telefon 78-24. dg 1498

Singera
damska sprzedawca Warsztat Mechaniczny, Dąbrowskiego 54. zdg 34 598

Ule
okazyjnie. Górna Wilda 103/5, m. 2. zdg 34 559

Wage
stołowa sprzedam. Szewska 9, m. 6. zdg 34 551

Skład
kapeluszy damskich, śródmieściu dobrze zaprowadzony spowodu stosunków rodzinnych sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 579

Łóżeczko
dziecięce kratkowe 35. — Wysockiego 2, m. 7. zdg 34 576

10. MAJĄTKI

Dzierżawy majątku
około 500-700 mórg, pierwszeństwo dobra gleba, możliwe buaki cukrowe, poszukuje Gustaw Radajewski, Srocko Małe, poczta Modrze, Kupno możliwe. zdg 33 494

11. KUPNA

Piekarni
w dobrej okolicy poszukuje. — Oferty z podaniem ceny i warunków objęcia Kurjer Poznański zdg 34 424

Maszynę
do pisanie walizkowa kupie. — Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 34 405

Damski
rower używany, dobrym stanie kupie. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 33 735

Pasy
mało używane 80-120 mm. okazjnie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 374

Śmietnik
przenośny kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 640

Kupię
rower damski. Paradyż Piekary 25. zdg 34 629

12. DO WYNAJĘCIA

Willa
Rataje, wolna od podatku od 1. 5. do wydzierżawienia w całości 5 pokoi lub oddzielnie 2 i 3 pokoje z przynależnościami. Oferty Kurjer Poznański pod zdg 33 478

Czteropokojowe
słoneczne komfort, przynależności na Wildzie przy przystanku tramwajowym od maja, 75 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 486

2 pokoje
Aleja Hetmańska 1, stróż. zdg 34 403

Dwa
pokoje, kuchnię wydzierżawi gospodarz. Dolna Wilda 4, miesz. 6, Bibrowicz. zdg 34 337

Czteropokojowe
Filarecka 3 (Górna Wilda). zdg 34 336

Czteropokojowe
II. oraz ubikację handlowe. — Gospodarz, Półwiejska 2. zdg 34 527

Mieszkanie
4 pokoi, słoneczne z komfortem, przy ul. Żupańskiego do wynajęcia od 1. 5. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 625

4 pokoje
łazienka, front I. Wrocławka 19 m. 10. zdg 34 613

Sześciopokojowe
komfort, słoneczne czyste, balkon II piętro, 1. 5. Patrona Jakowskiego 31. zdg 34 612

Dwupokojowe
Lodowa 18 — 14. zdg 34 580

13. SZUKA MIESZK.

Dwa
pokoje z kuchnią wprost od gospodarza, nowoczesne, światło, centralne, łazienka, dla spokojnej jednej osoby. warunek przystanku tramwajowy, może być także w willi. Dzierżawca pewny, zapłaci rok zgóry. Agenci wykluczeni. Oferty z najniższą ceną dzierżawy do Kurjera Poznańskiego ng 9425

Próznego
od gospodarza w śródmieściu do 20. — poszukuje krawcowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 418

Poszukuje
pokoju kuchni, bezdzietne małżeństwo, płace rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 412

2 — 3
pokojowe komfortowe dla 2 osób wprost od gospodarza, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 349

Urządnic
państwowy poszukuje pokoju z kuchnią. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 467

3 — 4
pokojowego poszukuje od zaraz z podaniem ceny. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 363

Poszukuje
jednopokojowego lub pokój z kuchnią, dam z rok zgóry w okolicy Jeżyca. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 506

4 pokoje
komfort, najchętniej Jeżyce, — wyższy urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 588

2-3
pokojowego czystego śródmieściu. Jeżyca 1. 5. poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 564

Urzędnik państw.
bezd. mał. poszukuje pokoju (ewtl. 2) z kuchnią. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 627

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Skryta 1 — 1. zdg 34 448

Przy Zamku
słoneczny dobre utrzymanie. — Wąły Zygmunta Augusta 1 — 8. zdg 33 889

Pokój
2 osobowy. Półwiejska 5, m. 10. zdg 34 428

Ogrodowa
19 — 3. utrzymaniem — bez. zdg 34 429

Mickiewicza
13 — 9. zdg 34 430

Pokój
Słowackiego 39 — 4. zdg 34 421

Cieszkowskiego
6 — 6. zdg 34 406

Od zaraz
niekrepujący. Skarbowska 18, m. 3. zdg 34 414

Jasna
8 — 2. 2 pokoje. zdg 34 437

Pokój
jednemu panu od zaraz lub 1. 5. do wynajęcia. Marsz. Focha 71, m. 25. zdg 34 431

Skryta
7, m. 7, panom. dg 1478

Pokój
elektryczność. Kochanowskiego 23, m. 5. zdg 34 391

Pokój
Spokojna 5a. zdg 34 338

Matejki
66 — 4. zdg 34 375

Panu
telefonem Grudnia 18 — 7. zdg 34 468

Elegancki
dwuosobowy tanc. Rybaki 20-10. zdg 34 498

Elegancki
utrzymaniem. Wąły Jana 11 — 2. zdg 34 501

Dwadzieścia
Sapieżyński 3, m. 7. zdg 34 503

Przyjeżdżnym
tanio. Wodna 13 — 9. zdg 34 515

Przyjeżdżnym
najtaniej. Kolegiacki 5 — 3 — (Nowy Rynek). zdg 34 516

Grottera
14 — 3. zdg 34 548

Matejki
65 a — 7. zdg 34 536

Pokój
wolny. Działyskich 8, m. 7. zdg 34 523

Panu
słoneczny, czysty. Przecznicza 11, m. 9. zdg 34 519

Grunwaldzka
13 — 8. zdg 34 569

Pokój
okolica Opery, panu. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 34 565

Pokój
Plac Wolności 7 — 15, podwórze 2. zdg 34 558

Śniadeckich
24 — 9. zdg 34 572

Kulturalnemu
panu. Łakowa 14 — 22. zdg 34 637

Pokój
klatki schodowej Łakowa 9 — 3. zdg 34 622

Jedno-
dwuosobowy. obiady. Dąbrowskiego 23 — 8. zdg 34 643

Pokój
Bukowska 9 — 4. zdg 34 641

Niekrepujący
Kraszewskiego 4 — 9. zdg 34 600

Pokój
Jeżyca 45 — 7. zdg 34 597

16. SZUKA POKOJU

Akademicy
poszukują dwóch pokoi jednoosobowych, okolica Jeżyce. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 438

Wynajmę
1 maja pokój umeblowany, osobne wejście, poblizu St. Ryunku — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 370

Pokoju
umeblowanego niekrepującego lub z klatki schodowej, okolica Łazarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 524

30.
pokoju, niekrepującego blisko śródmieścia. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 559

Pokoju
śródmieściu 20. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 633

17. LOKALE

Ubikacje
handlowe I. ptr. Podgórna 3. — wydzierżawie, telefon 40-76. dg 1480

Ubikacje
na składnicę węgla poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 397

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota, 18 kwietnia.
6.30 audycja poranna: 11.57 sygnał czasu; 12.03 Dziennik południowy; 13.10 chwila gospodarstwa domowego; 14.30 Trójsalonowe Polskiego Radia; 15.00 „Wielkocenne wspomnienia sw. biskupa zalesia” — ec. prozy; 15.15 nasz handel morski (Wilno nadaje aud. lok.); 16.00 Lekcja języka francuskiego; 16.15 „Cała Polska śpiewa”; 16.30 „Kilka” — odczyt; 16.45 „Kilka” — słuch. historyczne; 16.50 Nowości dla młodzieży; 17.15 Nowości z płyt (Katowice i Kraków nadaje aud. lok.); 17.45 „Świat naszych roślin”; „Krokus” — pozadanka; 17.50 „Młyny o prowincji”; „Inicjatywa regionalna”; pozadanka; 18.00 Koncert solistów; 19.25 Przemówienie Naczelnego Dyrektora R. Starzyńskiego z okazji 10-lecia Polskiego Radia; 19.30 pozadanka dr. Mariana Stepowskiego; „Ze wspomnień radiokronikarza”; 19.45 koncert reprezentacyjny rozgłośni Łódzkiej w wyk. chóru solistów i orkiestry; 20.30 Paderewski z płyt; 20.45 Dziennik wieczorny; 21.00 audycja dla Polaków zagranicą; „Polacy z zagranicy na cenzurowanem”; 21.30 wydział muzyczny P. R. zaprasza wszystkich radiosłuchaczy na bankiet z okazji 10-lecia Polskiego Radia na falach wszystkich rozgłośni polskich.

Niedziela, 19 kwietnia.
8.30 audycja poranna: 8.45 koncert w wykonaniu orkiestry detej 21 p. p. pod dyktando por. Antoniego Chrapczyńskiego. Transmisja przed Komendy Miasta; 9.30 transmisja nabożeństwa z katedry św. Jana w Warszawie. Kazanie wygłosi ks. kanonik dr. Michał Klepac; 11.00 „Na polskim transatlantyku” — felieton Jerzego Podolskiego; 11.15 transmisja uroczystości odsłonięcia pomnika Jana Kilińskiego. Sprawozdawcy: prof. Henryk Mościcki i red. Antoni Bożusławski; 12.03 poranek muzyczny z sali teatru „Roma” w Warszawie. Wyk.: Symf. Ork. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga i Mieczysław Mierzejewski; Aniela Słomińska. Wanda Wermińska. Janusz Podwalski. Aleksander Michałowski (śpiew). Henryk Sztompka — fortepian; oraz Chór Polskiego Radia, w przerwie — „O groch przy drodze” — humoreska A. Dyzińskiego; recytacje Tadeusz Bocheński; 14.15 dalszy ciąg transmisji uroczystości odsłonięcia pomnika Jana Kilińskiego (St. Ne); 14.45 „Chwilka pytań” — w redakcji Wacława Frenkla; 15.00 program lokalne; 15.30 słuchowisko p. t. „Świeczka zgasła” — komedia Al. Fredry w wyk. Karoliny Lubieńskiej i Antoniego Różyckiego; 16.00 „Bieg na przelaj o nagrodę 10-lecia Polskiego Radia”; (Zbiórka audycja ze wszystkich rozgłośni P. R.); 16.45 wielki koncert zyczeń (z Krakowa); 18.45 słuchowisko z warzająciami na temat „Pan kotek był chory” (Audycja zbiorowa z Rozgłośni P. R.); 20.00 Karol Szymanowski: Leżący koncert skrzypcowy w wyk. Ireny Dubiejskiej i Ork. Symf. P. R.; 20.30 „Co czytacie?”; 20.50 dziennik wiecz. 20.59 „Myśli o radio”; 21.00 „Na wesolej lwowskiej fali” p. t. „Król Eter skończył dziesięć lat” (ze Lwowa); 21.35 koncert z Torunia. Wykonawcy: Irena Kurpiusz-Stefanova (fort.). Felicia Krzywiecowa-Perkowska (śpiew). Kazimierz Wilkomirski (wiolonczela). Chór „Echo” z Bydgoszczy pod dyr. Alfonsa Roesslera i Orkiestra Marynarki oraz Chór Marynarzy pod dyr. kpt. Aleksandra Dulina

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

Sobota, 18 kwietnia.
17.40 Brno. Muzyka lekka. 18.00 Leningrad. „Jarmark w Soroczynie” — opera Musorgzkiego. Kolonia. Muzyka lekka. Królewiec. Nowa niemiecka muzyka popularna. Moskwa (W. C. S. P. S.). Zapomniane piosenki. 18.15 Berlin. Soliści. Anglia (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. 18.45 Moskwa (WCSPS). Koncert symfoniczny. 19.00 Moskwa (Kom.). Recital śpiewaczy Barskiej. 19.20 Bukareszt. Lekka muzyka dwufort. — M. Ostrowa. Wesola muzyka. Ryga. Program rozrywkowy. Wiedeń. Arje i pieśni. — 19.30 Lipsk. „Angelina” — opera Rossiniego. 19.40 Bratysława. Recital skrzypcowy. 19.45 Stockholm. — Koncert chóru. 20.00 Kopenhaga. Wesoly wieczór. 20.05 Bukareszt. Muzyka taneczna. 20.10 Kolonia. „Dzień tańca”. Monachium. Ubiłone dawne melodie. Królewiec. Wesoly wieczór. Sztutgart. „Walc wiosenny” — wielki wesoly wieczór. Hamburg. Wesoly wieczór. 20.30 Wiedeń. „Reduta w kramie operetki” — żart muzyczny Girbitza. 20.35 Mediolan. „Mefistofeles” — opera Arrigo Boito (tr. z Opery Król.). Rzym. Muzyka lekka. — 20.55 Paris P. T. T. „Edyp” — opera Enesco. 20.50 Stockholm. Radiokabaret. 21.10 Budapeszt. Fragmenty z baletów wierszów. 21.45 Radio Paris. „Les Sauteriet” — dramat muz. Lazzariego. 21.55 Anglia (Reg. Progr.). „Carmen” — opera Bizeta. 22.00 Stockholm. Muzyka taneczna. 22.20 Monachium. Kwin-tal fort. Mieczysława Muenza. — Hamburg. Muzyka taneczna. — Lipsk. „A jutro niedziela” — koncert rozrywkowy. Brno. Muzyka taneczna. Budapeszt. Muzyka jazzowa. Koenigsw. Nocna muzyka. — Królewiec. Muzyka lekka i taneczna. 23.00 Koenigswust. „Prosimy do tańca”. Monachium. Muzyka

Skład
przy ul. Wronieckiej zaraz wynajmę. Zgłoszenia Wroniecka 17. zdg 34 201

Skład
nadający się na filię piekarską do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 401

Ubikacje
fabryczne 300 m² podwórzem do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 402

Ubikacji
na warsztat kowaliński poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 366

18. DZIERŻAWY

Dom (willa)
6-pokojowy, ogrodem kwiatowym, warzywnym, owocowym od zaraz do wydzierżawienia w letniskowym miejscu powiatowym. Zgłoszenia Kurjer Pozn. nr 9436

Poszukuje
od 1 lipca 36 dzierżawy obszerniejszego domu mieszkalnego z kilku morgami ogrodzonego gruntu w okolicy Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 344

Ogródek
na kory, dobry punkt wydzierżawie. Adres Kurjer Poznański zdg 34 368

Skład
z przyległymi 2 pokojami i kuchnią oraz ogródkiem na Osiedlu zaraz od gospodarza do wynajęcia 80 miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 517

Bielizna Damska Wyprawy Stołowizna Kołdry Artykuły Męskie Koszule Krawaty

na najtaniej
K.DYK
Poznań
ul. Nowa 10

26 SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy do jednej trzeciej ceny drobnych.

Kasjer

książkowy, rutynowany korespondent, polsko-niem., z dłuższą praktyką intensywnych majatkach, b. ochotnik i powstaniec Wielkop. poszukuje posady. St. Krawczyk Poznań, Wrocławska 20 m. 7. zdg 33 054

Młody emeryt wojskowy szuka zajęcia — mechanik elektryczny, inżynier, magazynier ect., może złożyć kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 970

Panienska

porządnej rodziny szuka posady poszukującej do składu. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 930

Mistrz malarski

młodszy, prawem wyuczenia, do brzy fachowiec, przyjmie posadę lub współnika z małą gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 327

Hotelarz

działni fachowiec, 20 lat praktyki, pierwszorzędne świadectwa poszukuje posady na sezon lub na stałe jako kierownik lub portier hotelu. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 34 138

Fryzjerka

kursistka poszukuje praktyki. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 415

Powstaniec Wielkopolski

w starszym wieku materialnie zrujnowany, biegły w mowie, piśmie polskim i niemieckim poszukuje posady stróża, administratora domu lub t. p. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 416

TEATRY

TEATR POLSKI: Piątek, 17. 4. „Raz się żyje”.

TEATR WIELKI (Opera): Piątek, 17. 4. „Bal w Savoy”.

Sobota, 18. 4. „Casanova” z wyst. Stanisł. Drabika.

Niedziela, 19. 4. o godzinie 15: „Cavalleria rusticana” i „Pajace” z wyst. Stani. Zawadzkiej

Ceny popularne od 50 gr do 2,— zł.

Niedziela, 19. 4. o godzinie 20: „Rose-Marie”.

Ceny popularne od 50 gr do 2,— zł.

TEATR NOWY: Piątek, 17. 4. „Matura”.

Sobota, 18. 4. „Matura”.

KINA

Poznań, piątek, 17. 4.

APOLLO: „Straszny dwór”.

CORSO: „Cowboy miljonier”.

GLORIA: „Epizod”.

GWIAZDA: Kochany łobuz.

METROPOLIS: „Czarownica”.

OSWIATOWE T. C. L.: —

„Radosna godzina małej myszki” oraz „Córka Pułku”.

RENAISSANCE: „Bengali”.

SEANCE: „Róża”.

SPINKS: „Moja maleńka”.

SWIT: „Ucieczka”.

TECZA-Lazarz: „Dziewczyna z Budapesztu”.

TECZA-Wilda: „Papryka”.

WILSONA: „Wyprawy Krzyżowe”.

Szukam

posady dzieci lub początkującej pokojowej zaraz. późnie Oferty Kurjer Poznański zdg 34 034

Dziewczyna

dobra, uczciwa, z gotowaniem z polecenia szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 419

Pielęgniarka

młoda szuka posady u lekarza lub szpitalu. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 331

Inteligentna osoba

niekierująca się pracować, znająca prace biurowe, niemieckie słowie, piśmie, wszelkie prace ko-biece, domowo-gospodarsze poszukuje posady kasjerki, biuralistki, zarządczyni, wyreczytelki itp. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 320

Dziewczyna

szuka posady z syciem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 347

Krawcowa

akuratna, dzienne 1,50 szuka posady w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 433

Starsza

inteligentna pani przyjmie posadę u samotnego pana względnie wdowca z dziećmi. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 34 466

Panienska

poszukuje posady do dzieci wzgl. do pomocy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 364

Gospośia

samodzielna z gruntowną znajomością gospodarstwa domowego hodowla drobiu szuka posady na wieś. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 378

Fryzjer

damsko-męski, pierwszorzędna siła żelazkowa na wodną i trwałą poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 450

Posługaczka

gotowaniem poszukuje posługi na pół lub cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 446

Posługi

poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 443

Poszukuje

posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 472

Krawcowa

dobry krój, szuka posady dzienne 2,— Oferty Kurjer Poznański zdg 34 500

Zarządczyni

inteligentna, energiczna, oszczędna, długoletnia praktyka, wiek średni, poszukuje posady do prowadzenia poważniejszych zakładów lub sanatoriów. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 530

Krawcowa

dłuższa praktyka, eleganckie suknie, komplety chłopięce, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 529

Fryzjerka

trwała, wodna, żelazkowa, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 528

Dziewczyna

uczciwa, pracowita poszukuje posługi zaraz lub 1 maja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 521

Pomocnik

kolonjalno — delikatesowy poszukuje posady, skromne wynagrodzenie. Miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 621

Młody fotograf

laborant, retuszer, zdjęcia portr. zew. obecn. Leica poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 644

Dziewczyna

dobrze polecona poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 609

Panienska

inteligentna z prowincji, dobrze polecona poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 608

Bufetowa

z obsługa gości poszukuje posady od 1. 5. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 596

Uczeń

elektrotechniczny, 2½ roku praktyki poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 578

Chłopiec

do posyłek z rowerem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 575

Służaca

dobremi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 574

Leśniczy

hodowca pierwszorzędnych szkółek, kultur energiczny, dobry strzelec poszukuje stałej posady z żoną od zaraz lub później. Okolica obojętna. Zgłoszenia skierować Czarnecki, Siemki, pow. Chodzież. zdg 34 023

Emigrantka

poszukuje jakiegokolwiek posady, włada językiem polskim, francuskim i niemieckim. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 200

Gospodyn

samodzielna zna dobre gotowanie, chów drobiu, zaprawy, także ogrodnictwo, poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 126

Profesor

poszukuje posady w szkolnictwie lub innej. Przygotuje tani do egzaminu. Wyjedzie na wieś. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 002

Panienska

chętna, poszukuje nauki w rzeźnictwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 003

Młoda

panienka poszukuje pracy od 1. 5. do dwóch osób z cośkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 044

Polecona

szuka posługi popołudniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 038

Poszukuje

posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 573

Pracowita

sumienna, religijna poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 477

Krawcowa

domowa poszukuje posady wszelką pracę w zakresie krawiectwa, z wyjątkiem niżej wymienionych. długoletnia praktyka. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 651

Dziewczyna

uczciwa z prowincji szuka posady do wszelkich prac cośkolwiek gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 665

Młoda

muzykalna do towarzysztwa samotnej pani, najchętniej na Śląsku poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 670

Dziewczyna

młodsza do lekkich prac lub dzieć szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 616

Dziewczyna

uczciwa, pracowita, poszukuje posady do wszystkiego od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 028

Krawcowa

z długoletnią praktyką, specjalistka garderoby dziecięcej, ubranka dla chłopców, bielizna poszukuje posady po domach. — Kwiatowa 11, m. 14 zdg 34 182

Posługi

4 razy tygodniowo poszukuje uczciwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 178

Poszukuje

posługi na cały dzień lub przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 176

Poszukuje

całodzienne posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 243

Dziewczyna

czysta z gotowaniem młodsza szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 241

Inteligentna

panienka szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 238

Inteligentna

wdowa lat 26 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 237

Gospośia

szuka posady do samotnej osoby. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 33 572

Pokojowa

szuka posady na letnisko lub do prywatnego, lepszego domu. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 33 578

Poszukuje

posady do wszystkiego, sumienna akuratna, najchętniej zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 542

Dziewczyna

uczciwa, czysta, z długoletnimi świadectwami, z dobrem gotowaniem poszukuje posady, lepszym domu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 473

Posługaczka

szuka posługi na przedpołudnie i cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 194

Poszukuje

posady w przedsiębiorstwie, instytucji, ukończył szkołę handlową, lat 23 Referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 192

Uczeń rzeźnicki

ośm miesięcy nauki z prowincji szuka dalszej celem wyuczenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 186

Poszukuje

pracy w składach lub portiera albo woźnego za kaucją bankowa 250 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 127

Szukam

posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 647

Szukam

posługi. Polecenia dobre. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 747

Posługi

poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 498

Gospośia

samodzielne gotowaniem do samotnej osoby poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 806

Krawcowa

dobrym krojem, syciem, dzienne 1,50 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 805

Szukam

posługi na cały dzień lub pół dnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 726

Dziewczyna

uczciwa, zaufana, czysta, dobrem gotowaniem, dobrymi świadectwami, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 226

Poszukuje

posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 789

Ekspedjentka

działa uczciwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 793

Posługaczka

poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 891

Zarządczyni

działa energiczna, 3 letnia praktyka Zupu, wiek średni poszukuje posady do prowadzenia sanatorium lub poważniejszych zakładów. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 335

Przychodnia

szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 114

Krawcowa

akuratna, dzienne 1,50 szuka posady w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 113

Dziewczyna

poszukuje posady od 15. 4. z gotowaniem, miejscowość obojętna. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 086

Posługi

praniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 353

Służaca

szuka posady gotowaniem, praniem od 15 lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 278

Dziewczyna

uczciwa, chętna do pracy świadectwa dowodem, szuka posady od 15. 4. lub 1. 5. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 276

Służaca

samodzielnym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 274

Sierota

lat 22, uczciwa, skromna, z dobrymi świadectwami, kochająca dzieci, cośkolwiek syciem, gotowaniem, szuka jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 420

Dziewczyna

młodsza poszukuje posługi. Łask. zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 33 181

Osoba

uczciwa, skromna, poszukuje posady, posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 173

Starsza

dziewczyna poszukuje posady do pracy domowej z syciem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 206

Młodsza

panienka do dzieci poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 239

Urządnic gospodarczy

kawaler, lat 40, z szkół rolniczych, 10-letnia praktyka w intensywnych majatkach, obeznany w polu, podwórzu i książkowości, z dobrymi świadectwami, szuka posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 33 290

Dziewczyna

samodzielnym gotowaniem szuka posady tylko w lepszym domu. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 401

**Piegi /zpecą
pozbedierz sie ich przez
mydło i krem »Efelis«**

ng 7259/60

Uczciwa

inteligentna, dobrem gotowaniem poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 117

Służaca

z gotowaniem szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 089

Poszukuje

posady od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 34 074

27. WOLNE POSADY

Dyrektorę